

Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie

Styl życia, używanie substancji psychoaktywnych oraz postawy wobec substancji psychoaktywnych w grupie uczniów krakowskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Raport z badań ankietowych zrealizowanych przez Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie w roku szkolnym 2012/ 2013.

Kraków, Wrzesień 2013

WPROWADZENIE.....	3
1. Używanie substancji psychoaktywnych jako jedno z zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież szkolną	4
2. Styl życia jako czynnik chroniący młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych	5
3. Działania profilaktyczne prowadzone przez Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień.....	6
4. Badania własne.....	7
5. Lista szkół.....	8
Literatura cytowana	13
CZĘŚĆ I DEKLARACJE DOTYCZĄCE STYLU ŻYCIA BADANEJ GRUPY.....	14
1. Deklaracje dotyczące stylu życia uczniów krakowskich szkół podstawowych	15
2. Deklaracje dotyczące stylu życia uczniów krakowskich szkół gimnazjalnych.....	39
3. Deklaracje dotyczące stylu życia uczniów krakowskich szkół ponadgimnazjalnych	65
CZĘŚĆ II POSTAWY I OPINIE DOTYCZĄCE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH	92
1. Postawy wobec substancji psychoaktywnych-deklaracje uczniów szkół podstawowych.....	93
2. Postawy wobec substancji psychoaktywnych - deklaracje uczniów szkół gimnazjalnych ..	109
3. Postawy wobec substancji psychoaktywnych-deklaracje uczniów szkół ponadgimnazjalnych	131
PODSUMOWANIE.....	150
Styl życia	151
1. Szkoły podstawowe	151
2. Szkoły gimnazjalne	152
3. Szkoły ponadgimnazjalne	153
Postawy i opinie uczniów wobec używania substancji psychoaktywnych.....	155
1. Szkoły podstawowe	155
2. Szkoły gimnazjalne	155
3. Szkoły ponadgimnazjalne	156
ANALIZA PORÓWNAWCZA	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zestawienie wyników badań pomiędzy latami 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1. Porównanie poziomu używania substancji uzależniających w grupie uczniów szkół podstawowych.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2. Porównanie poziomu używania substancji uzależniających w grupie uczniów szkół gimnazjalnych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3. Porównanie poziomu używania substancji uzależniających w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

WPROWADZENIE

1. Używanie substancji psychoaktywnych jako jedno z zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież szkolną

Aktualne badania wskazują na fakt, iż najczęściej używaną przez młodzież substancją psychoaktywną jest alkohol. Inicjację alkoholową ma za sobą 87% uczniów trzeciej klasy gimnazjum oraz 95% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Ponad 40% badanych gimnazjalistów deklaruje, że pierwszy kontakt z alkoholem miało w wieku 13 lat lub wcześniej.

Eksperymentowanie z nikotyną dotyczy nieco niższego odsetka uczniów: w okresie szkoły podstawowej lub na początku gimnazjum dotyczy ono 25-28%. Jednak w przypadku całej populacji gimnazjalistów jest to już 60%. W grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych około 70% deklaruje, że wypaliło w swoim życiu chociaż jednego papierosa.

Natomiast pierwsze próby związane z używaniem marihuany/haszyszu następują później niż eksperymentowanie z legalnymi substancjami psychoaktywnymi. 4 – 15% gimnazjalistów deklaruje, że po raz pierwszy używali marihuany/haszyszu w wieku 13 lat lub wcześniej. Używanie nielegalnych substancji psychoaktywnych jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt. Dziewczęta natomiast częściej sięgają po leki. Używanie leków uspokajających lub nasennych bez wskazania lekarza ma za sobą 15-17% uczniów szkół ponadpodstawowych (Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie Miasta Krakowa, 2007; Sierosławski, 2011).

Popularność substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży jest związana z wieloma czynnikami. Wśród czynników społeczno-kulturowych można wymienić: tendencję do medykalizacji codziennego życia, wizerunek alkoholu i papierosów kreowany w przekazach reklamowych, używanie substancji psychoaktywnych jako element wizerunku społecznego (Sierosławski, Świątkiewicz, 2002). Duże znaczenie mają także potrzeby rozwojowe młodych ludzi, takie jak: potrzeba przynależności, potrzeba afiliacji, potrzeba autonomii oraz zadania rozwojowe okresu wczesnej adolescencji: budowanie własnej tożsamości, określenie na nowo swojej roli w obrębie rodziny oraz w gronie rówieśników (Ziółkowska, 2005).

2. Styl życia jako czynnik chroniący młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych

We współczesnej profilaktyce zachowań ryzykownych często korzysta się z pojęć, takich jak: resilience, czynniki chroniące, czynniki ryzyka. Pojęcie resilience, tłumaczone przez polskich autorów jako: odporność lub prężność, oznacza procesy i mechanizmy, które umożliwiają jednostce pozytywne funkcjonowanie pomimo przeciwności losu lub traumatycznych przeżyć, które trwają obecnie lub zdarzyły się w przeszłości. Budowanie tak rozumianej „odporności” młodych ludzi stanowi ważny cel współczesnej profilaktyki. W ramach koncepcji resilience czynniki chroniące są rozumiane jako czynniki sprzyjające pozytywnej adaptacji oraz radzeniu sobie w stresujących sytuacjach, a jednocześnie czynniki związane z obniżeniem prawdopodobieństwa podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i nastolatków. Na podstawie wyników badań poświęconych resilience skonstruowano listę czynników chroniących (Masten, za: Borucka, 2011):

1. Posiadanie przynajmniej jednego troskliwego i zaangażowanego w opiekę rodzica.
2. Bliskie relacje z innymi kompetentnymi i opiekuńczymi dorosłymi.
3. Umiejętności poznawcze związane z koncentracją uwagi i rozwiązywaniem problemów.
4. Skuteczne mechanizmy kontroli emocji i zachowania.
5. Poczucie własnej wartości i pozytywny obraz własnej osoby.
6. Przekonanie, że życie ma sens oraz wiara w przyszłość.
7. Wiara w Boga oraz przynależność do wspólnoty religijnej.
8. Uzdolnienia i atrakcyjność interpersonalna.
9. Pozytywne grono rówieśnicze.
10. Dobry status socjoekonomiczny.
11. Pozytywne relacje w środowisku szkolnym.
12. Dobre funkcjonowanie najbliższej społeczności.

Zarówno z perspektywy teorii resilience, jak i z perspektywy strategii działań profilaktycznych, jaką jest strategia działań alternatywnych, różne aspekty stylu życia młodego człowieka są rozumiane jako czynniki chroniące młodych ludzi przed podejmowaniem zachowań ryzykownych (Borucka, 2011, Szymańska, Zamecka, 2002).

3. Działania profilaktyczne prowadzone przez Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień

W roku szkolnym 2012/2013 Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie realizowało działania z obszaru profilaktyki uniwersalnej poprzez następujące programy skierowane do uczniów szkół podstawowych:

- „Ciekawi świata”.
- „Emocjo, chcę cię poznać”.

Dla uczniów krakowskich gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych realizowano programy:

- „Mądry nastolatek”
- „Fakty i mity”
- „Jak sobie radzić ze stresem?”
- „Trening asertywności”
- „Efekt motyla”

Celem programów profilaktycznych dla uczniów jest profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez wzmacnianie czynników chroniących, takich jak: kompetencje społeczne i emocjonalne, konstruktywne relacje w klasie, umiejętność radzenia sobie ze stresem, asertywność, umiejętność podejmowania decyzji, rzetelna i adekwatna wiedza na temat substancji psychoaktywnych.

Zgodnie z założeniami profilaktyki zintegrowanej w ramach działalności Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie podejmowano działania profilaktyczne skierowane do szeroko rozumianego środowiska szkolnego oraz środowiska rodzinnego uczniów. Oddziaływania skierowane były do wychowawców, nauczycieli i rodziców uczniów obejmowały organizację konferencji, wykładów oraz szkoleń.

4. Badania własne

Przedmiotem prezentowanych badań są: styl życia młodzieży i rozpowszechnienie używania substancji psychoaktywnych przez uczniów krakowskich szkół.

Celem poznawczym prowadzonych badań jest uzyskanie wiedzy na temat:

- rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych w badanej grupie,
- opinii oraz postaw osób badanych wobec substancji psychoaktywnych,
- stylu życia grupy badanej.

Badania własne zostały przeprowadzone przez Dział Profilaktyki i Terapii Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie (MCPU) w roku szkolnym 2012/2013. Badaniami objęto uczniów krakowskich szkół – uczestników warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez MCPU. Zajęcia profilaktyczne odbywały się w siedzibie MCPU oraz w szkołach, zamawiających warsztaty. Uczestnicy warsztatów brali w nich udział w ramach godzin zajęć lekcyjnych. Po zakończeniu warsztatów profilaktycznych, trenerzy prowadzący zajęcia zwracali się do uczniów z prośbą o wypełnienie ankiety dotyczącej stylu życia, oraz używania substancji psychoaktywnych.

Badanie przeprowadzono w roku szkolnym 2012/2013. Grupę badawczą stanowiło **2650** uczniów krakowskich szkół, w tym: **818** uczniów szkół podstawowych, **1158** uczniów gimnazjów oraz **674** uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

	SZKOŁA PODSTAWOWA	GIMNAZJUM	SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE	SUMA
DZIEWCZĘTA	400	589	289	1278
CHŁOPCY	418	569	385	1372
RAZEM	818	1158	674	2650

5. Lista szkół

W badaniu udział wzięli uczniowie i wychowankowie następujących szkół i instytucji:

Zespoły szkolno – przedszkolne:

- Zespół szkolno–Przedszkolny Nr 2
  - Szkoła Podstawowa Nr 68
  - Gimnazjum Nr 83
- **Zespół szkolno–Przedszkolny Nr 7**
  - Szkoła Podstawowa Nr 66

Zespoły szkół ogólnokształcących:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5
  - Gimnazjum Nr 14
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 9
  - Gimnazjum Nr 11
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 15
  - Gimnazjum Nr 33
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 16
  - Gimnazjum Nr 40
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 35
  - Gimnazjum Nr 26
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 53
  - Szkoła Podstawowa Nr 51
  - Gimnazjum Nr 82

Zespoły szkół integracyjnych:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych Nr 1
  - Gimnazjum Nr 15
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych Nr 2
  - Gimnazjum Nr 23
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych Nr 6
  - Gimnazjum Nr 74
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych Nr 7

- Szkoła Podstawowa Nr 90
- Gimnazjum Nr 75

Zespoły Szkół Zawodowych:

- Zespół Szkół Ekonomicznych Nr 1
  - IV Liceum Profilowane
  - Technikum Ekonomiczno-Hotelarskie Nr 4
- Zespół Szkół Ekonomicznych Nr 3
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 6
  - Technikum Ekonomiczno-Handlowe Nr 6
- Zespół Szkół Elektrycznych Nr 2
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 7
  - Technikum Elektryczne Nr 8
- Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 9
  - Technikum Inżynierii Środowiska Nr 13
- Zespół Szkół Mechanicznych Nr 2
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 15
  - Technikum Nr 16
- Zespół Szkół Mechanicznych Nr 3
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 17
  - Technikum Mechaniczne Nr 17
- Zespół Szkół Nr 1
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 27
  - Technikum Komunikacyjne Nr 25
- Zespół Szkół Nr 3
  - Gimnazjum Nr 80 z oddziałami przysposabiającymi do pracy zawodowej
- Zespół Szkół Poligraficzno-Księgarskich
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 21
  - Technikum Poligraficzno-Księgarskie Nr 20
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2

- Technikum Nr 2
- Zespół Szkół Zawodowych Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 26
  - Technikum Kształowania Środowiska Nr 24

Zespoły szkół specjalnych:

- Zespół Szkół Specjalnych Nr 2
  - Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 122
  - Gimnazjum Specjalne Nr 69
  - XXXIV Liceum Ogólnokształcące
- Zespół Szkół Specjalnych Nr 14
  - Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 71
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 31

Specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 30
  - Szkoła Specjalna Przystosabiająca do Pracy Nr 2
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących
- Bursa Szkolnictwa Ponadpodstawowego Nr 3

Zespoły szkół sportowych

- Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego
  - Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego
  - Szkoła Podstawowa Nr 75
  - Gimnazjum Nr 8 Mistrzostwa Sportowego
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Sportowych Nr 1
  - Szkoła Podstawowa Nr 91
  - Gimnazjum Nr 47
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Sportowych Nr 2
  - Szkoła Podstawowa Nr 87
  - Gimnazjum Nr 46

Szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa Nr 1
- Szkoła Podstawowa Nr 2
- Szkoła Podstawowa Nr 21
- Szkoła Podstawowa Nr 22
- Szkoła Podstawowa Nr 24
- Szkoła Podstawowa Nr 27
- Szkoła Podstawowa Nr 31
- Szkoła Podstawowa Nr 38
- Szkoła Podstawowa Nr 40
- Szkoła Podstawowa Nr 62
- Szkoła Podstawowa Nr 89
- Szkoła Podstawowa Nr 107
- Szkoła Podstawowa Nr 111
- Szkoła Podstawowa Nr 124
- Szkoła Podstawowa Nr 126
- Szkoła Podstawowa Nr 134
- Szkoła Podstawowa Nr 137
- Szkoła Podstawowa Nr 138
- Szkoła Podstawowa Nr 155
- Szkoła Podstawowa Nr 162
- Szkoła Podstawowa nr 164

Gimnazja:

- Gimnazjum Nr 2
- Gimnazjum Nr 7
- Gimnazjum Nr 9
- Gimnazjum Nr 13
- Gimnazjum Nr 21
- Gimnazjum Nr 22
- Gimnazjum Nr 24
- Gimnazjum Nr 29

- Gimnazjum Nr 34
- Gimnazjum Nr 37
- Gimnazjum Nr 42
- Gimnazjum Nr 43
- Gimnazjum Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu
- Gimnazjum im. Świętej Rodziny z Nazaretu
- Tynieckie Gimnazjum Społeczne
- Gimnazjum nr 72

Licea ogólnokształcące samodzielne:

- XVI Liceum Ogólnokształcące
- XXIX Liceum Ogólnokształcące
- LO Zakonu Pijarów
- LO IX Studio Lart

Literatura cytowana

1. A. Borucka (2011) *Koncepcja resilience. Podstawowe założenia i nurty badań*, w: *Resilience*, pod red. W. Junik, Warszawa.
2. J. Szymańska, J. Zamecka (2002) *Przegląd koncepcji i poglądów na temat profilaktyki*, w: *Profilaktyka w środowisku lokalnym*, pod red. G. Świątkiewicz. Warszawa.
3. Raport z badania „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie Miasta Krakowa” (2007) Sopot-Warszawa.
4. J. Sierosławski, G. Świątkiewicz (2002) *Współczesny kontekst zagrożeń i jego rozpoznawanie na poziomie lokalnym*, w: *Profilaktyka w środowisku lokalnym*, pod red. G. Świątkiewicz. Warszawa.
5. J. Sierosławski (2011) *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2011 r.* Europejski Program Badań Ankietowych w Szkołach ESPAD, Warszawa.
6. B. Ziółkowska (2005) *Okres dorastania. Jak rozpoznać ryzyko i jak pomagać?*, w: *Psychologiczne portrety nastolatków*, pod red. A. Brzezińskiej, Gdańsk.

CZEŚĆ I
DEKLARACJE
DOTYCZĄCE STYLU
ŻYCIA BADANEJ GRUPY

1. Deklaracje dotyczące stylu życia uczniów krakowskich szkół podstawowych

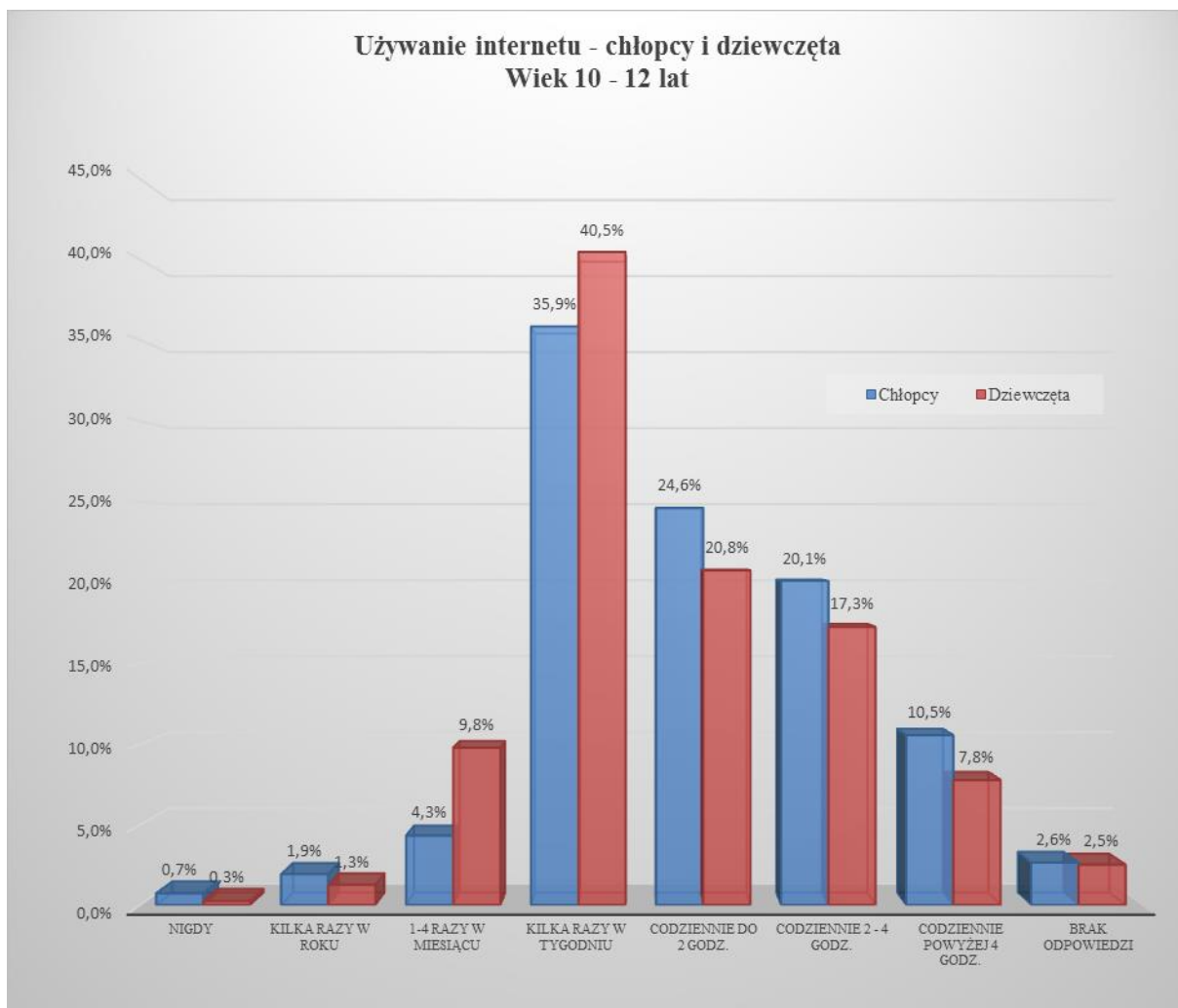
W pierwszej części raportu przedstawiono wyniki badań przeprowadzonych wśród uczniów krakowskich szkół podstawowych. Część ankiety dotycząca stylu życia zawierała trzynaście pytań zebranych w formie tabeli. Pytania dotyczyły różnych przyzwyczajzeń aktywności podejmowanych przez uczniów w przedziale wiekowym między 10 a 12 rokiem życia, które mogą pełnić funkcję chroniącą lub być czynnikiem ryzyka. Poniżej prezentujemy poszczególne pytania oraz odpowiedzi respondentów.

Deklaracje uczniów dotyczące używania internetu.

Pytanie: Ile czasu spędzasz na korzystaniu z internetu? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Używanie internetu				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 10 - 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	3	0,7%	1	0,3%
Kilka razy w roku	8	1,9%	5	1,3%
1-4 razy w miesiącu	18	4,3%	39	9,8%
Kilka razy w tygodniu	150	35,9%	162	40,5%
Codziennie do 2 godz.	103	24,6%	83	20,8%
Codziennie 2 - 4 godz.	84	20,1%	69	17,3%
Codziennie powyżej 4 godz.	44	10,5%	31	7,8%
Brak odpowiedzi	11	2,6%	10	2,5%
SUMA	418	100%	400	100%

W grupie chłopców odpowiedzi przedstawiają się następująco: 0,7% uczniów szkół podstawowych zadeklarowało, że w ogóle nie korzysta z internetu; a 1,9% uczniów korzysta kilka razy w roku. 4,3% badanych używa internetu 1-4 razy w miesiącu; a 35,9%- kilka razy w tygodniu. Korzystanie z sieci internetowej codziennie nie przekraczając 2 godzin zadeklarowało 24,6% badanych; 20,1% używa internetu od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 10,5% badanych. Na pytanie odpowiedzi nie udzieliło 2,6% chłopców biorących udział w badaniu.

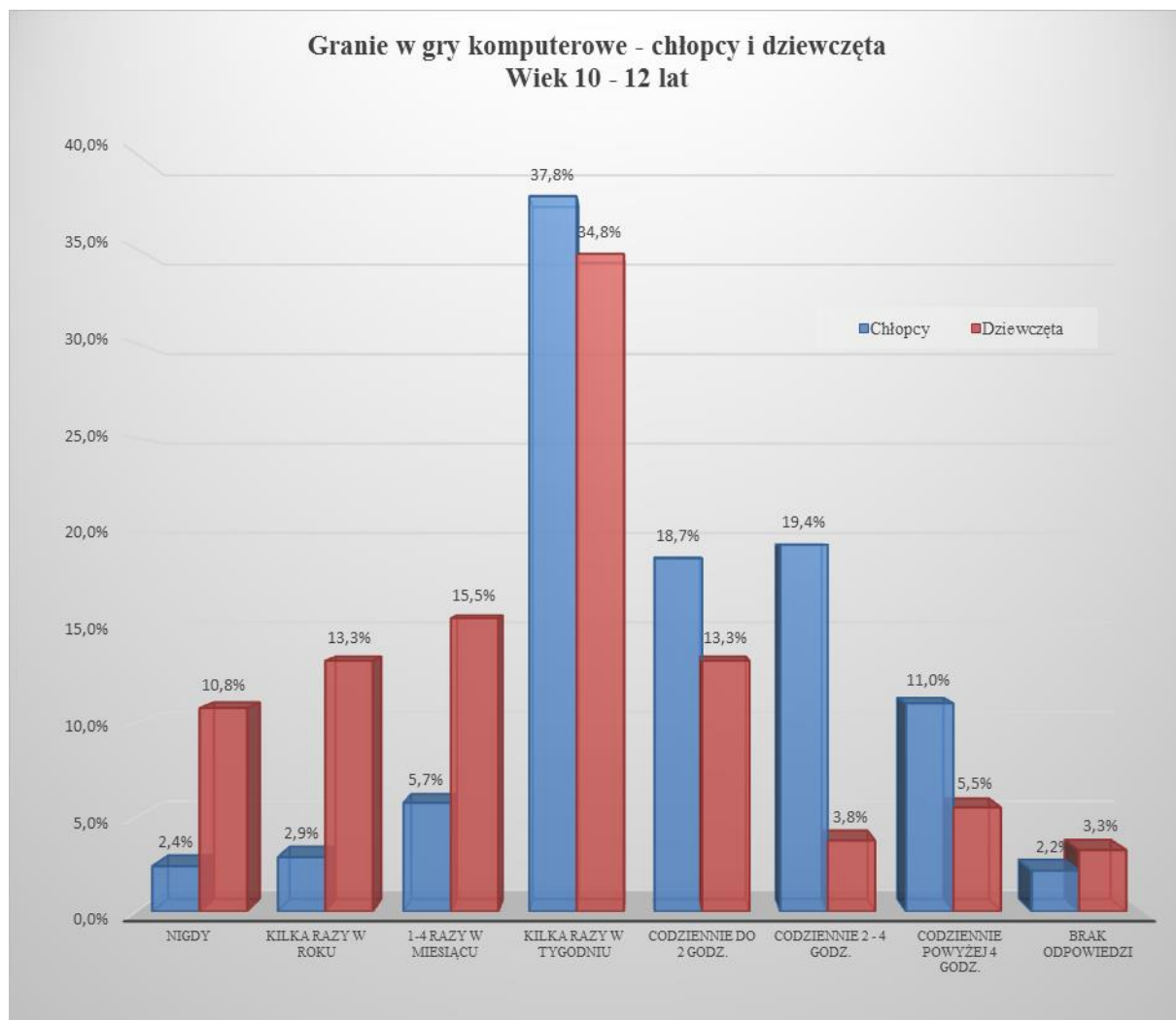
Z kolei w grupie dziewcząt internetu nigdy nie używa 0,3% uczennic szkół podstawowych, 1,3% korzysta z sieci kilka razy w roku; 9,8% badanych wykorzystuje internet 1-4 razy w miesiącu, a 40,5% przyznaje się do jego używania kilka razy w tygodniu. Niemal połowa dziewczynek uczących się w szkołach podstawowych, korzysta z internetu codziennie. Aktywność online nie przekraczającą 2 godzin deklaruje 20,8%

badanych; 17,3% używa internetu od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie-7,8% uczennic. 2,5% zapytanych dziewcząt nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące grania w gry komputerowe.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz graniu w gry komputerowe/konsole? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Granie w gry komputerowe / konsolowe				
Chłopcy i dziewczęta wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	10	2,4%	43	10,8%
Kilka razy w roku	12	2,9%	53	13,3%
1-4 razy w miesiącu	24	5,7%	62	15,5%
Kilka razy w tygodniu	158	37,8%	139	34,8%
Codziennie do 2 godz.	78	18,7%	53	13,3%
Codziennie 2 - 4 godz.	81	19,4%	15	3,8%
Codziennie powyżej 4 godz.	46	11,0%	22	5,5%
Brak odpowiedzi	9	2,2%	13	3,3%
SUMA	418	100%	400	100%

Rozkład odpowiedzi dotyczący używania gier komputerowych w grupie chłopców przedstawia się następująco: 2,4% uczniów szkół podstawowych zadeklarowało, że nigdy nie używa gier komputerowych ani konsolowych; 2,9% uczniów używa ich kilka razy w roku; 5,7% uczniów gra 1-4 razy w miesiącu; 37,8% uczniów gra kilka razy w tygodniu. Do codziennego korzystania z gier w czasie nie przekraczającym 2 godzin przyznało się 18,7%; natomiast 19,4% używa gier od 2 do 4 godzin dziennie; z kolei 11,0% badanych gra powyżej 4 godzin dziennie. Na powyższe pytanie nie odpowiedziało 2,2% badanych uczniów szkół podstawowych.

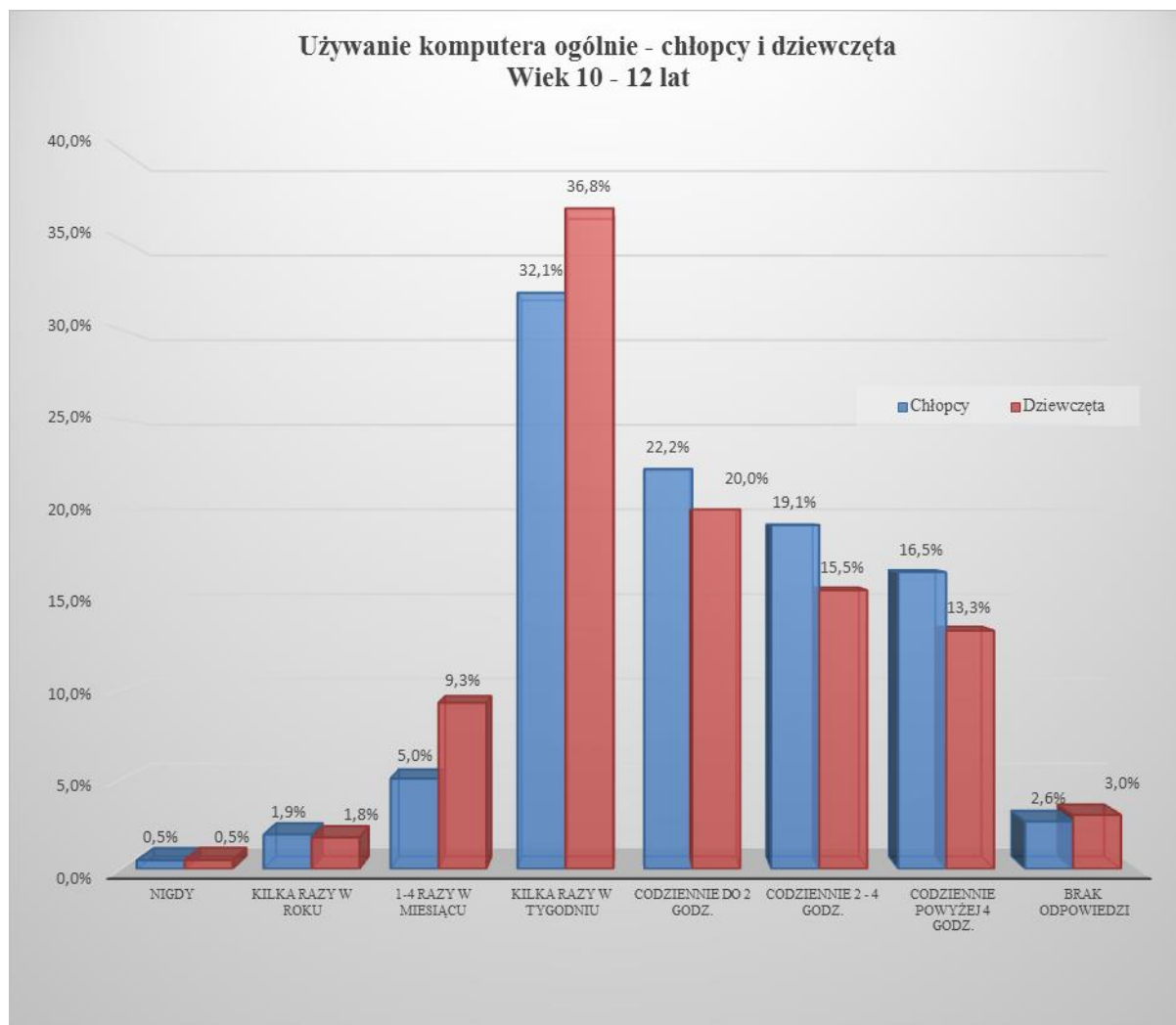
Odpowiedzi w grupie dziewcząt różnią się znacząco od tych których udzielili chłopcy. Czterokrotnie więcej dziewcząt, bo aż 10,8% nigdy nie używa gier komputerowych ani konsolowych; a 13,3% gra kilka razy w roku. 15,5% spędza czas na graniu 1-4 razy w miesiącu. W przypadku obu płci zbliżona jest liczba graczy którzy poświęcają na to czas kilka

razy w tygodniu. W grupie dziewcząt liczba ta wynosi 34,8%. Stosunkowo niewiele badanych gra codziennie: przez mniej niż 2 godziny taką aktywność deklaruje 13,3%; z kolei 3,8% dziewcząt gra od 2 do 4 godzin dziennie, a 5,5% robi to powyżej 4 godzin dziennie. 3,3% badanych dziewcząt nie odpowiedziało na pytanie o czas poświęcany grom.

Deklaracje uczniów dotyczące ogólnego korzystania z komputera.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz korzystaniu z komputera - ogólnie? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Używanie komputera ogólnie				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	2	0,5%	2	0,5%
Kilka razy w roku	8	1,9%	7	1,8%
1-4 razy w miesiącu	21	5,0%	37	9,3%
Kilka razy w tygodniu	134	32,1%	147	36,8%
Codziennie do 2 godz.	93	22,2%	80	20,0%
Codziennie 2 – 4 godz.	80	19,1%	62	15,5%
Codziennie powyżej 4 godz.	69	16,5%	53	13,3%
Brak odpowiedzi	11	2,6%	12	3,0%
SUMA	418	100%	400	100%

Deklaracje dotyczące korzystania z komputera wśród badanych chłopców przedstawiają się następująco: 0,5% uczniów szkół podstawowych w ogóle nie korzysta z komputera; 1,9% uczniów używa go kilka razy w roku; 5,0% uczniów korzysta z komputera 1-4 razy w miesiącu; 32,1% uczniów spędza czas przed komputerem kilka razy w tygodniu. Codzienne używanie komputera zadeklarowała ponad połowa uczestników badania, z czego 22,2% nie poświęca temu więcej niż 2 godziny dziennie; 19,1% używa komputera od 2 do 4 godzin dziennie, a 16,5% chłopców korzysta z komputera powyżej 4 godzin dziennie. 2,6% badanych nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

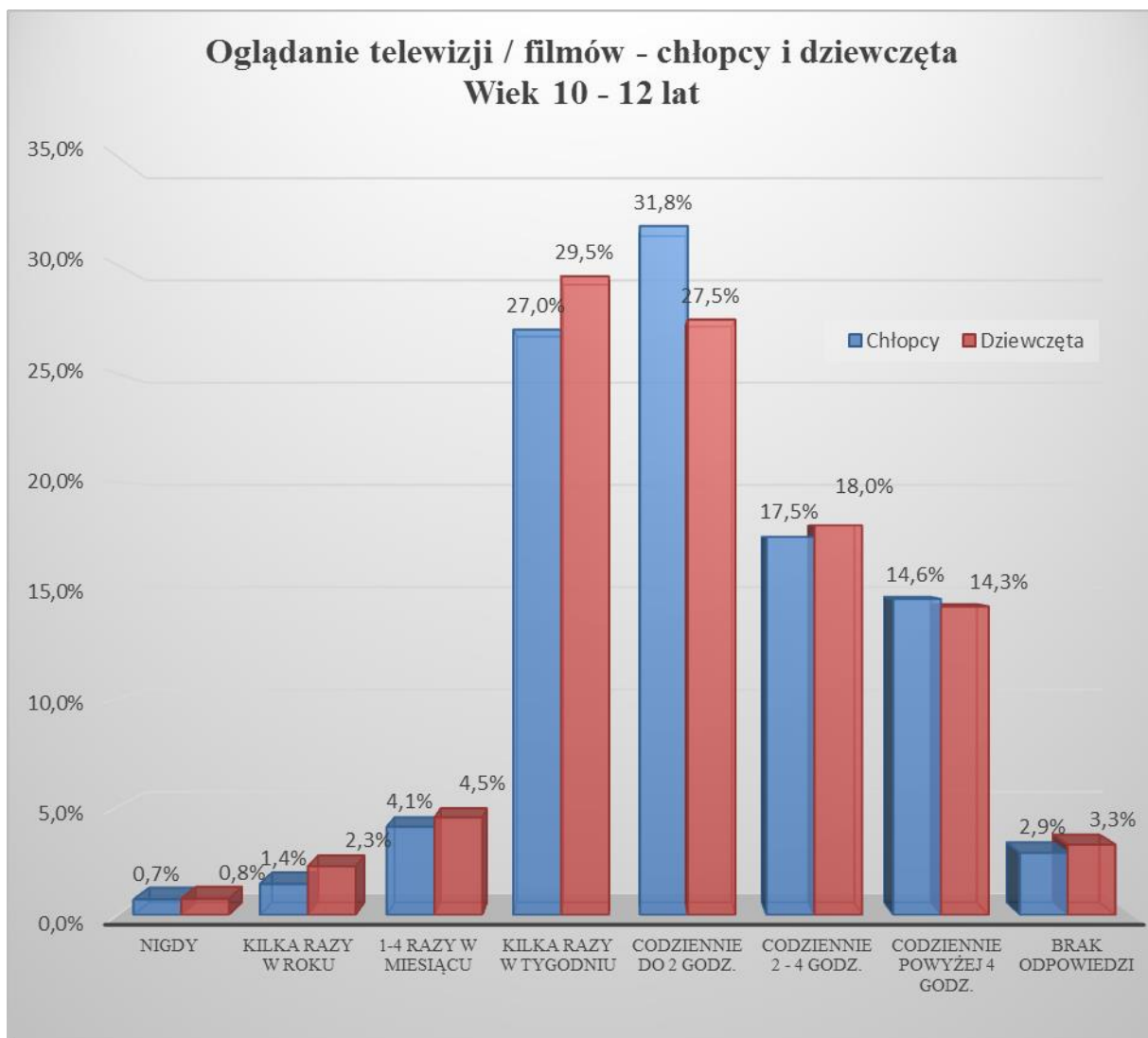
W grupie dziewcząt odpowiedzi na to pytanie są bardzo zbliżone do odpowiedzi udzielonych przez chłopców: 0,5% uczennic szkół podstawowych zadeklarowało, że nie korzysta z komputera; 1,8% używa komputera kilka razy w roku; 9,3% 1-4 razy w miesiącu. 36,8% badanych dziewcząt spędza czas przed komputerem kilka razy w tygodniu. Codzienne używanie komputera do 2 godzin zadeklarowało 20,0% respondentek; 15,5% robi to od 2 do

4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie komputera używa 13,3% uczennic szkół podstawowych. 3,0% badanych dziewcząt nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące oglądania telewizji lub filmów.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz oglądaniu telewizji/filmów? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Oglądanie telewizji / filmów				
Wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	3	0,7%	3	0,8%
Kilka razy w roku	6	1,4%	9	2,3%
1-4 razy w miesiącu	17	4,1%	18	4,5%
Kilka razy w tygodniu	113	27,0%	118	29,5%
Codziennie do 2 godz.	133	31,8%	110	27,5%
Codziennie 2 - 4 godz.	73	17,5%	72	18,0%
Codziennie powyżej 4 godz.	61	14,6%	57	14,3%
Brak odpowiedzi	12	2,9%	13	3,3%
SUMA	418	100%	400	100%

Oglądanie telewizji / filmów przez chłopców: 0,7% uczniów szkół podstawowych nie ogląda telewizji ani filmów; 1,4% ogląda je kilka razy w roku. 4,1% uczniów spędza czas przed telewizorem 1-4 razy w miesiącu, 27,0% kilka razy w tygodniu. Codzienne oglądanie telewizji zadeklarowało 31,8% badanych, ale nie poświęcają temu więcej niż 2 godziny dziennie; 17,5% korzysta z telewizji od 2 do 4 godzin dziennie, a 14,6% badanych robi to codziennie przez ponad 4 godziny. Odpowiedzi na postawione pytanie nie udzieliło 2,9% chłopców.

Podobnie jest z odpowiedziami deklarowanymi przez dziewczęta: 0,8% uczennic szkół podstawowych zadeklarowało, że w ogóle nie ogląda telewizji ani filmów; 2,3% ogląda kilka razy w roku; 4,5% badanych dziewcząt spędza czas przed telewizorem 1-4 razy w miesiącu; a 29,5% kilka razy w tygodniu. Codzienne przez czas nie dłuższy niż 2 godziny telewizję ogląda 27,5% badanych; 18,0% dziewcząt korzysta z telewizji od 2 do 4 godzin dziennie, a

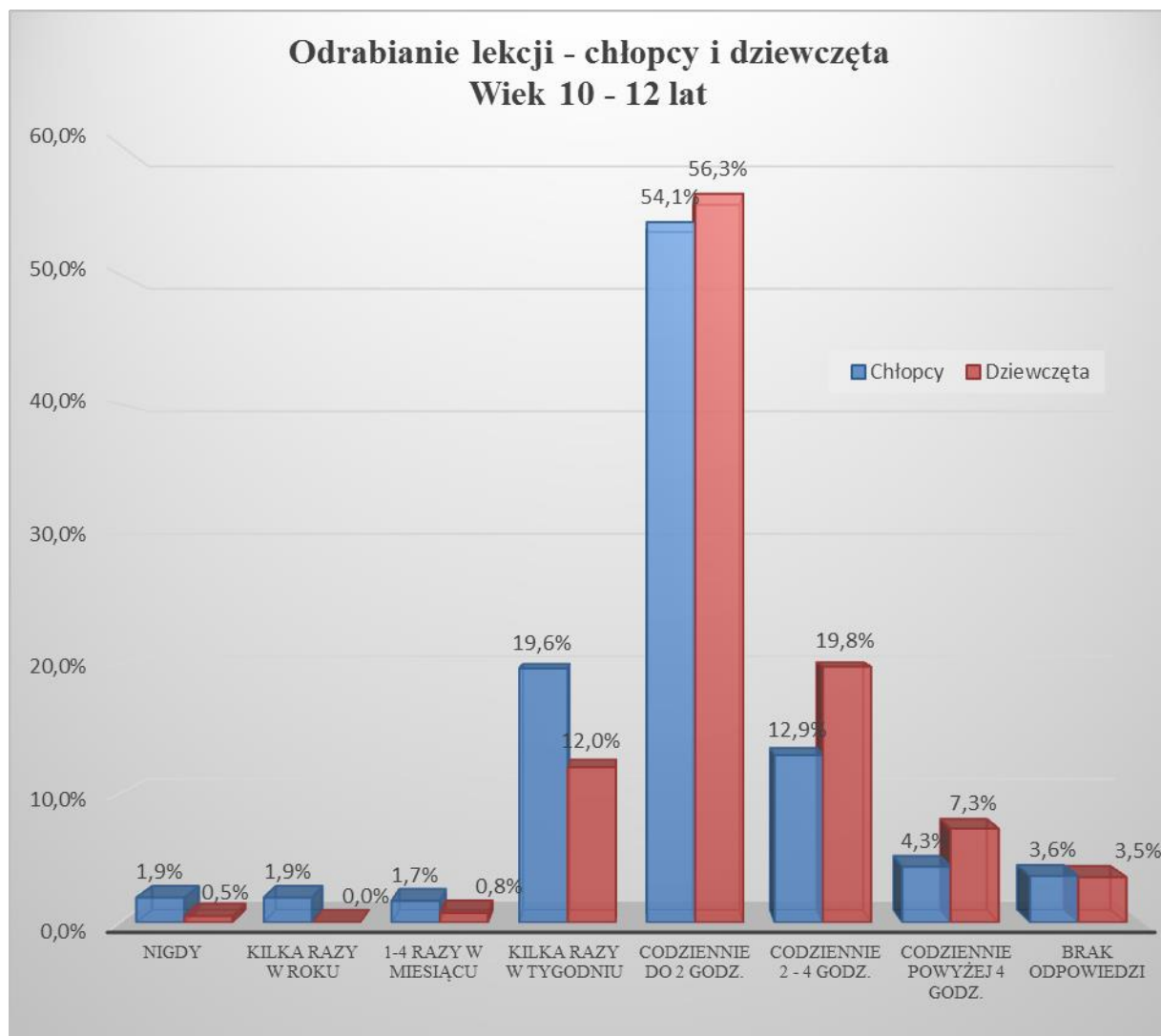
14,3% robi to powyżej 4 godzin dziennie. 3,3% dziewcząt nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące odrabiania lekcji.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na odrabianie lekcji? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Odrabianie lekcji				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	8	1,9%	2	0,5%
Kilka razy w roku	8	1,9%	0	0,0%
1-4 razy w miesiącu	7	1,7%	3	0,8%
Kilka razy w tygodniu	82	19,6%	48	12,0%
Codziennie do 2 godz.	226	54,1%	225	56,3%
Codziennie 2 - 4 godz.	54	12,9%	79	19,8%
Codziennie powyżej 4 godz.	18	4,3%	29	7,3%
Brak odpowiedzi	15	3,6%	14	3,5%
SUMA	418	100%	400	100%

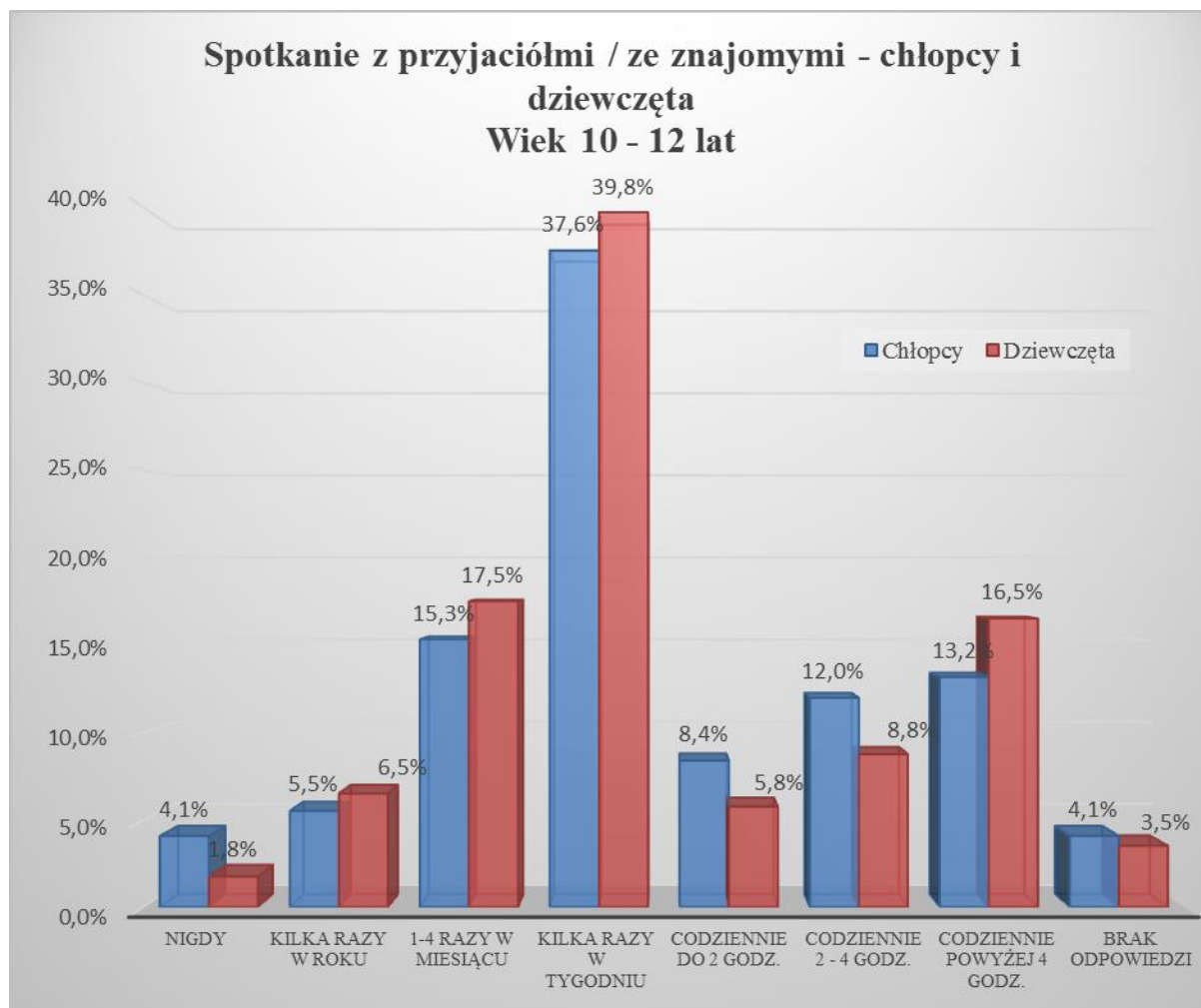
W grupie chłopców w wieku 10 – 12 lat 1,9% deklaruje że nigdy nie odrabia lekcji, tyle samo chłopców odrabia je kilka razy w roku, 1,7% uczy się w domu 1-4 razy w miesiącu; 19,6% badanych robi to kilka razy w tygodniu. Codzienne odrabianie lekcji w czasie nie przekraczającym 2 godzin zadeklaruje 54,1% chłopców. 12,9% przeznaczają na zadania domowe od 2 do 4 godzin dziennie, a 4,3% powyżej 4 godzin dziennie. 3,6% badanych chłopców nie odpowiedziało ile czasu poświęca na odrabianie lekcji.

W grupie dziewcząt w wieku 10 – 12 lat: 0,5 % deklaruje, że nigdy nie odrabia lekcji, żadna z badanych nie zadeklarowała odrabiania lekcji kilka razy w roku, 0,8% badanych odrabia zadania domowe 1-4 razy w miesiącu; 12,0%- kilka razy w tygodniu. 56,3% dziewcząt przeznaczają na naukę codziennie mniej niż 2 godziny; 19,8% odrabia lekcje od 2 do 4 godzin dziennie, a 7,3% powyżej 4 godzin dziennie. 3,5% respondentek nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące spotkania się z przyjaciółmi / ze znajomymi.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz spotkaniom z przyjaciółmi / ze znajomymi? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Spotkanie z przyjaciółmi / ze znajomymi				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	17	4,1%	7	1,8%
Kilka razy w roku	23	5,5%	26	6,5%
1-4 razy w miesiącu	64	15,3%	70	17,5%
Kilka razy w tygodniu	157	37,6%	159	39,8%
Codziennie do 2 godz.	35	8,4%	23	5,8%
Codziennie 2 - 4 godz.	50	12,0%	35	8,8%
Powyżej 4 godz.	55	13,2%	66	16,5%
Brak odpowiedzi	17	4,1%	14	3,5%
SUMA	418	100,0%	400	100,0%

4,1% chłopców uczących się w szkole podstawowej zadeklarowało że nigdy nie spotyka się z przyjaciółmi ani znajomymi; z kolei 5,5% badanych spotyka się z nimi kilka razy w roku. Nieco więcej, bo 15,3% respondentów deklaruje że spotyka się z przyjaciółmi 1-4 razy w miesiącu, a 37,6% poświęca przyjaciołom/znajomym czas kilka razy w tygodniu. Codzienne spotkania z przyjaciółmi/ ze znajomymi nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 8,4% chłopców. 12,0% poświęca spotkaniom od 2 do 4 godzin dziennie, a spotkania z przyjaciółmi / znajomymi przekraczające 4 godziny dziennie zadeklarowało 13,2% badanych. 4,1% uczniów nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

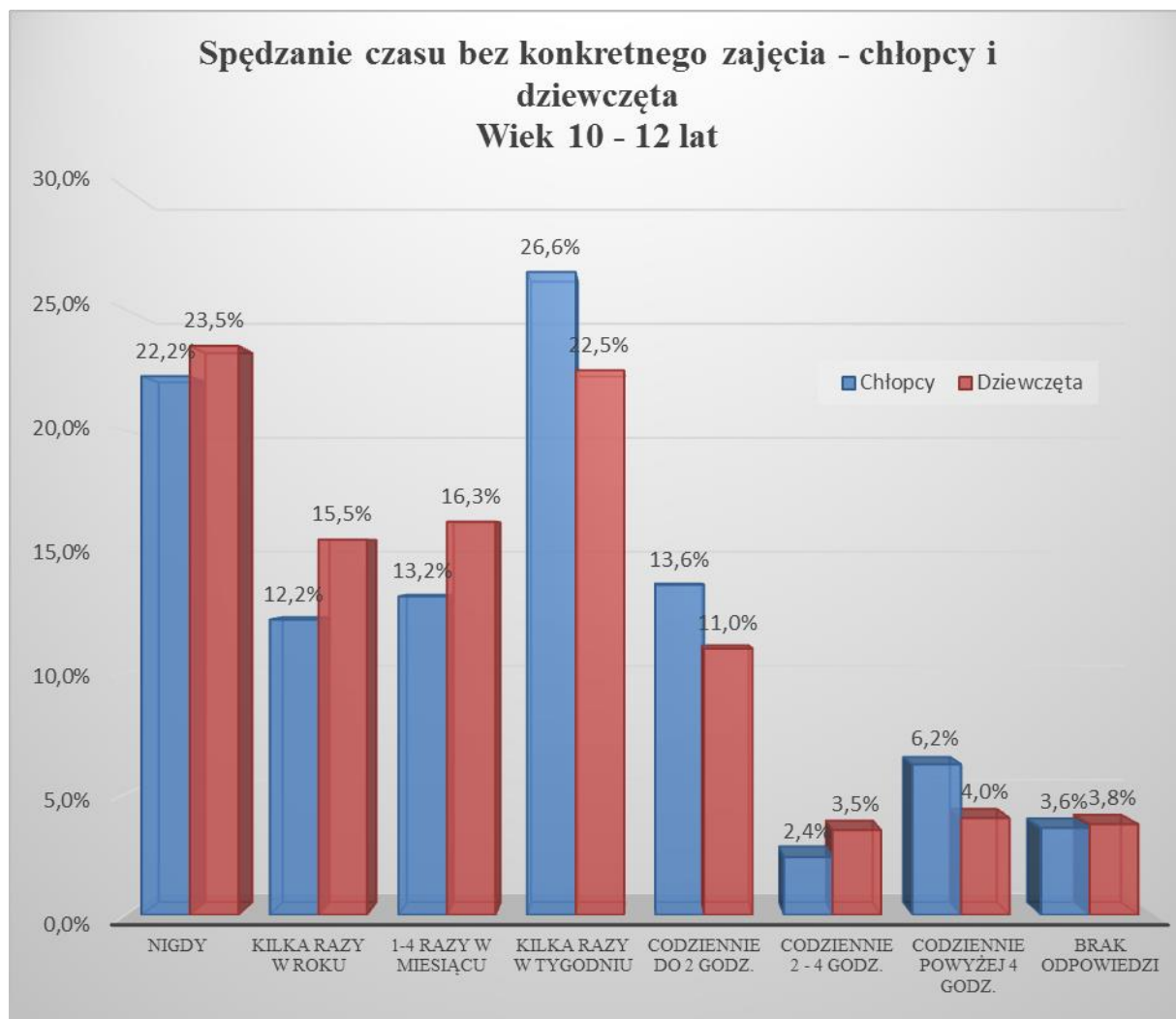
Z pośród dziewcząt które wzięły udział w badaniu 1,8% przyznało, że nigdy nie spotyka się z przyjaciółmi ani znajomymi, 6,5% badanych dziewcząt deklaruje że spotyka się ze znajomymi kilka razy w roku. 17,5% uczennic spotyka się z przyjaciółmi 1-4 razy w miesiącu; 39,8% robi to kilka razy w tygodniu. Codzienne spotkania z przyjaciółmi/ ze znajomymi trwające do 2 godzin deklaruje 5,8%. 8,8% poświęca spotkaniom towarzyskim od

2 do 4 godzin dziennie, a 16,5% powyżej 4 godzin dziennie. 3,5% dziewcząt nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie

Deklaracje uczniów dotyczące spędzania czasu bez konkretnego zajęcia.

Pytanie: Ile czasu spędzasz bez konkretnego zajęcia? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	93	22,2%	94	23,5%
Kilka razy w roku	51	12,2%	62	15,5%
1-4 razy w miesiącu	55	13,2%	65	16,3%
Kilka razy w tygodniu	111	26,6%	90	22,5%
Codziennie do 2 godz.	57	13,6%	44	11,0%
Codziennie 2 - 4 godz.	10	2,4%	14	3,5%
Codziennie powyżej 4 godz.	26	6,2%	16	4,0%
Brak odpowiedzi	15	3,6%	15	3,8%
SUMA	418	100,0%	400	100,0%

Odpowiedzi w grupie chłopców dotyczące spędzania czasu bez konkretnego zajęcia przedstawiają się w następujący sposób: 22,2% uczniów szkół podstawowych zadeklarowało, że nigdy nie spędza czasu bez konkretnego zajęcia; 12,2% kilka razy w roku spędza czas w ten sposób. 13,2% badanych spędza czas bez konkretnego zajęcia 1-4 razy w miesiącu, zaś 26,6% kilka razy w tygodniu. Spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia codziennie nie dłużej niż przez 2 godziny zadeklarowało 13,6% chłopców, z kolei 2,4% spędza tak czas od 2 do 4 godzin dziennie. 6,2% zapytanych odpowiedziało, że nie ma konkretnego zajęcia przez więcej niż 4 godziny dziennie. 3,6% badanych nie udzieliło odpowiedzi na zadane pytanie.

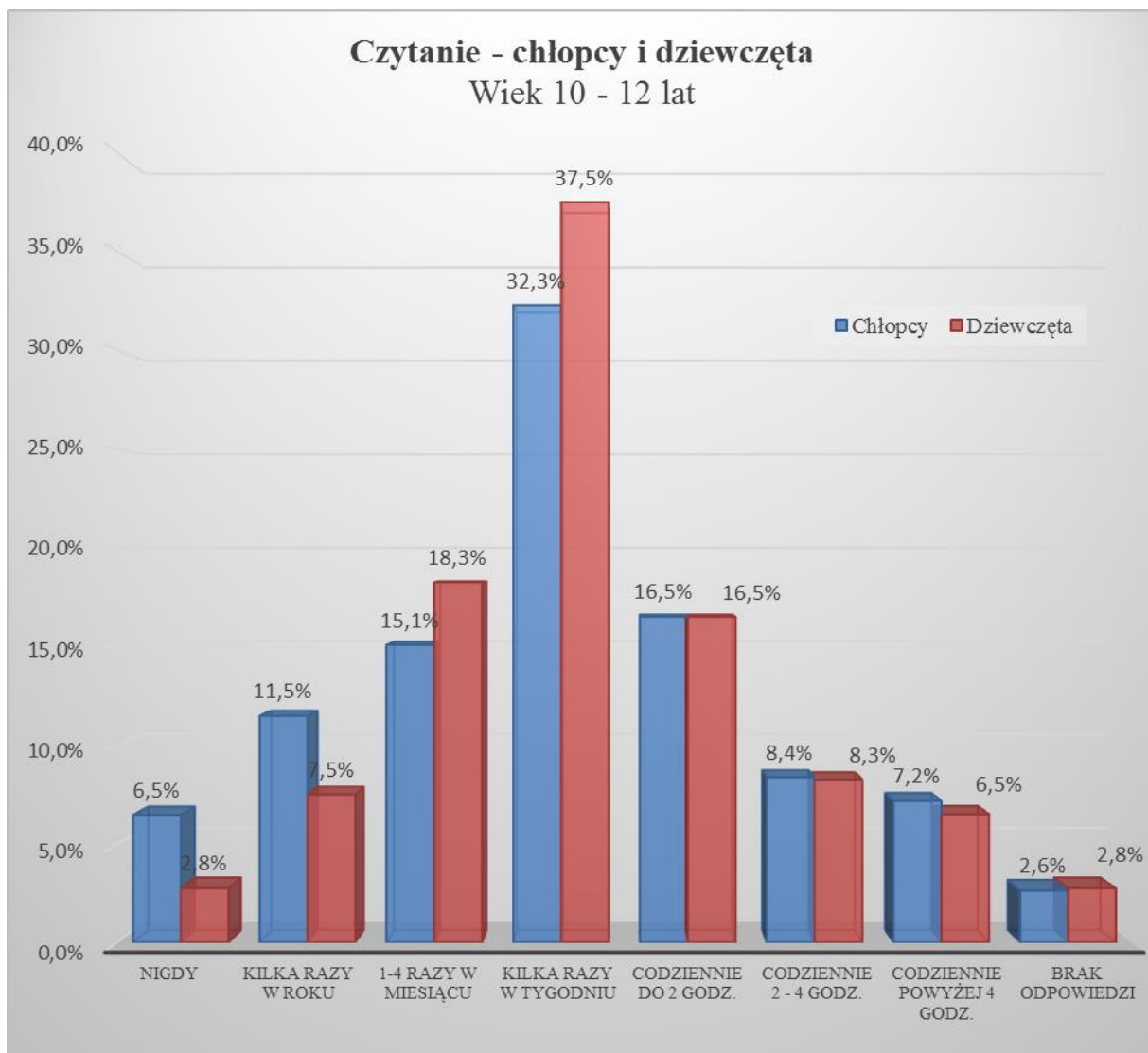
Z pośród badanych uczennic szkół podstawowych 23,5% zadeklarowało, że nigdy nie spędza czasu bez konkretnego zajęcia; 15,5% kilka razy w roku spędza czas nie mając nic do zrobienia, 2-4 razy w miesiącu czas spędza tak 16,3% badanych, z kolei 22,5% spędza czas bez konkretnego zajęcia kilka razy w tygodniu. Codziennie żadnego zajęcia nie ma 11,0%

dziewcząt przez czas krótszy niż 2 godziny; 3,5% nudzi się od 2 do 4 godzin dziennie, a 4,0% przez więcej niż 4 godziny każdego dnia. 3,6% dziewcząt biorących udział w ankiecie nie odpowiedziało na pytanie dotyczące spędzania czasu bez konkretnego zajęcia.

Deklaracje uczniów dotyczące czytania.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na czytanie? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Czytanie – chłopcy i dziewczęta				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	93	6,5%	94	2,8%
Kilka razy w roku	51	11,5%	62	7,5%
1-4 razy w miesiącu	55	15,1%	65	18,3%
Kilka razy w tygodniu	111	32,3%	90	37,5%
Codziennie do 2 godz.	57	16,5%	44	16,5%
Codziennie 2 - 4 godz.	10	8,4%	14	8,3%
Codziennie powyżej 4 godz.	26	7,2%	16	6,5%
Brak odpowiedzi	15	2,6%	15	2,8%
SUMA	418	100,0%	400	100,0%

Badanie ankietowe wykazało że 6,5% uczniów szkół podstawowych nigdy nie czyta, 11,5% czyta kilka razy w roku, podobnie, 15,1% badanych czyta 1-4 razy w miesiącu. Najwięcej, bo 32,3% zapytanych odpowiedziało, że sięga po książkę kilka razy w tygodniu. Czytanie codzienne przez czas nie dłuższy niż 2 godziny dotyczy 16,5% badanych; 8,4% czyta od 2 do 4 godzin dziennie, zaś poświęcanie książce powyżej 4 godzin dziennie zadeklarowało 7,2% badanych. 2,6% chłopców nie wypowiedziało się na temat czasu poświęcanego czytaniu.

W grupie dziewcząt 2,8% zadeklarowało, że nie czyta nigdy; 7,5% czyta kilka razy w roku; 18,3% uczennic szkół podstawowych spędza czas z książką 1-4 razy w miesiącu. Najwięcej, bo 37,5% sięga po książkę kilka razy w tygodniu. Czytanie codzienne przez czas nie dłuższy niż 2 godziny dotyczy 16,5% badanych; 8,3% czyta od 2 do 4 godzin dziennie, a

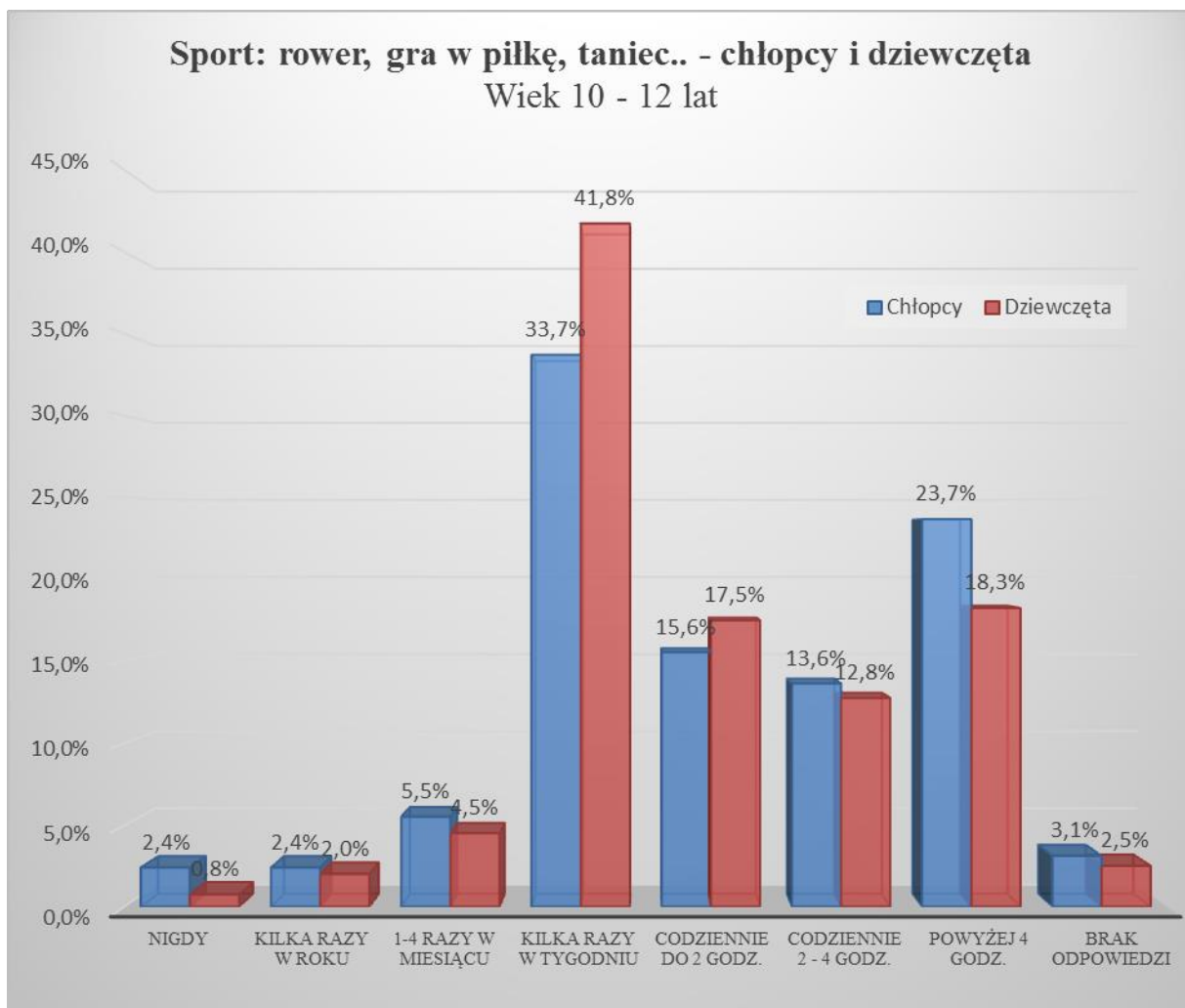
czytanie powyżej 4 godzin dziennie zadeklarowało 6,5% uczennic. 2,8% dziewcząt nie wypowiedziało się na temat czasu poświęcanego czytaniu.

Deklaracje uczniów dotyczące czasu spędzanego na uprawianiu sportu.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na sport: rower, gra w piłkę, taniec...? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Sport: rower, gra w piłkę i taniec				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	10	2,4%	3	0,8%
Kilka razy w roku	10	2,4%	8	2,0%
1-4 razy w miesiącu	23	5,5%	18	4,5%
Kilka razy w tygodniu	141	33,7%	167	41,8%
Codziennie do 2 godz.	65	15,6%	70	17,5%
Codziennie 2 - 4 godz.	57	13,6%	51	12,8%
Codziennie powyżej 4 godz.	99	23,7%	73	18,3%
Brak odpowiedzi	13	3,1%	10	2,5%
SUMA	418	100,0%	400	100,0%

W grupie chłopców odpowiedzi na pytanie o uprawianie sportu wyglądają następująco: 2,4% uczniów szkół podstawowych zadeklarowało, że nie uprawia żadnego sportu, tyle samo, 2,4% uprawia sport kilka razy w roku. 5,5% badanych podejmuje aktywność sportową 1-4 razy w miesiącu; 33,7%- kilka razy w tygodniu. Codziennie czas na sport ma ponad połowa uczestników badania: nie dłużej niż 2 godziny dziennie uprawia go 15,6% badanych; 13,6% poświęca na sport od 2 do 4 godzin dziennie; a 23,7% ćwiczy ponad 4 godziny dziennie. 3,1% uczniów nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

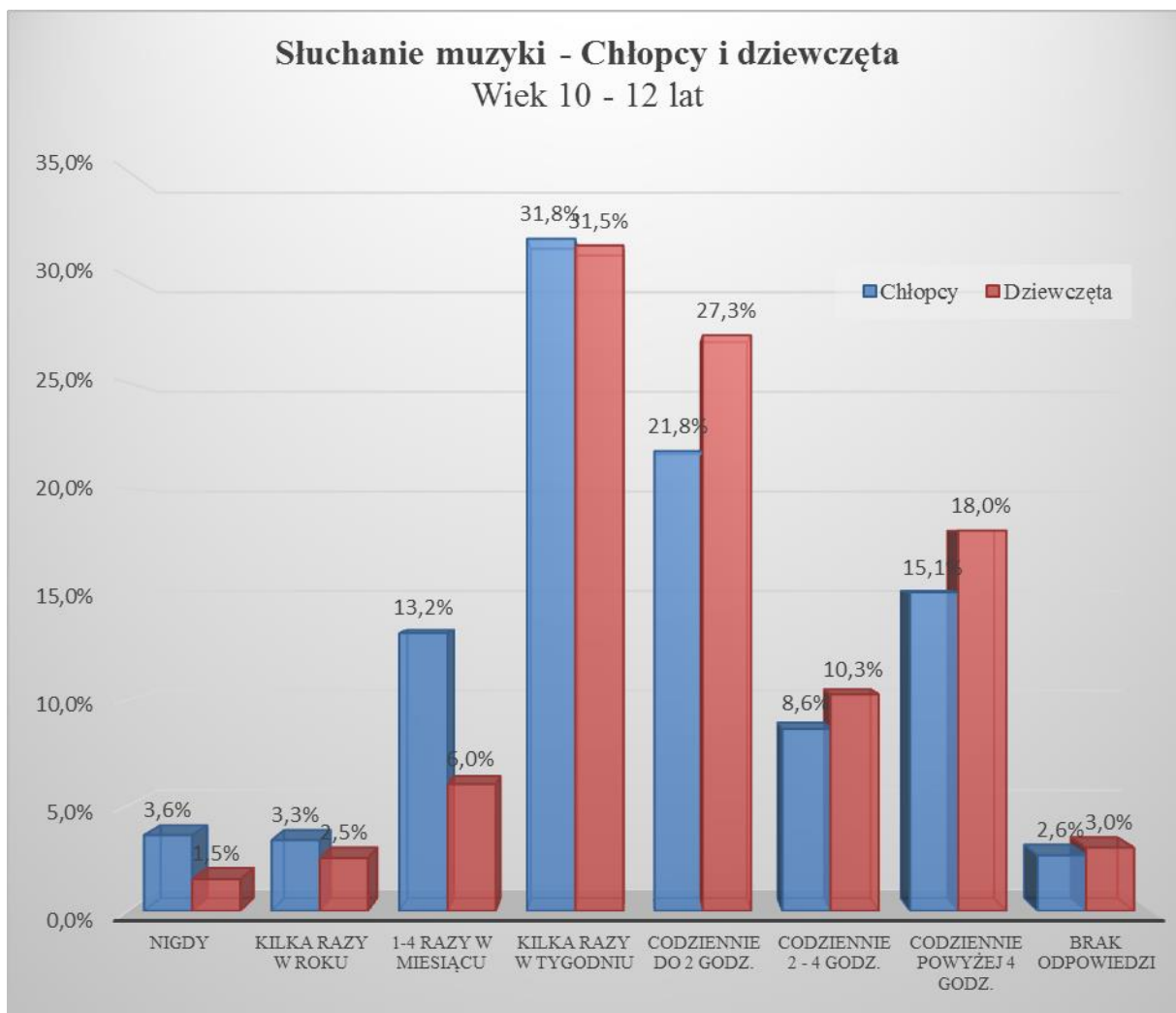
W grupie dziewcząt biorących udział w badaniu 0,8% odpowiedziało że nie uprawia żadnego sportu; 2,0% uprawia sport kilka razy w roku; 4,5% dziewczynek poświęca czas aktywności fizycznej 1-4 razy w miesiącu. Najwięcej dziewcząt które wypełniały ankietę, zadeklarowało aktywność fizyczną kilka razy w tygodniu, taką odpowiedź wybrało 41,8% respondentek. Codzienną aktywność sportową nie przekraczającą 2 godzin zadeklarowało 17,5% badanych; 12,8% poświęca na sport od 2 do 4 godzin dziennie, a 18,3% ćwiczy

powyżej 4 godziny dziennie. 2,5% uczennic biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie

Deklaracje uczniów dotyczące czasu poświęcanego na słuchanie muzyki.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz słuchaniu muzyki? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Słuchanie muzyki				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 10-12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	15	3,6%	6	1,5%
Kilka razy w roku	14	3,3%	10	2,5%
1-4 razy w miesiącu	55	13,2%	24	6,0%
Kilka razy w tygodniu	133	31,8%	126	31,5%
Codziennie do 2 godz.	91	21,8%	109	27,3%
Codziennie 2 - 4 godz.	36	8,6%	41	10,3%
Codziennie powyżej 4 godz.	63	15,1%	72	18,0%
Brak odpowiedzi	11	2,6%	12	3,0%
SUMA	418	100,0%	400	100,0%

3,6% uczniów szkół podstawowych zadeklarowało, że nigdy nie słucha muzyki. Podobna liczba, bo 3,3% słucha muzyki kilka razy w roku; 13,2% spędza czas z muzyką 1-4 razy w miesiącu; a 31,8%- słucha muzyki kilka razy w tygodniu. Duża liczba uczniów szkół podstawowych słucha muzyki codziennie: przy czym 21,8% badanych, poświęca temu nie więcej niż 2 godziny w ciągu dnia, słuchanie powyżej 2 godzin, ale nie przekraczające 4 godzin dotyczy 8,6% respondentów. Słuchanie powyżej 4 godzin zadeklarowało 15,1% chłopców. 2,6% uczniów nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

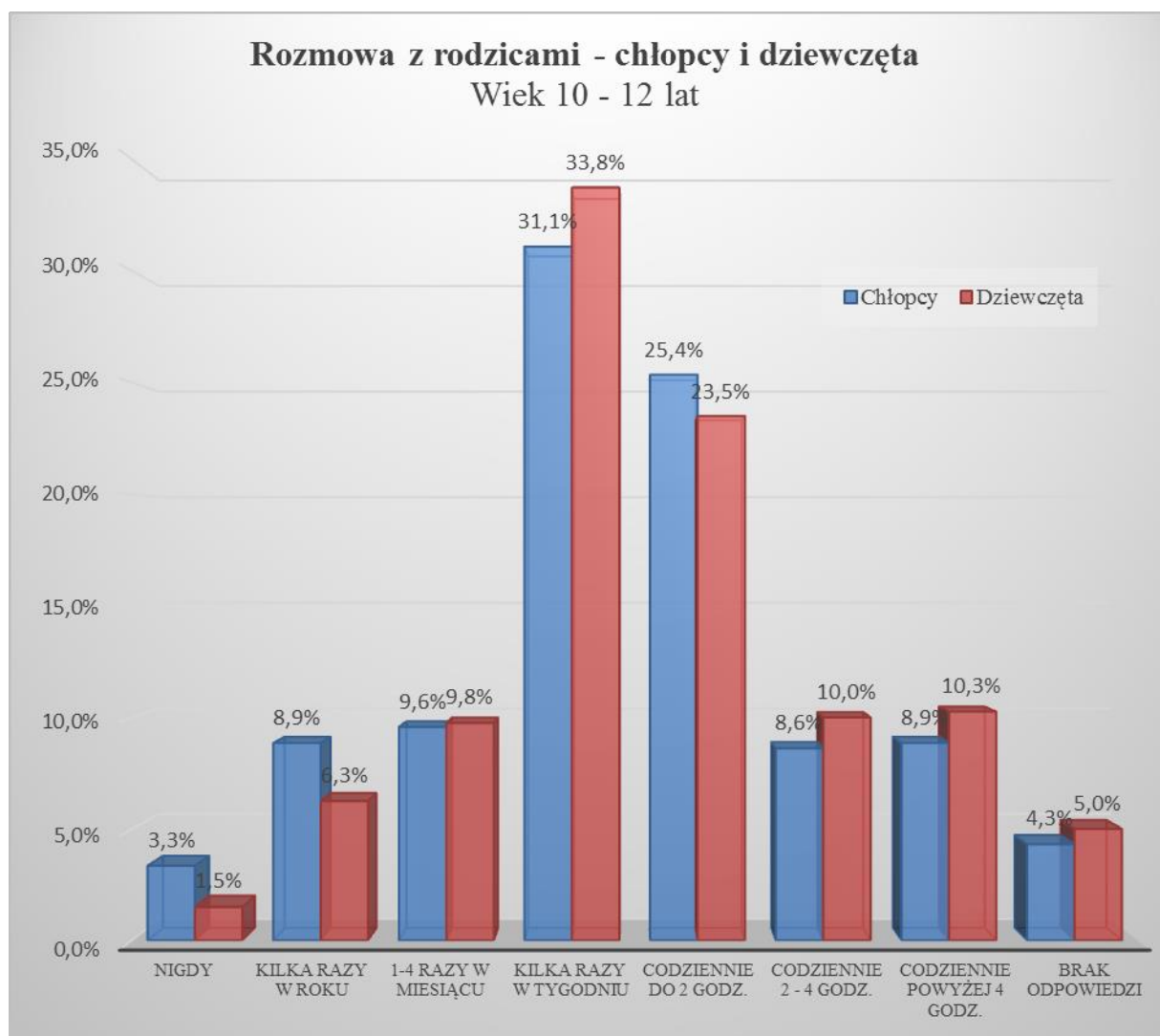
Rozkład wyników w grupie dziewcząt przedstawia się następująco: 1,5% uczennic szkół podstawowych nigdy nie słucha muzyki; 2,5% słucha kilka razy w roku; 6,0% badanych poświęca czas słuchaniu muzyki 1-4 razy w miesiącu. Kilka razy w tygodniu na słuchanie muzyki poświęca czas 31,5% respondentek. Ponad połowa badanych zadeklarowała codzienne słuchanie muzyki, z czego 27,3% dziewcząt biorących udział w badaniu poświęca

temu nie więcej niż 2 godziny dziennie, słuchanie muzyki od 2 do 4 godzin w ciągu dnia dotyczy 10,3% ankietowanych. Do codziennego słuchania muzyki przekraczającego 4 godziny przyznało się 18,0% dziewcząt. 3,0% uczennic szkół podstawowych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące rozmów z rodzicami.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz rozmowie z rodzicami? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Rozmowa z rodzicami				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	14	3,3%	6	1,5%
Kilka razy w roku	37	8,9%	25	6,3%
1-4 razy w miesiącu	40	9,6%	39	9,8%
Kilka razy w tygodniu	130	31,1%	135	33,8%
Codziennie do 2 godz.	106	25,4%	94	23,5%
Codziennie 2 - 4 godz.	36	8,6%	40	10,0%
Codziennie powyżej 4 godz.	37	8,9%	41	10,3%
Brak odpowiedzi	18	4,3%	20	5,0%
SUMA	418	100,0%	400	100,0%

Z pośród chłopców biorących udział w badaniu 3,3% zadeklarowało, że nigdy nie rozmawia z rodzicami; 8,9% rozmawia kilka razy w roku; 9,6% odbywa rozmowy z rodzicami 1-4 razy w miesiącu, a 31,1% badanych deklaruje że robi to kilka razy w tygodniu. Do codziennych rozmów z rodzicami w czasie nie przekraczającym 2 godzin przyznało się 25,4% ankietowanych; 8,6% robi to od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie z mamą i tatą rozmawia 8,9% badanych. 4,3% uczniów szkół podstawowych nie wypowiedziało się na temat czasu poświęcanego rozmowom z rodzicami.

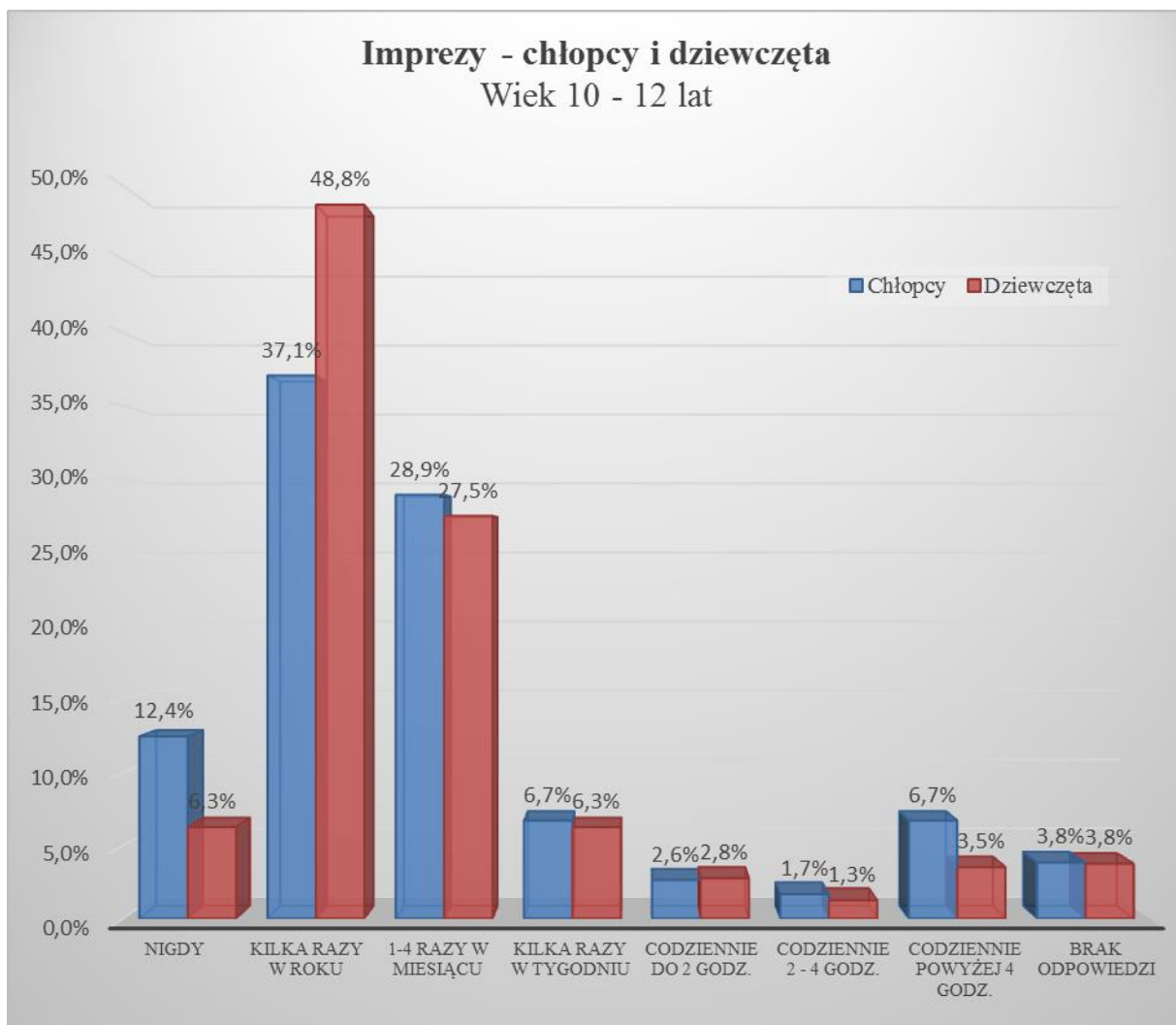
Z pośród grupy dziewcząt które przystąpiły do badania 1,5% zadeklarowało że nie rozmawia z rodzicami; 6,3% rozmawia kilka razy w roku; 9,8% uczennic odbywa rozmowy z rodzicami 1-4 razy w miesiącu zaś 33,8%- kilka razy w tygodniu. Codziennie przez czas nie przekraczający 2 godzin z rodzicami rozmawia 23,5% badanych, 10,0% dziewczynek robi to od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie czas na rozmowę z rodzicami

poświęca 10,3% ankietowanych. 5,0% uczennic biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące czasu spędzanego na imprezach.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na imprezy? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Imprezy				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	52	12,4%	25	6,3%
Kilka razy w roku	155	37,1%	195	48,8%
1-4 razy w miesiącu	121	28,9%	110	27,5%
Kilka razy w tygodniu	28	6,7%	25	6,3%
Codziennie do 2 godz.	11	2,6%	11	2,8%
Codziennie 2 - 4 godz.	7	1,7%	5	1,3%
Codziennie powyżej 4 godz.	28	6,7%	14	3,5%
Brak odpowiedzi	16	3,8%	15	3,8%
SUMA	418	100,0%	400	100,0%

W grupie chłopców odpowiedzi przedstawiają się następująco: 12,4% zadeklarowało, że nie poświęca czasu na imprezy; 37,1% uczniów chodzi na imprezy kilka razy w roku; 28,9% 1-4 razy w miesiącu, zaś kilka razy w tygodniu imprezuje 6,7% badanych chłopców. Spędzanie czasu na imprezach codziennie nie dłużej niż 2 godziny dotyczy 2,6% ankietowanych; 1,7% imprezuje od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie 6,7% uczniów. 3,8% badanych nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

Odpowiedzi w grupie dziewcząt przedstawiają się w odmienny sposób: 6,3% uczennic szkół podstawowych zadeklarowało, że w ogóle nie chodzi na imprezy; najwięcej, bo 48,8% dziewcząt deklaruje że chodzi kilka razy w roku. 27,5% badanych pojawia się na imprezie 1-4 razy w miesiącu; a 6,3% kilka razy w tygodniu. Spędzanie czasu na imprezach codziennie nie dłużej niż 2 godziny dotyczy 2,8% uczennic; 1,3% imprezuje od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie 3,5% zapytanych. 3,8% uczennic szkół podstawowych biorących udział w badaniu nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

2. Deklaracje dotyczące stylu życia uczniów krakowskich szkół gimnazjalnych

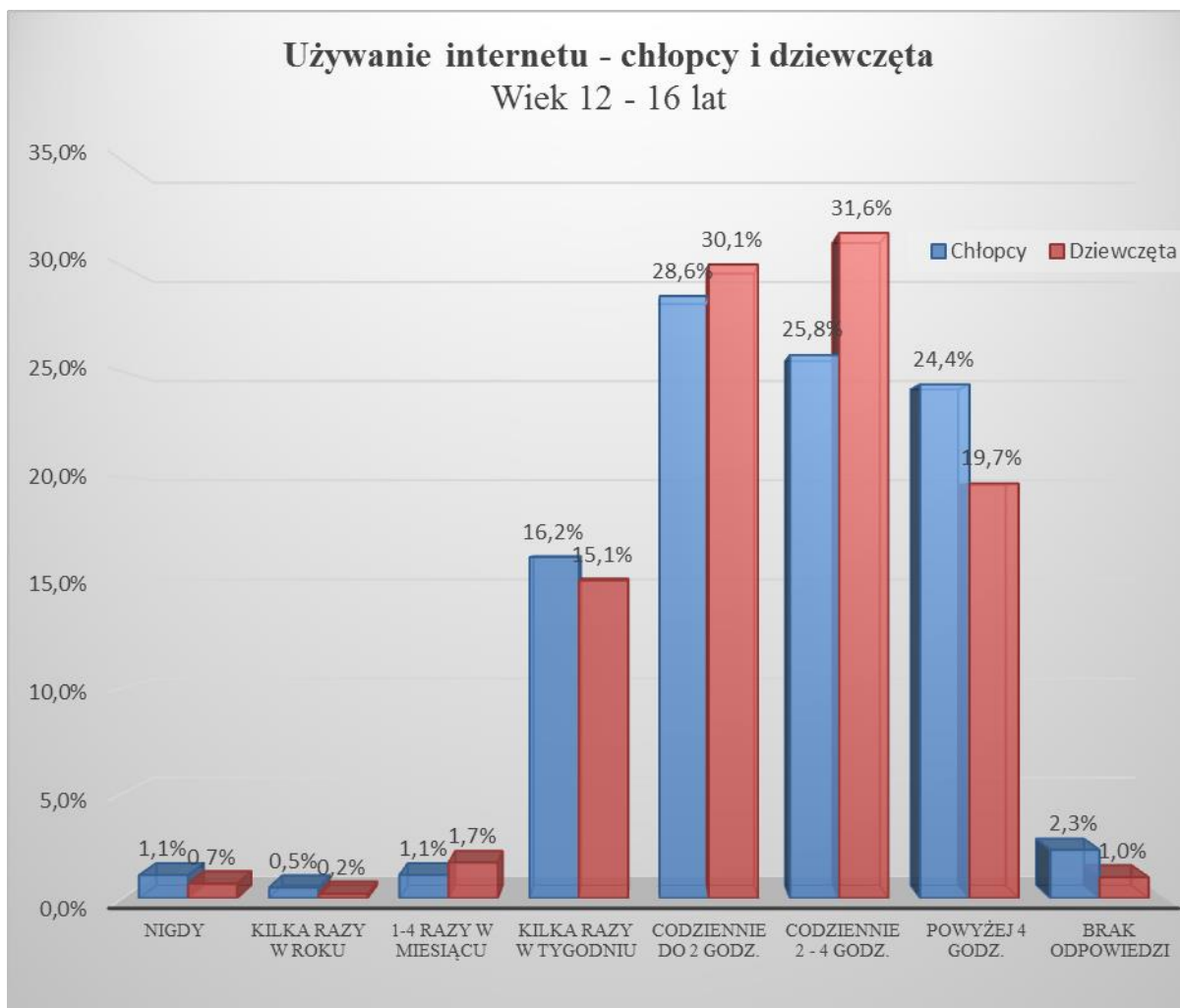
W dalszej kolejności przedstawiono wyniki badań przeprowadzonych wśród uczniów krakowskich szkół gimnazjalnych. Część ankiety dotycząca stylu życia i czasu poświęcanego w ciągu dnia różnym aktywnością, była podobna jak ta kierowana do uczniów szkół podstawowych. Jediną różnicę stanowiło dodatkowe pytanie dotyczące hobby, które zostało skierowane do starszej grupy wiekowej.

Deklaracje uczniów dotyczące używania internetu.

Pytanie: Ile czasu spędzasz na korzystaniu z internetu? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Używanie internetu				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	6	1,1%	4	0,7%
Kilka razy w roku	3	0,5%	1	0,2%
1-4 razy w miesiącu	6	1,1%	10	1,7%
Kilka razy w tygodniu	92	16,2%	89	15,1%
Codziennie do 2 godz.	163	28,6%	177	30,1%
Codziennie 2 - 4 godz.	147	25,8%	186	31,6%
Powyżej 4 godz.	139	24,4%	116	19,7%
Brak odpowiedzi	13	2,3%	6	1,0%
SUMA	589	100%	569	100%

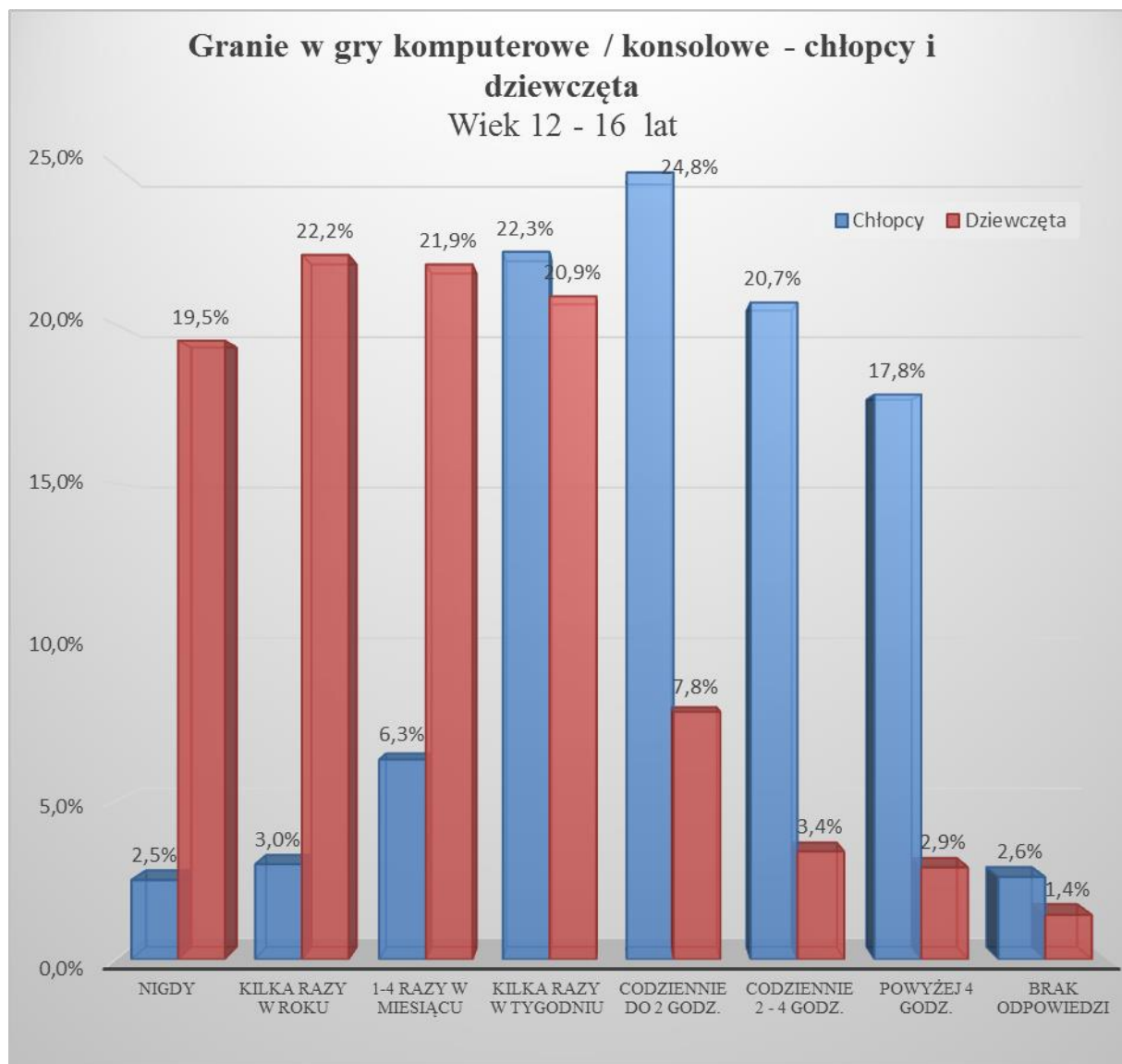
Wśród gimnazjalistów biorących udział w badaniu 1,1% zadeklarowało, że nie korzysta z internetu; 0,5% korzysta kilka razy w roku; 1,1% badanych robi to 1-4 razy w miesiącu; 16,2% chłopców deklaruje spędzanie czasu w internecie kilka razy w tygodniu. Używanie sieci internetowej codziennie nie dłużej niż 2 godziny zadeklarowało 28,6% ankietowanych; 25,8% spędza czas w internecie od 2 do 4 godzin dziennie, a aktywność online przekraczająca dziennie 4 godziny dotyczy 24,4% badanych. 2,3% chłopców nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje dotyczące korzystania z internetu w grupie dziewcząt przedstawiają się następująco: 0,7% uczennic szkół gimnazjalnych w ogóle nie korzysta z internetu; 0,2% korzysta kilka razy w roku; 1,7% dziewcząt używa internetu 1-4 razy w miesiącu; 15,1% - kilka razy w tygodniu. Codzienne korzystanie z internetu nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 30,1% badanych; 31,6% spędza czas w internecie od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie 19,7% gimnazjalistek. Spośród zapytanych uczennic 1,0% nie odpowiedziało na to pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące grania w gry.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz graniu w gry komputerowe/konsole? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Granie w gry komputerowe/konsole				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	14	2,5%	115	19,5%
Kilka razy w roku	17	3,0%	131	22,2%
1-4 razy w miesiącu	36	6,3%	129	21,9%
Kilka razy w tygodniu	127	22,3%	123	20,9%
Codziennie do 2 godz.	141	24,8%	46	7,8%
Codziennie 2 - 4 godz.	118	20,7%	20	3,4%
Powyżej 4 godz.	101	17,8%	17	2,9%
Brak odpowiedzi	15	2,6%	8	1,4%
SUMA	569	100%	589	100%

Odpowiedzi w grupie chłopców wyglądają następująco: 2,5% uczniów szkół gimnazjalnych zadeklarowało, że nigdy nie używa gier komputerowych ani konsolowych; 3,0% używa ich kilka razy w roku; 6,3% chłopców gra 1-4 razy w miesiącu; 22,3% spędza czas w ten sposób kilka razy w tygodniu. Do codziennego korzystania z gier w czasie nie przekraczającym 2 godzin przyznało się 24,8% badanych; 20,7% używa gier od 2 do 4 godzin dziennie, a 17,8% gra powyżej 4 godzin dziennie. 2,6% ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

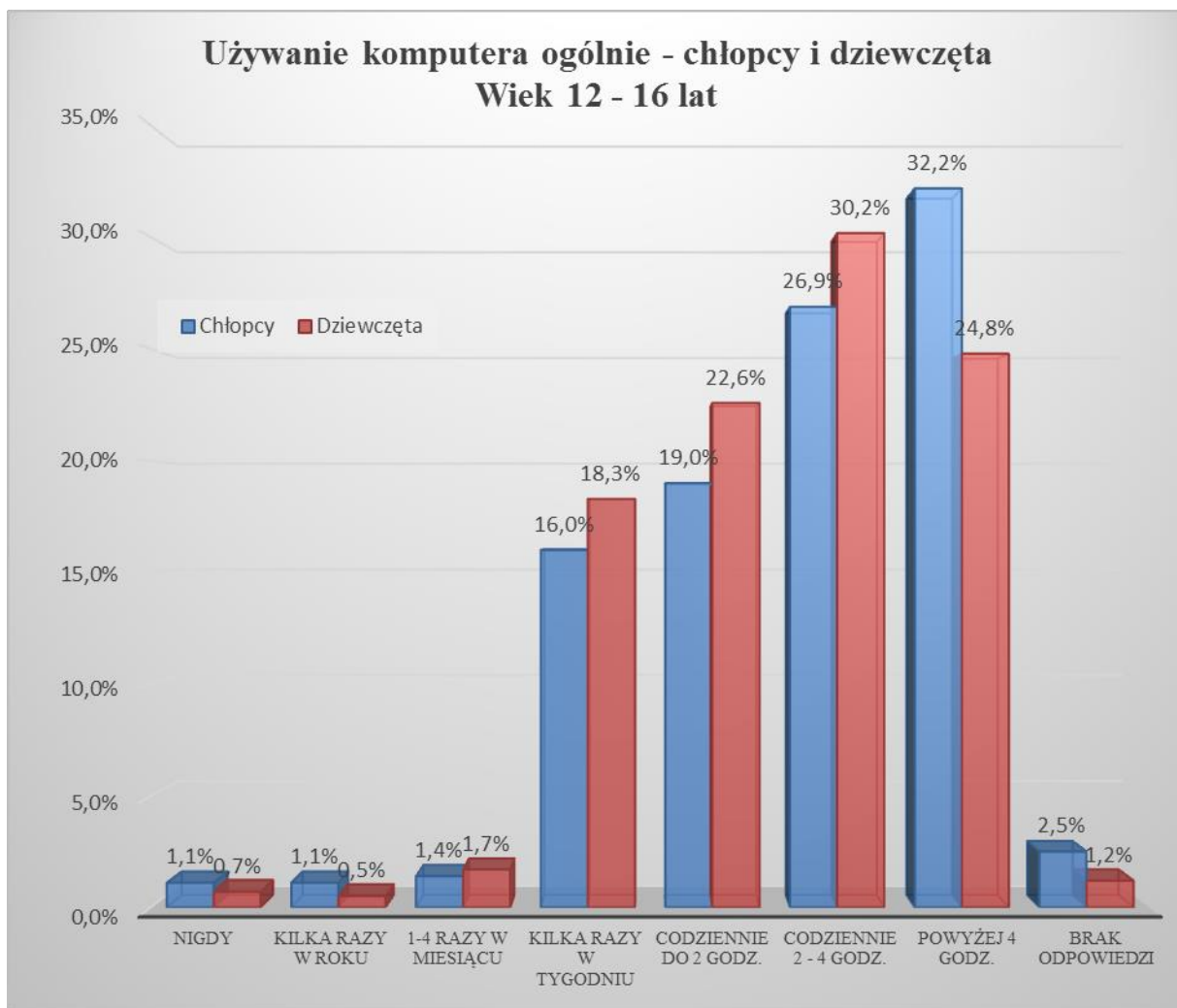
Z kolei w grupie dziewcząt 19,5% zadeklarowało że nigdy nie używa gier komputerowych ani konsolowych; 22,2% używa ich kilka razy w roku; 21,9% dziewcząt gra 1-4 razy w miesiącu; zaś 20,9%- kilka razy w tygodniu. Granie codziennie przez mniej niż 2 godziny zadeklarowało 7,8% uczennic; 3,4% gra od 2 do 4 godzin dziennie a 2,9% powyżej 4

godzin dziennie. 1,4% badanych dziewcząt nie odpowiedziało na pytanie o czas poświęcany grom.

Deklaracje uczniów dotyczące ogólnego korzystania z komputera.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz korzystaniu z komputera - ogólnie? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Używanie komputera ogólnie				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	2	0,5%	2	0,5%
Kilka razy w roku	8	1,9%	7	1,8%
1-4 razy w miesiącu	21	5,0%	37	9,3%
Kilka razy w tygodniu	134	32,1%	147	36,8%
Codziennie do 2 godz.	93	22,2%	80	20,0%
Codziennie 2 – 4 godz.	80	19,1%	62	15,5%
Codziennie powyżej 4 godz.	69	16,5%	53	13,3%
Brak odpowiedzi	11	2,6%	12	3,0%
SUMA	418	100%	400	100%

1,1% uczniów szkół gimnazjalnych deklaruje, że w ogóle nie korzysta z komputera. Taki sam procent badanych używa komputera kilka razy w roku. 1,4% chłopców korzysta z tego urządzenia 1-4 razy w miesiącu; a 16,0% - kilka razy w tygodniu. Ponad ¾ respondentów przyznaje się do codziennego korzystania z komputera, z czego 19,0% badanych poświęca na to nie więcej niż 2 godziny dziennie; 26,9% używa komputera od 2 do 4 godzin dziennie, a używanie powyżej 4 godzin dziennie dotyczy 32,2% uczniów krakowskich szkół gimnazjalnych. 2,5% nie wypowiedziało się na ten temat.

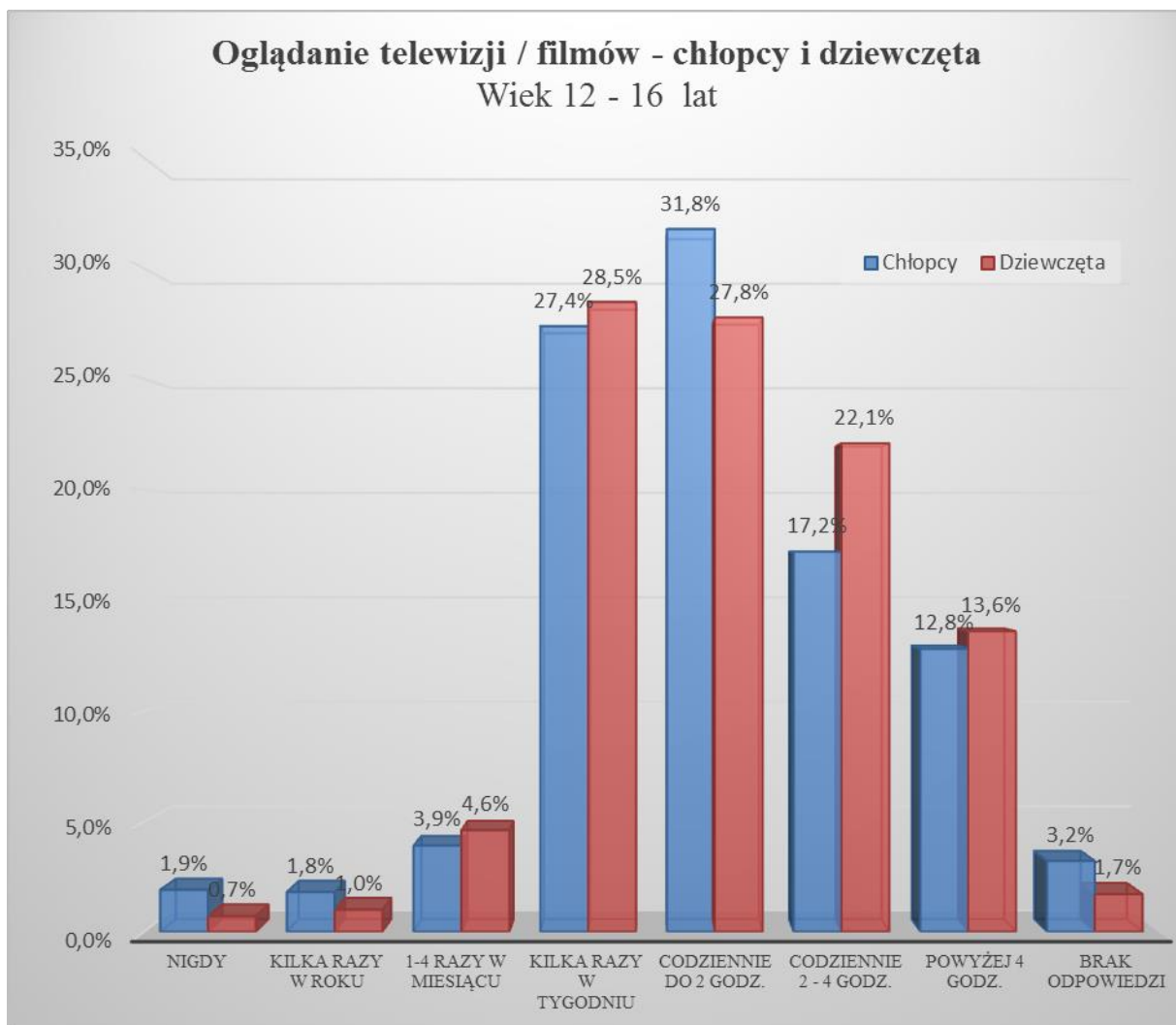
W grupie dziewcząt odpowiedzi przedstawiają się w odmienny sposób: 0,7% uczennic szkół gimnazjalnych zadeklarowało, że nie korzysta z komputera; 0,5% używa go kilka razy w roku; 1,7% badanych robi to 1-4 razy w miesiącu, zaś 18,3% - kilka razy w tygodniu. Do codziennego spędzania czasu przed komputerem, podobnie jak w grupie chłopców przyznaje się ¾ dziewcząt, z czego 22,6% uczennic szkół gimnazjalnych poświęca na to nie więcej niż 2 godziny dziennie; 30,2% używa komputera od 2 do 4 godzin dziennie, a spędzanie czasu

przy komputerze powyżej 4 godzin dziennie deklaruje 24,8% uczennic. 1,2% dziewcząt nie odpowiedziało jak dużo czasu spędza używając komputera.

Deklaracje uczniów dotyczące oglądania telewizji lub filmów.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz oglądaniu telewizji/filmów? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Oglądanie telewizji / filmów				
Chłopcy i dziewczęta – 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	11	1,9%	4	0,7%
Kilka razy w roku	10	1,8%	6	1,0%
1-4 razy w miesiącu	22	3,9%	27	4,6%
Kilka razy w tygodniu	156	27,4%	168	28,5%
Codziennie do 2 godz.	181	31,8%	164	27,8%
Codziennie 2 - 4 godz.	98	17,2%	130	22,1%
Powyżej 4 godz.	73	12,8%	80	13,6%
Brak odpowiedzi	18	3,2%	10	1,7%
SUMA	569	100%	589	100%

Na to pytanie uczniowie krakowskich szkół gimnazjalnych udzielili następujących odpowiedzi: 1,9% zadeklarowało, że nigdy nie ogląda telewizji ani filmów; 1,8% badanych ogląda kilka razy w roku; 3,9% uczniów spędza czas przed telewizorem 1-4 razy w miesiącu; 27,4% robi to kilka razy w tygodniu. Codzienne oglądanie telewizji przez czas krótszy niż 2 godziny dotyczy 31,8% badanych; 17,2% korzysta z telewizji od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 12,8% chłopców. 3,2% nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

W grupie uczennic odpowiedzi przedstawiają się następująco: 0,7% dziewcząt zadeklarowało, że nie ogląda telewizji ani filmów; 1,0% ogląda kilka razy w roku; 4,6% spędza czas przed telewizorem 1-4 razy w miesiącu, a 28,5% badanych, kilka razy w tygodniu. Codziennie czas przed ekranem TV spędza ponad połowa ankietowanych: oglądanie nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 27,8%; od 2 do 4 godzin dziennie-

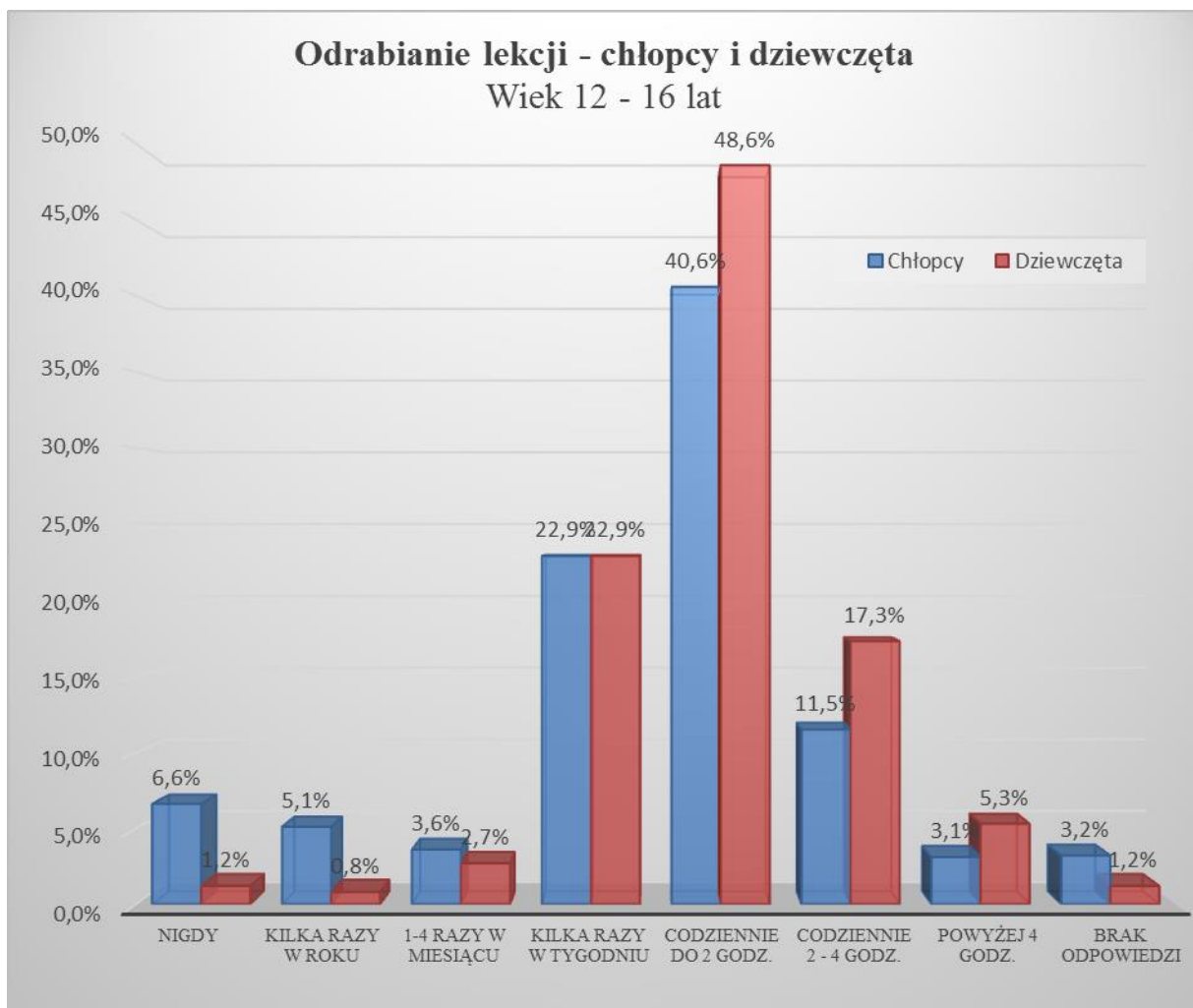
22,1% , a powyżej 4 godzin dziennie- 13,6% uczennic. 1,7% dziewcząt biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie

Deklaracje uczniów dotyczące odrabiania lekcji.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na odrabianie lekcji? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Odrabianie lekcji				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	39	6,6%	7	1,2%
Kilka razy w roku	30	5,1%	5	0,8%
1-4 razy w miesiącu	21	3,6%	16	2,7%
Kilka razy w tygodniu	135	22,9%	135	22,9%
Codziennie do 2 godz.	239	40,6%	286	48,6%
Codziennie 2 - 4 godz.	68	11,5%	102	17,3%
Powyżej 4 godz.	18	3,1%	31	5,3%
Brak odpowiedzi	19	3,2%	7	1,2%
SUMA	569	100%	589	100%

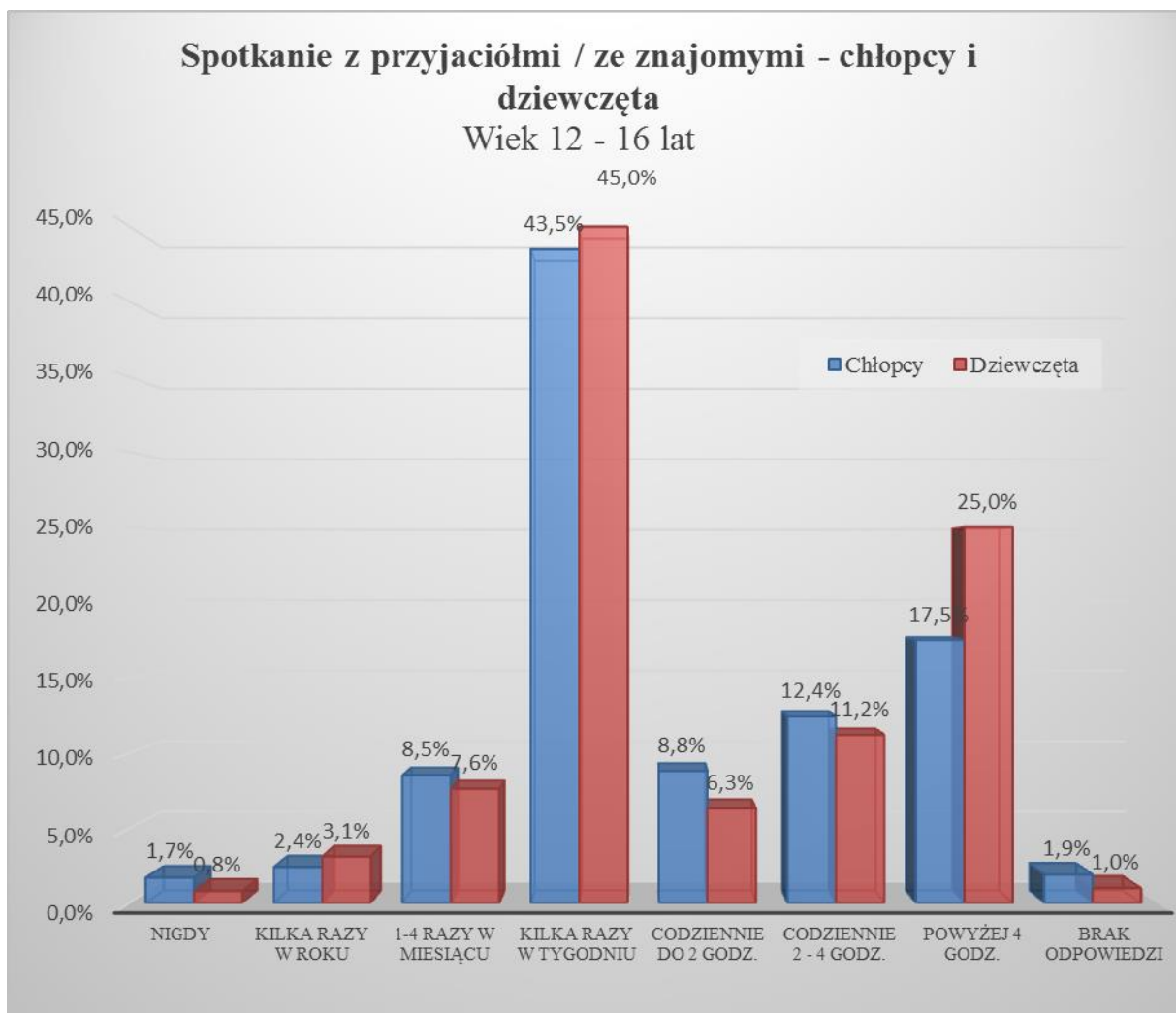
Deklaracje grupy chłopców dotyczące czasu przeznaczanego na odrabianie lekcji: 6,6% uczniów szkół gimnazjalnych nigdy nie odrabia lekcji; 5,1% robi to kilka razy w roku; 3,6% ma czas na zadania domowe 1-4 razy w miesiącu; 22,9%- kilka razy w tygodniu. Odrabianie lekcji codziennie nie dłużej niż przez 2 godziny potwierdziło 40,6% badanych; 11,5% przeznaczają na to od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 3,1% uczniów. 3,2% nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Z wśród grupy uczennic krakowskich szkół gimnazjalnych biorących udział w badaniu 1,2% zadeklarowało, że nigdy nie odrabia lekcji; 0,8% odrabia kilka razy w roku; 2,7% badanych wykonuje zadania domowe 1-4 razy w miesiącu; a 22,9% robi to kilka razy w tygodniu. Odrabianie lekcji codziennie nie dłużej niż przez 2 godziny potwierdziło 48,6% dziewcząt; 17,3% przeznaczają na to od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 5,3% uczennic. 1,2% dziewcząt biorących udział w badaniu nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące spotkania się z przyjaciółmi / ze znajomymi.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz spotkaniom z przyjaciółmi / ze znajomymi? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Spotkania z przyjaciółmi/ze znajomymi				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	10	1,7%	5	0,8%
Kilka razy w roku	14	2,4%	18	3,1%
1-4 razy w miesiącu	50	8,5%	45	7,6%
Kilka razy w tygodniu	256	43,5%	265	45,0%
Codziennie do 2 godz.	52	8,8%	37	6,3%
Codziennie 2 - 4 godz.	73	12,4%	66	11,2%
Powyżej 4 godz.	103	17,5%	147	25,0%
Brak odpowiedzi	11	1,9%	6	1,0%
SUMA	569	100%	589	100%

Z pośród gimnazjalistów którzy przystąpili do badania 1,7% twierdzi, że nigdy nie spotyka się z przyjaciółmi ani znajomymi; 2,4% spotyka się z nimi kilka razy w roku; 8,5% chłopców widuje znajomych 1-4 razy w miesiącu; 43,5%- kilka razy w tygodniu. Spędzanie czasu z przyjaciółmi/ znajomymi codziennie nie dłużej niż 2 godzin zadeklarowało 8,8% badanych; 12,4% poświęca spotkaniom od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie przyjaciołom/znajomym poświęca 17,5% ankietowanych. 1,9% nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

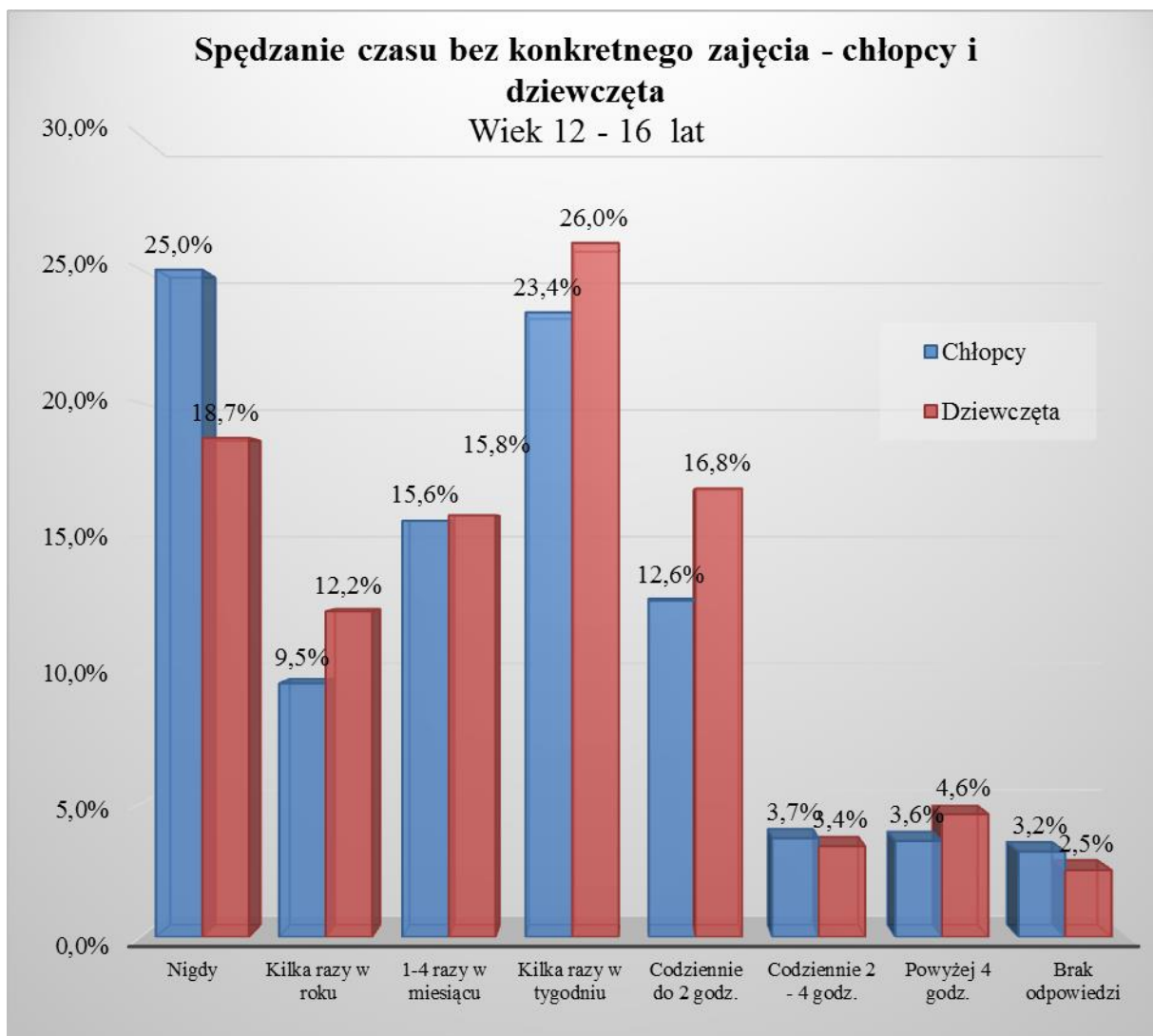
Deklarowany czas spotkań ze znajomymi/przyjaciółmi w grupie dziewcząt, w nieznacznym stopniu różni się od odpowiedzi udzielonych przez chłopców. 0,8% uczennic nigdy nie spotyka się z przyjaciółmi ani znajomymi; 3,1% spotyka się z nimi kilka razy w roku; 7,6% badanych, 1-4 razy w miesiącu; 45,0% poświęca przyjaciołom/znajomym czas kilka razy w tygodniu. 6,3% uczennic widuje znajomych codziennie przez czas do 2 godzin; 11,2% poświęca spotkaniom od 2 do 4 godzin dziennie, a przeznaczanie powyżej 4 godzin

dziennie na spotkania z przyjaciółmi zadeklarowało 25,0% uczestniczek badania. 1,0% dziewcząt nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące spędzania czasu bez konkretnego zajęcia.

Pytanie: Ile czasu spędzasz bez konkretnego zajęcia? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	147	25,0%	110	18,7%
Kilka razy w roku	56	9,5%	72	12,2%
1-4 razy w miesiącu	92	15,6%	93	15,8%
Kilka razy w tygodniu	138	23,4%	153	26,0%
Codziennie do 2 godz.	74	12,6%	99	16,8%
Codziennie 2 - 4 godz.	22	3,7%	20	3,4%
Powyżej 4 godz.	21	3,6%	27	4,6%
Brak odpowiedzi	19	3,2%	15	2,5%
SUMA	569	100%	589	100%

¼ respondentów (25,0%) zadeklarowała, że nigdy nie spędza czasu bez konkretnego zajęcia; 9,5% badanych kilka razy w roku spędza czas w ten sposób. Nieco więcej, (15,6%) nie robi nic konkretnego 1-4 razy w miesiącu, a 23,4% deklaruje nudę kilka razy w tygodniu. Codzienne spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 12,6% uczniów; 3,7% spędza czas nie mając konkretnego zajęcia od 2 do 4 godzin dziennie, a czas powyżej 4 godzin nie ma co robić 3,6% badanych. Na zadane pytanie nie odpowiedziało 3,2% chłopców.

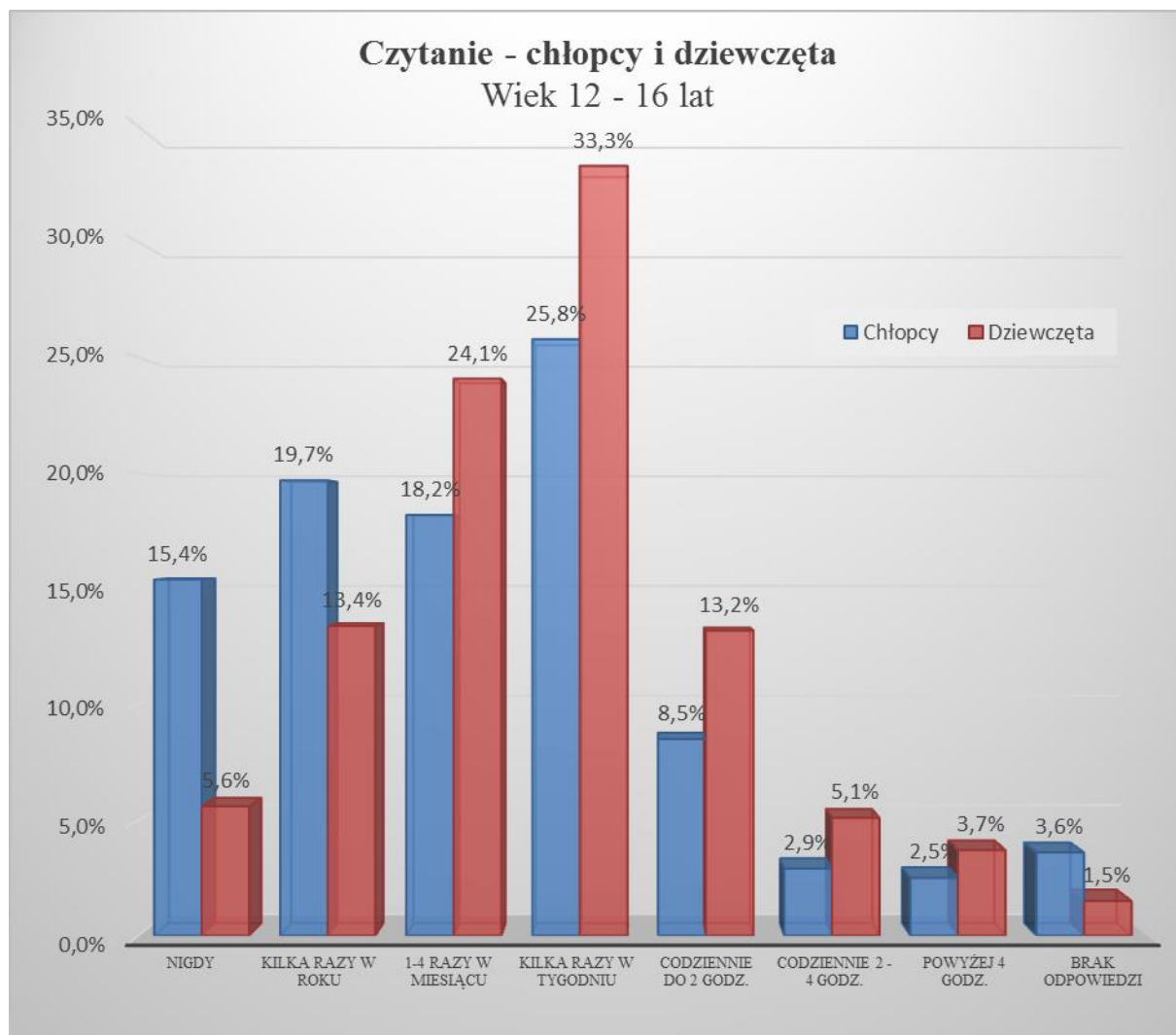
W grupie dziewcząt odpowiedzi na powyższe pytanie wyglądają następująco: 18,7% uczennic szkół gimnazjalnych nigdy nie spędza czasu bez konkretnego zajęcia; 12,2% kilka razy w roku spędza czas w ten sposób. 15,8% badanych deklaruje, że taka sytuacja zdarza im się 1-4 razy w miesiącu, a kilka razy w tygodniu taka sytuacja dotyczy 26,0% uczennic szkół gimnazjalnych. Codzienne spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia nie przekraczające 2

godzin zadeklarowało 16,8% dziewcząt; 3,4% spędza czas nie mając konkretnego zajęcia od 2 do 4 godzin dziennie, a nudzenie się powyżej 4 godzin dziennie dotyczy 4,6% badanych. Na zadane pytanie nie odpowiedziało 2,5% dziewcząt uczęszczających do gimnazjum.

Deklaracje uczniów dotyczące czytania.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na czytanie? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Czytanie				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	91	15,4%	33	5,6%
Kilka razy w roku	116	19,7%	79	13,4%
1-4 razy w miesiącu	107	18,2%	142	24,1%
Kilka razy w tygodniu	152	25,8%	196	33,3%
Codziennie do 2 godz.	50	8,5%	78	13,2%
Codziennie 2 - 4 godz.	17	2,9%	30	5,1%
Powyżej 4 godz.	15	2,5%	22	3,7%
Brak odpowiedzi	21	3,6%	9	1,5%
SUMA	569	100%	589	100%

Przeprowadzone badania ankietowe wykazały, że 15,4% uczniów krakowskich szkół gimnazjalnych nigdy nie czyta; 19,7% czyta zaledwie kilka razy w roku; 18,2% chłopców w wieku od 12 do 16 lat bierze książkę do ręki 1-4 razy w miesiącu; 25,8% robi to kilka razy w tygodniu. Czytanie codziennie nie dłużej niż 2 godziny zadeklarowało 8,5% badanych; 2,9% czyta od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 2,5% uczniów. 3,6% nie odpowiedziało na pytanie jak często czyta.

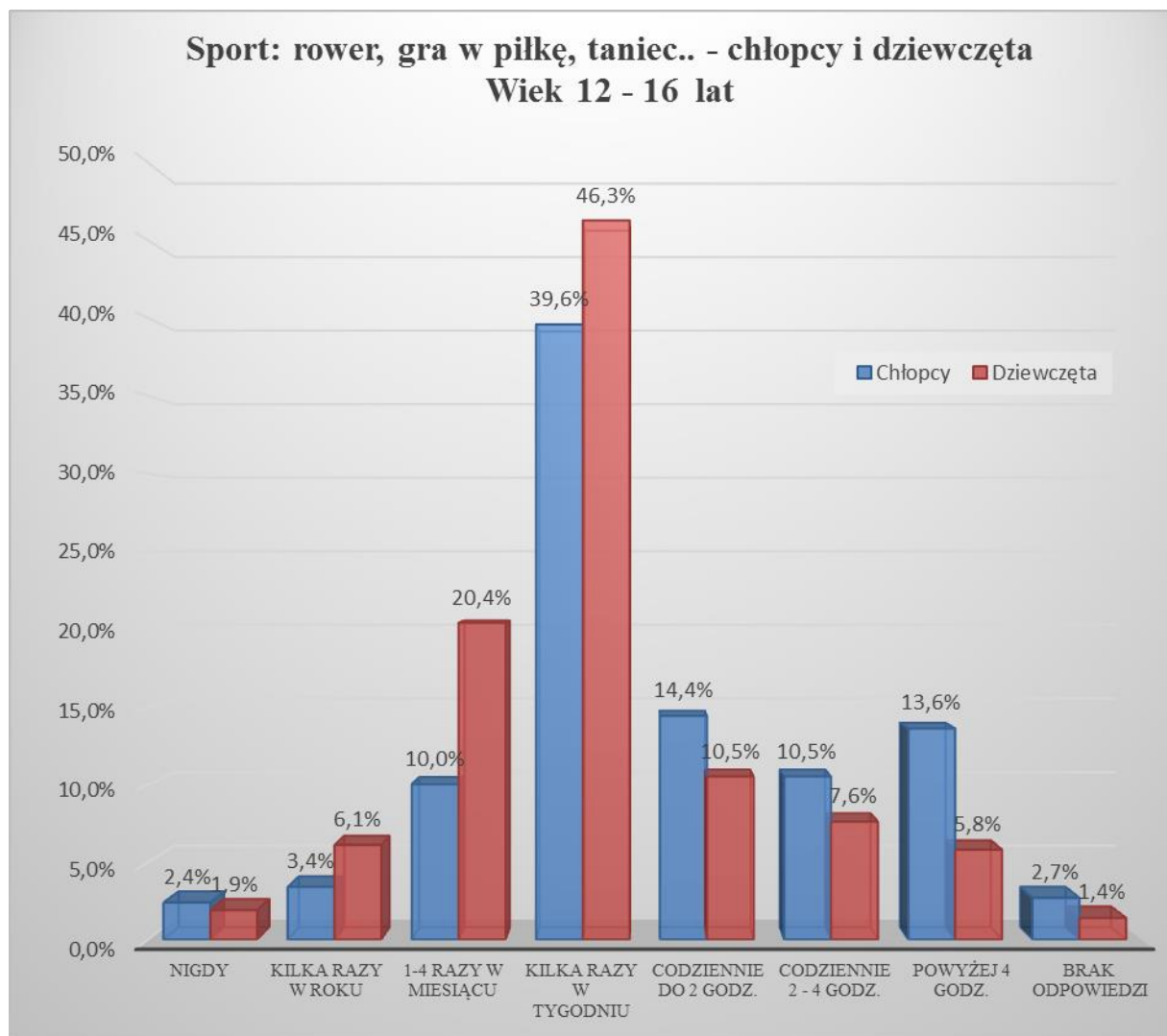
W grupie dziewcząt spędzanie czasu na czytaniu jest bardziej popularne: 5,6% uczennic , (tj. o 1/3 mniej niż w przypadku chłopców) szkół gimnazjalnych nigdy nie czyta; 13,4% czyta kilka razy w roku; 24,1% czas wolny poświęca książce 1-4 razy w miesiącu. Najwięcej, bo 33,3% respondentek zadeklarowało że sięga po książkę- kilka razy w tygodniu. Czytanie codziennie nie dłużej niż 2 godziny zadeklarowało 13,2% badanych; 5,1% czyta od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie czyta 3,7% uczennic. 1,5% gimnazjalistek biorących udział w badaniu nie określiło jak często czyta.

Deklaracje uczniów dotyczące czasu spędzanego na uprawianiu sportu.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na sport: rower, gra w piłkę, taniec...? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Sport; rower, gra w piłkę, taniec...				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	14	2,4%	11	1,9%
Kilka razy w roku	20	3,4%	36	6,1%
1-4 razy w miesiącu	59	10,0%	120	20,4%
Kilka razy w tygodniu	233	39,6%	273	46,3%
Codziennie do 2 godz.	85	14,4%	62	10,5%
Codziennie 2 - 4 godz.	62	10,5%	45	7,6%
Powyżej 4 godz.	80	13,6%	34	5,8%
Brak odpowiedzi	16	2,7%	8	1,4%
SUMA	569	100%	589	100%

Uprawianie sportu wśród badanych chłopców przedstawia się następująco: 2,4% uczniów szkół gimnazjalnych w ogóle nie uprawia sportu; 3,4% uprawia aktywność fizyczną kilka razy w roku; 10% chłopców spędza czas w ten sposób 1-4 razy w miesiącu, zaś 39,6% kilka razy w tygodniu. Codzienne uprawianie sportu zadeklarowało 1,0% badanych, przy czym nie poświęcają temu więcej niż 2 godziny dziennie; 10,5% uprawia sport od 2 do 4 godzin dziennie, a 13,6% uczniów robi to powyżej 4 godzin dziennie. 2,7% ankietowanych nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

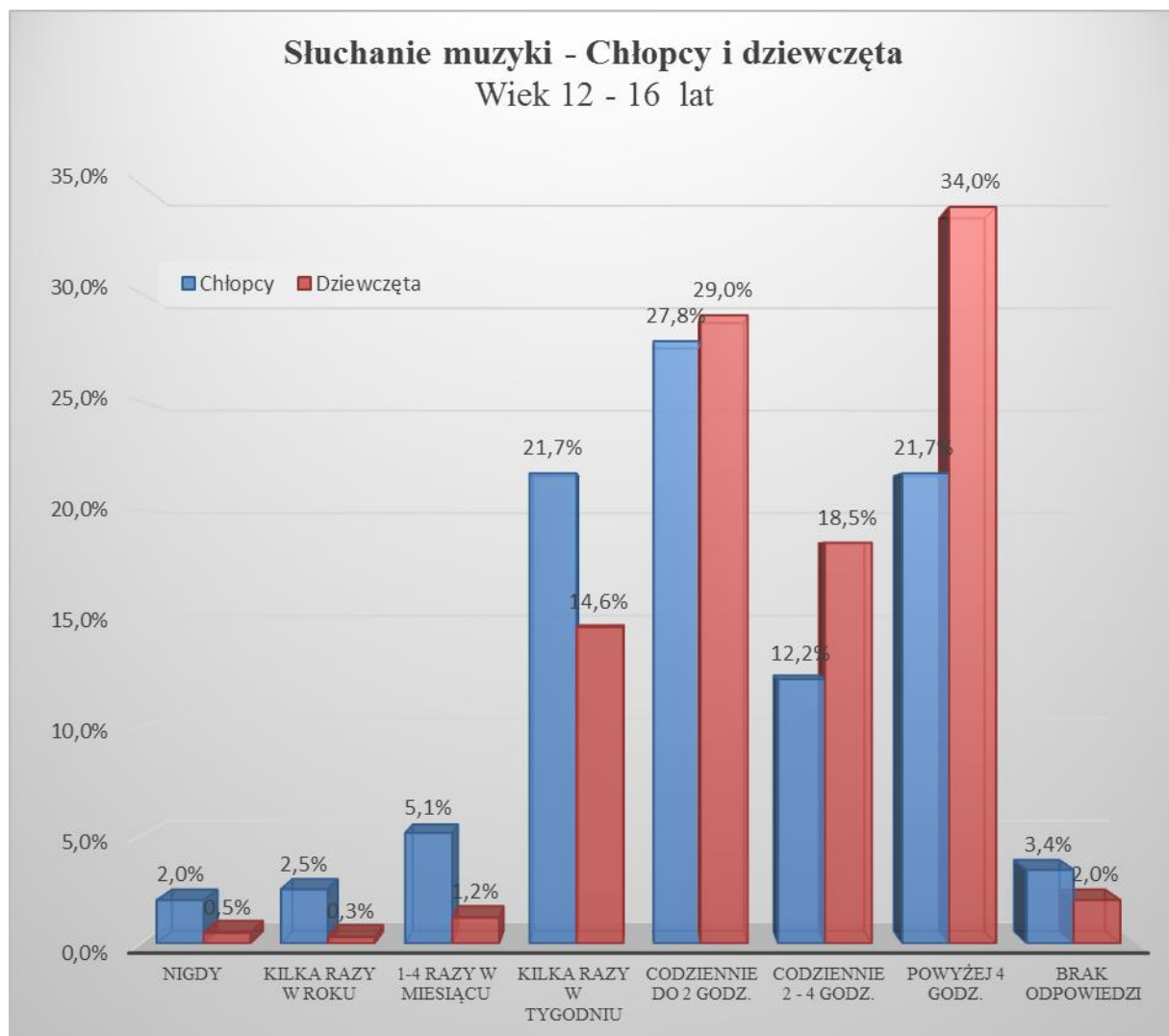
Do braku aktywności sportowej przyznało się 1,9% uczennic szkół gimnazjalnych, 6,1% zadeklarowało że uprawia sport kilka razy w roku; 20,4% badanych dziewcząt odpowiedziało że uprawia sport 1-4 razy w miesiącu. Dwukrotnie więcej badanych gimnazjalistek (46,3%) odpowiedziało że na aktywność fizyczną poświęca czas kilka razy w tygodniu. Uprawianie sportu codziennie nie dłużej niż 2 godziny zadeklarowało 10,5% dziewcząt; 7,6% poświęca na sport od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie-

5,8% ankietowanych. 1,4% dziewcząt biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące czasu poświęcanego na słuchanie muzyki.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz słuchaniu muzyki? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Słuchanie muzyki				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	12	2,0%	3	0,5%
Kilka razy w roku	15	2,5%	2	0,3%
1-4 razy w miesiącu	30	5,1%	7	1,2%
Kilka razy w tygodniu	128	21,7%	86	14,6%
Codziennie do 2 godz.	164	27,8%	171	29,0%
Codziennie 2 - 4 godz.	72	12,2%	109	18,5%
Powyżej 4 godz.	128	21,7%	200	34,0%
Brak odpowiedzi	20	3,4%	12	2,0%
SUMA	569	100%	589	100%

W porównaniu z dziewczętami $\frac{3}{4}$ więcej chłopców uczących się w gimnazjum deklaruje, że w ogóle nie słucha muzyki, takiej odpowiedzi udzieliło 2,0% gimnazjalistów. Z kolei 2,5% uczniów słucha kilka razy w roku; 5,1% spędza czas słuchając muzyki 1-4 razy w miesiącu; 21,7% badanych przeznaczają na to czas kilka razy w tygodniu. Większość gimnazjalistów słucha muzyki codziennie, przy czym w przypadku 27,8% respondentów czas poświęcany na słuchanie muzyki jest nie dłuższy niż 2 godziny, w przypadku 12,2% badanych ten czas waha się od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie muzyki słucha 21,7% uczniów. 3,4% uczniów krakowskich szkół gimnazjalnych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

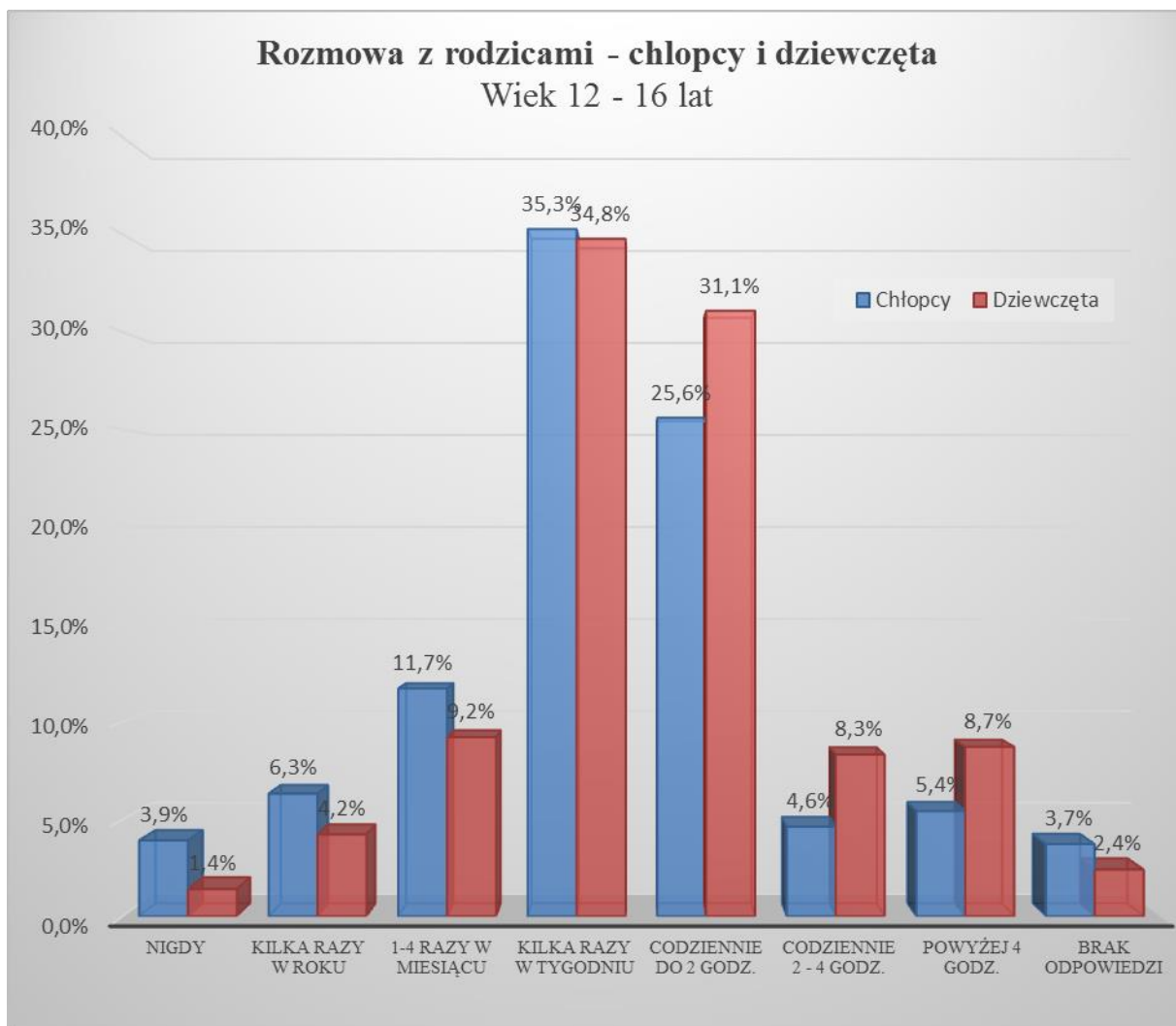
Z kolei w grupie dziewcząt uczących się w gimnazjum 0,5% deklaruje że nigdy nie słucha muzyki; 0,3% słucha kilka razy w roku; 1,2% dziewcząt spędza wolny czas z muzyką 1-4 razy w miesiącu; a 14,6% - kilka razy w tygodniu. Najwięcej badanych gimnazjalistek słucha muzyki codziennie: przez czas nie przekraczający 2 godzin - 29,0% ankietowanych; 18,5%

poświęca temu od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie wolny czas spędza w ten sposób 34,0% dziewcząt. 2,0% uczennic nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące rozmów z rodzicami.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz rozmowie z rodzicami? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Rozmowa z rodzicami				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	23	3,9%	8	1,4%
Kilka razy w roku	37	6,3%	25	4,2%
1-4 razy w miesiącu	69	11,7%	54	9,2%
Kilka razy w tygodniu	208	35,3%	205	34,8%
Codziennie do 2 godz.	151	25,6%	183	31,1%
Codziennie 2 - 4 godz.	27	4,6%	49	8,3%
Powyżej 4 godz.	32	5,4%	51	8,7%
Brak odpowiedzi	22	3,7%	14	2,4%
SUMA	569	100%	589	100%

Z pośród uczniów szkół gimnazjalnych: 3,9% zadeklarowało, że w ogóle nie rozmawia z rodzicami; 6,3% rozmawia z nimi kilka razy w roku; 11,7% odbywa rozmowy z rodzicami 1-4 razy w miesiącu; a 35,3%- kilka razy w tygodniu. Codzienne rozmowy z rodzicami w czasie nie przekraczającym 2 godzin zadeklarowało 25,6% gimnazjalistów; 4,6% badanych robi to od 2 do 4 godzin dziennie, a prowadzenie rozmów z rodzicami powyżej 4 godzin dziennie dotyczy 5,4% respondentów. 3,7% ankietowanych nie wypowiedziało się na temat czasu jaki poświęcają na rozmowy z rodzicami.

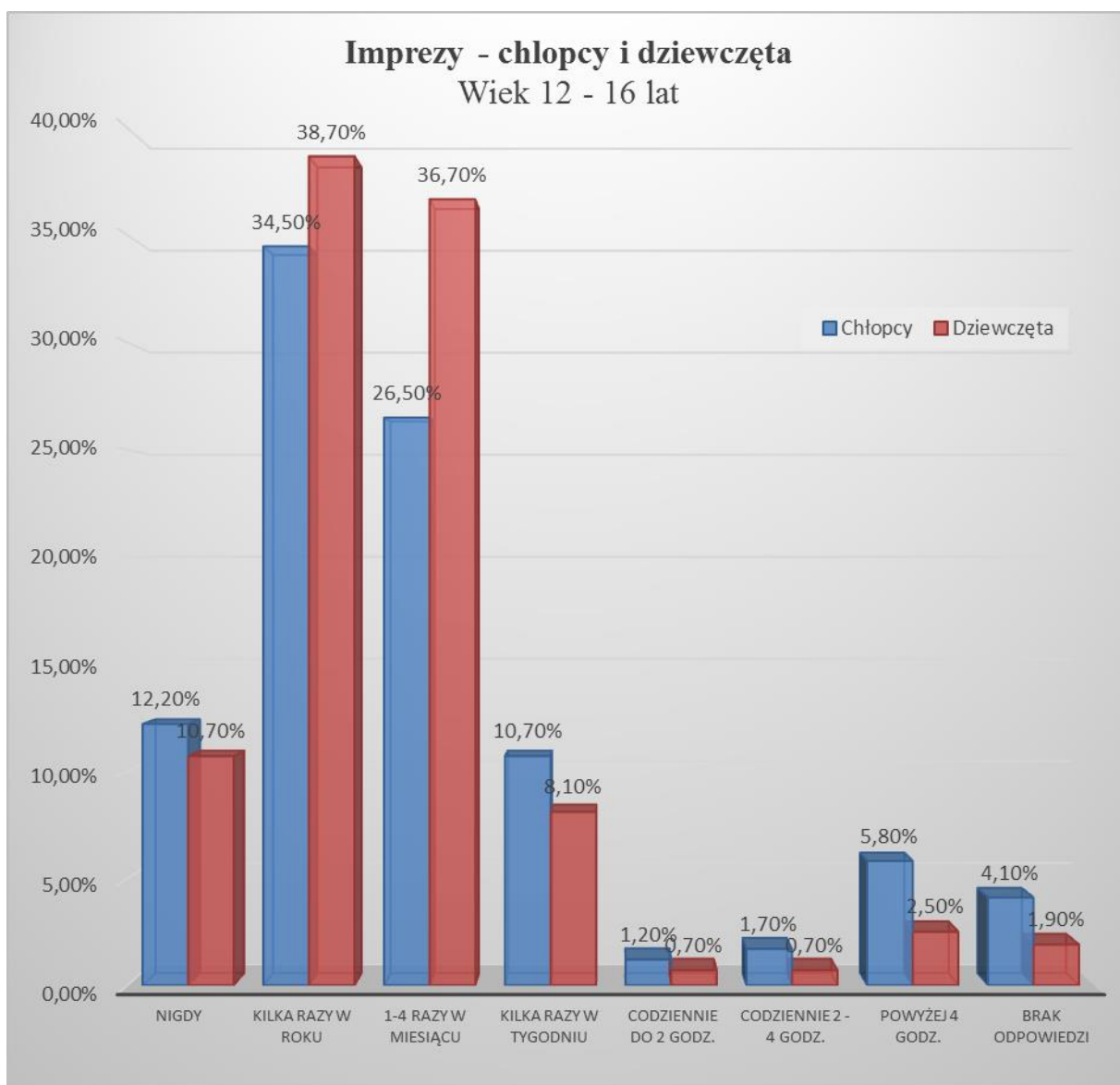
Z kolei uczennice szkół gimnazjalnych w liczbie stanowiącej 1,4% badanej grupy deklarują, że nigdy nie rozmawiają z rodzicami; 4,2% rozmawia z nimi kilka razy w roku; a 9,2% badanych odbywa takie rozmowy 1-4 razy w miesiącu. 34,8% uczennic krakowskich gimnazjów przyznaje, że rozmawia z rodzicami kilka razy w tygodniu. Do prowadzenia codziennych rozmów z rodzicami przyznała się prawie połowa dziewcząt uczestniczących w badaniu ankietowym. Codziennie przez czas do 2 godzin z rodzicami rozmawia 31,1%

uczennic; 8,3% robi to od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 8,7%. 2,4% dziewcząt biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące czasu spędzanego na imprezach.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na imprezy? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Imprezy				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	72	12,2%	63	10,7%
Kilka razy w roku	203	34,5%	228	38,7%
1-4 razy w miesiącu	156	26,5%	216	36,7%
Kilka razy w tygodniu	63	10,7%	48	8,1%
Codziennie do 2 godz.	7	1,2%	4	0,7%
Codziennie 2 - 4 godz.	10	1,7%	4	0,7%
Powyżej 4 godz.	34	5,8%	15	2,5%
Brak odpowiedzi	24	4,1%	11	1,9%
SUMA	569	100%	589	100%

Z badanej grupy gimnazjalistów 12,2% zadeklarowało, że w ogóle nie bywa na imprezach; 34,5% chodzi do dyskotek i klubów kilka razy w roku; a 26,5% ankietowanych pojawia się na imprezie 1-4 razy w miesiącu. Do imprezowania kilka razy w tygodniu przyznaje się 10,7% badanych chłopców. Spędzanie czasu na imprezach codziennie nie dłużej niż 2 godziny zadeklarowało 1,2% chłopców; 1,7% imprezuje od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 5,8% uczniów. 4,1% badanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

W grupie dziewcząt odpowiedzi przedstawiają się następująco: 10,7% uczennic szkół gimnazjalnych zadeklarowało, że wcale nie poświęca czasu na imprezy; 38,7% chodzi na imprezy kilka razy w roku; 36,7% badanych pojawia się na dyskotecę 1-4 razy w miesiącu; 8,1%- kilka razy w tygodniu. Codzienne poświęcanie czasu na imprezy zadeklarowało

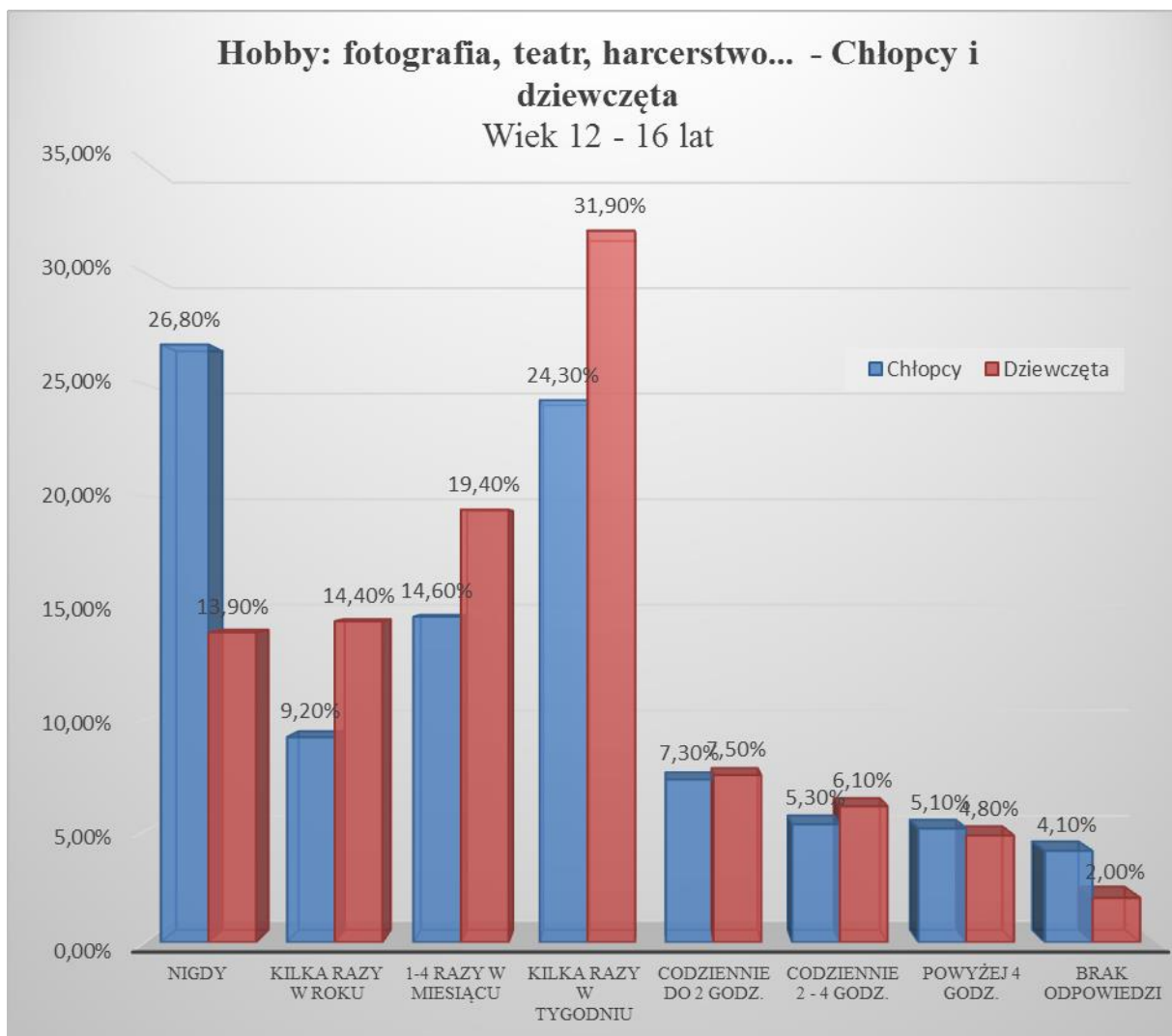
stosunkowo niewiele osób: przez czas do 2 godzin 0,7% uczennic; 0,7% imprezuje od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie spędza tak czas 2,5% badanych. Spośród dziewcząt biorących udział w badaniu 1,9% nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące hobby takiego jak: fotografia, teatr, harcerstwo.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na hobby, takie jak: fotografia, teatr, harcerstwo? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Hobby: fotografia, teatr, harcerstwo...				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	158	26,8%	82	13,9%
Kilka razy w roku	54	9,2%	85	14,4%
1-4 razy w miesiącu	86	14,6%	114	19,4%
Kilka razy w tygodniu	143	24,3%	188	31,9%
Codziennie do 2 godz.	43	7,3%	44	7,5%
Codziennie 2 - 4 godz.	31	5,3%	36	6,1%
Powyżej 4 godz.	30	5,1%	28	4,8%
Brak odpowiedzi	24	4,1%	12	2,0%
SUMA	569	100%	589	100%

Rozkład odpowiedzi w grupie chłopców uczęszczających do gimnazjum przedstawia się następująco: 26,8% uczniów szkół gimnazjalnych zadeklarowało, że nigdy nie poświęca czasu na hobby; 9,2% badanych robi to kilka razy w roku; 14,6% poświęca czas wolny swoim pasjom 1-4 razy w miesiąc; 24,3% ankietowanych angażuje się w taką aktywność kilka razy w tygodniu. Codzienne poświęcanie czasu na hobby nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 7,3% uczniów gimnazjum; 5,3% spędza czas w ten sposób od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 5,1% badanych.

4,1% pytanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Z kolei wśród dziewcząt 13,9% przyznało że nigdy nie poświęca czasu na hobby; 14,4% takiej aktywności poświęca czas kilka razy w roku; 19,4% przeznaczają na to czas 1-4 razy w miesiąc; 31,9% badanych- kilka razy w tygodniu. Poświęcanie czasu swojej pasji codzienne

w czasie nie przekraczającym 2 godzin zadeklarowało 7,5% ankietowanych; 6,1% spędza czas w ten sposób od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 4,8% badanych .

Spośród dziewcząt biorących udział w badaniu 2,0% nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

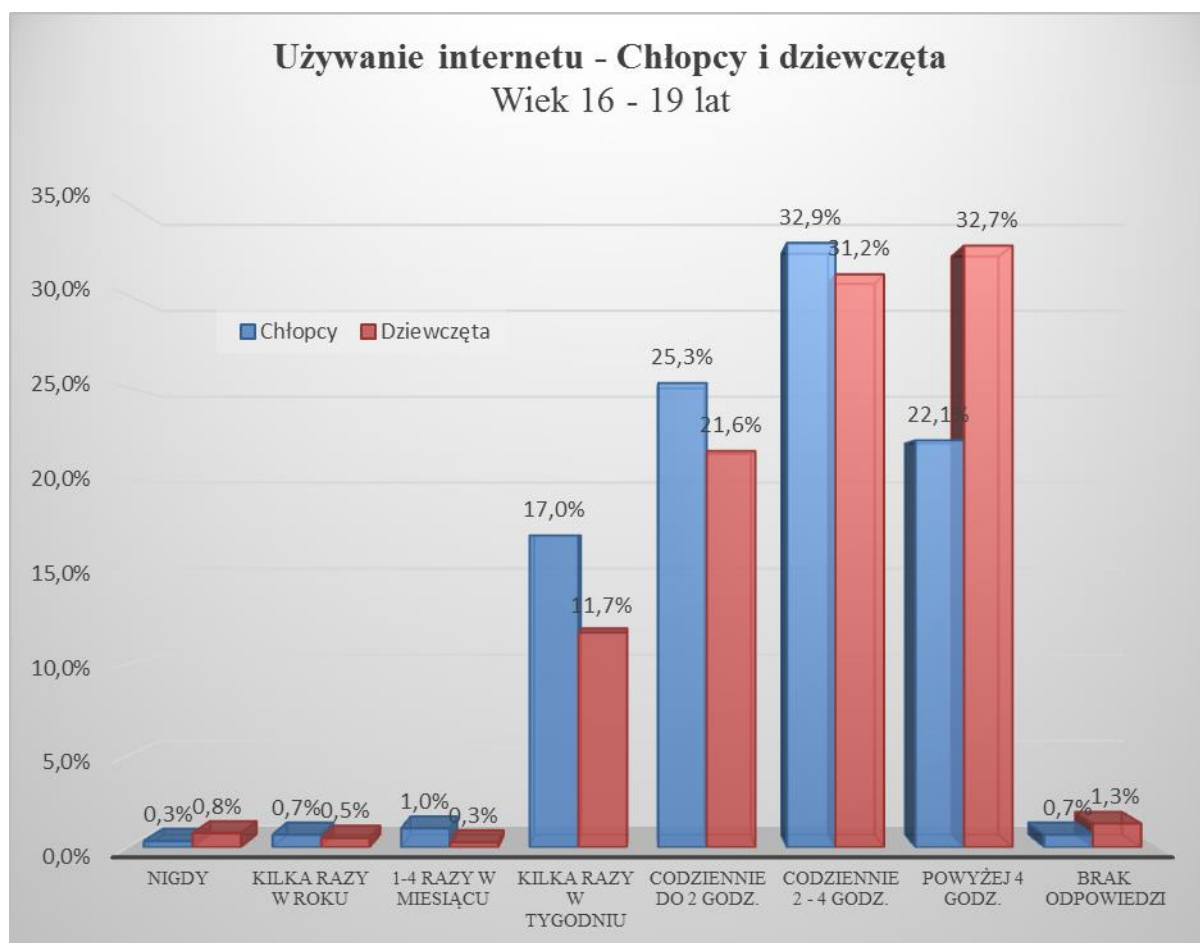
3. Deklaracje dotyczące stylu życia uczniów krakowskich szkół ponadgimnazjalnych

Ostatnią grupą wiekową w której prowadzono badania ankietowe byli uczniowie krakowskich szkół ponadgimnazjalnych. Część ankiety dotycząca stylu życia i czasu poświęcanego w ciągu dnia różnym aktywnościom, stanowiła ten sam zestawem pytań który skierowano do gimnazjalistów.

Deklaracje uczniów dotyczące używania internetu.

Pytanie: Ile czasu spędzasz na korzystaniu z internetu? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Używanie internetu				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	3	0,8%	1	0,3%
Kilka razy w roku	2	0,5%	2	0,7%
1-4 razy w miesiącu	1	0,3%	3	1,0%
Kilka razy w tygodniu	45	11,7%	49	17,0%
Codziennie do 2 godz.	83	21,6%	73	25,3%
Codziennie 2 - 4 godz.	120	31,2%	95	32,9%
Powyżej 4 godz.	126	32,7%	64	22,1%
Brak odpowiedzi	5	1,3%	2	0,7%
SUMA	385	100%	287	100%

0,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych zapytanych o ilość czasu spędzanego na korzystaniu z sieci zadeklarowało, że nie korzysta z internetu wcale. 0,5% korzysta kilka razy w roku; 0,3% badanych internetu używa 1-4 razy w miesiącu. Do korzystania z częstotliwością kilka razy w tygodniu przyznaje się 11,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Do codziennego korzystania z internetu przyznało się ponad 70% respondentów, z czego 21,6% osób korzysta przez czas krótszy niż 2 godziny; 31,2% używa internetu od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 32,7% uczniów. 1,3% badanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

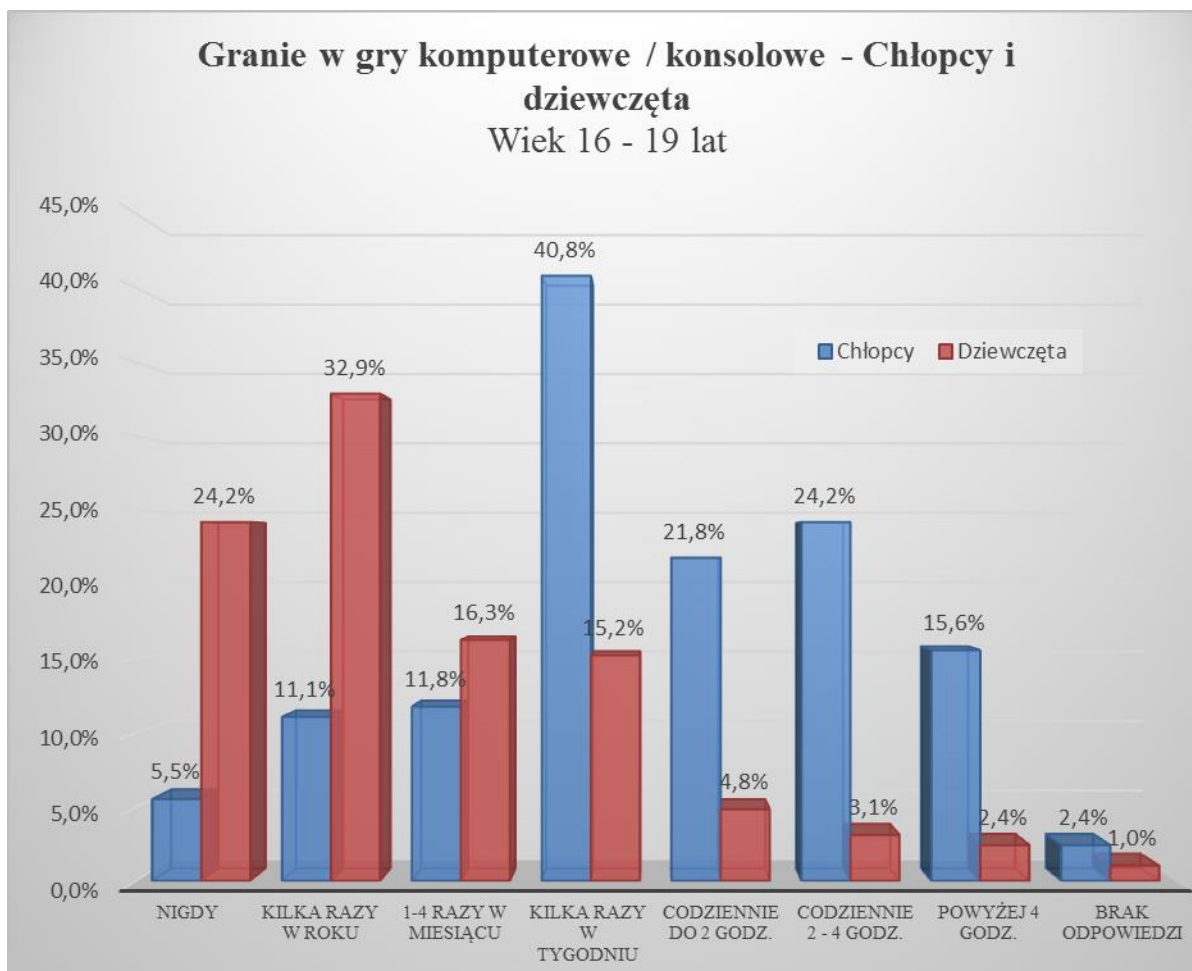
Wśród dziewcząt 0,3% przyznaje że nigdy nie korzysta z internetu; 0,7% korzysta kilka razy w roku; a 1,0% dziewcząt używa sieci internetowej 1-4 razy w miesiącu. Korzystanie z internetu kilka razy w tygodniu deklaruje 17,0% uczennic krakowskich szkół ponadgimnazjalnych. Najwięcej badanych korzysta z internetu codziennie: czas do 2 godzin zadeklarowało 25,3% ankietowanych; 32,9% używa internetu od 2 do 4 godzin dziennie, a

powyżej 4 godzin dziennie- 22,1% badanych. 0,7% uczennic biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące grania w gry.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz graniu w gry komputerowe/konsolowe? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Granie w gry komputerowe / konsolowe				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	16	5,5%	70	24,2%
Kilka razy w roku	32	11,1%	95	32,9%
1-4 razy w miesiącu	34	11,8%	47	16,3%
Kilka razy w tygodniu	118	40,8%	44	15,2%
Codziennie do 2 godz.	63	21,8%	14	4,8%
Codziennie 2 - 4 godz.	70	24,2%	9	3,1%
Powyżej 4 godz.	45	15,6%	7	2,4%
Brak odpowiedzi	7	2,4%	3	1,0%
SUMA	385	100%	287	100%

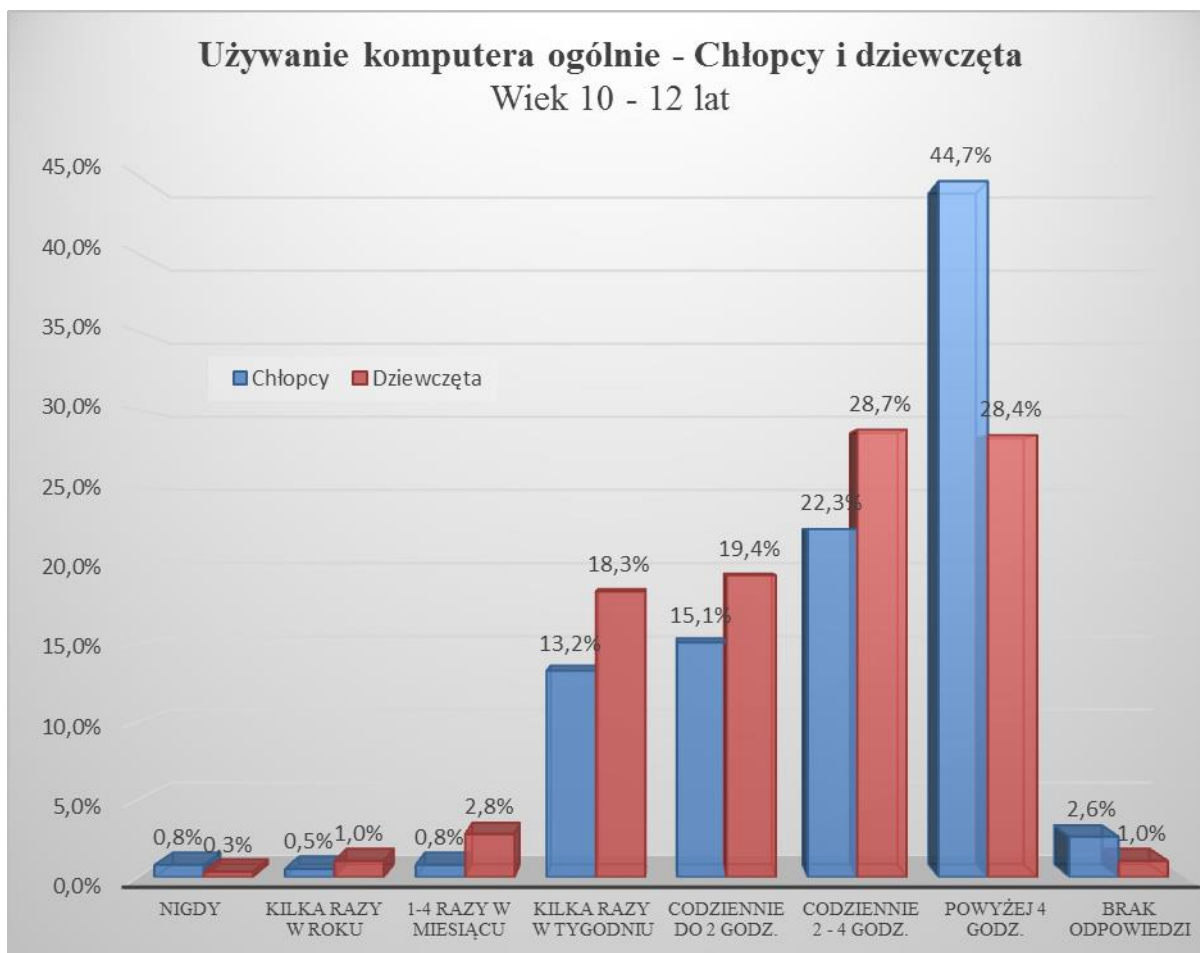
W grupie męskiej młodzieży ponadgimnazjalnej: 5,5% uczniów zadeklarowało, że nigdy nie używa gier komputerowych ani konsolowych; 11,1% spędza czas w ten sposób kilka razy w roku; 11,8% ankietowanych gra 1-4 razy w miesiącu. Spędzanie czasu w ten sposób kilka razy w tygodniu deklaruje 40,8% uczestników badania. Codziennie przez czas nie dłuższy niż 2 godziny gier używa 21,8% chłopców; od 2 do 4 godzin dziennie korzysta z nich 24,2%, a powyżej 4 godzin dziennie tą aktywność zadeklarowało 15,6% badanych. 2,4% osób nie odpowiedziało na powyższe pytanie.

Z badanej grupy dziewcząt niemal $\frac{1}{4}$ nigdy nie używa gier komputerowych ani konsolowych; 32,9% korzysta z nich kilka razy w roku; 16,3% uczennic gra 1-4 razy w miesiącu; 15,2% spędza czas grając kilka razy w tygodniu. W porównaniu z chłopcami w tej samej grupie wiekowej, codziennie grywa bardzo niewiele dziewcząt: 4,8% zajmuje to mniej niż 2 godziny; 3,1% badanych używa gier od 2 do 4 godzin dziennie, zaś powyżej 4 godzin dziennie- 2,4%. 1,0% respondentek nie udzielił odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące ogólnego korzystania z komputera.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz korzystaniu z komputera - ogólnie? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Używanie komputera - ogólnie				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	3	0,8%	1	0,3%
Kilka razy w roku	2	0,5%	3	1,0%
1-4 razy w miesiącu	3	0,8%	8	2,8%
Kilka razy w tygodniu	51	13,2%	53	18,3%
Codziennie do 2 godz.	58	15,1%	56	19,4%
Codziennie 2 - 4 godz.	86	22,3%	83	28,7%
Powyżej 4 godz.	172	44,7%	82	28,4%
Brak odpowiedzi	10	2,6%	3	1,0%
SUMA	385	100%	287	100%

0,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych zapytanych o czas używania komputera odpowiedziało, że w ogóle go nie używa; 0,5% badanych korzysta z komputera kilka razy w roku; 0,8% spędza czas przed komputerem 1-4 razy w miesiącu; 13,2%- kilka razy w tygodniu. Codzienne używanie komputera nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 15,1% osób; 22,3% używa komputera od 2 do 4 godzin dziennie. Zdecydowanie najwięcej uczniów spędza czas przed komputerem powyżej 4 godzin dziennie takiej odpowiedzi udzieliło 44,7% uczniów krakowskich szkół ponadgimnazjalnych. 2,6% badanych nie odpowiedziało na to pytanie.

Deklarowany czas korzystania z komputera w grupie dziewcząt w przypadku niektórych odpowiedzi jest zbliżony do deklaracji chłopców. 0,3% uczennic w ogóle nie korzysta z komputera; 1,0% używa go kilka razy w roku; 2,8% badanych spędza czas wolny przed komputerem 1-4 razy w miesiącu. Do korzystania z komputera kilka razy w tygodniu przyznaje się 18,3% ankietowanych. Ponad połowa badanej grupy używa komputera codziennie: przez czas do 2 godzin- 19,4% dziewcząt, od 2 do 4 godzin dziennie- 28,7%, a korzystanie z komputera powyżej 4 godzin dziennie dotyczy 28,4% uczennic szkół

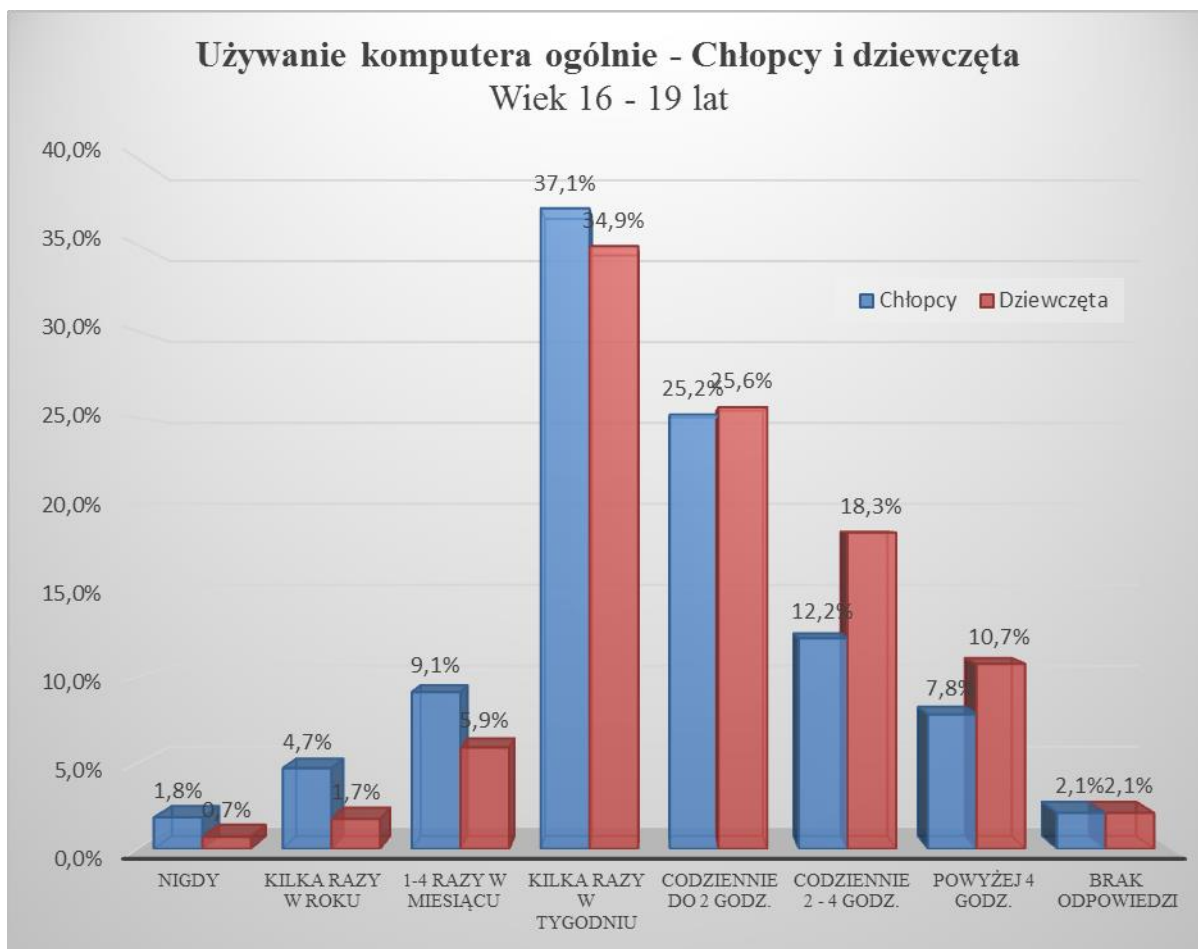
ponadgimnazjalnych biorących udział w badaniu. Odpowiedzi na powyższe pytanie nie udzieliło 1,0% respondentek.

Deklaracje uczniów dotyczące oglądania telewizji lub filmów.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz oglądaniu telewizji/filmów? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin

Oglądanie telewizji / filmów				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	7	1,8%	2	0,7%
Kilka razy w roku	18	4,7%	5	1,7%
1-4 razy w miesiącu	35	9,1%	17	5,9%
Kilka razy w tygodniu	143	37,1%	101	34,9%
Codziennie do 2 godz.	97	25,2%	74	25,6%
Codziennie 2 - 4 godz.	47	12,2%	53	18,3%
Powyżej 4 godz.	30	7,8%	31	10,7%
Brak odpowiedzi	8	2,1%	6	2,1%
SUMA	385	100%	287	100%

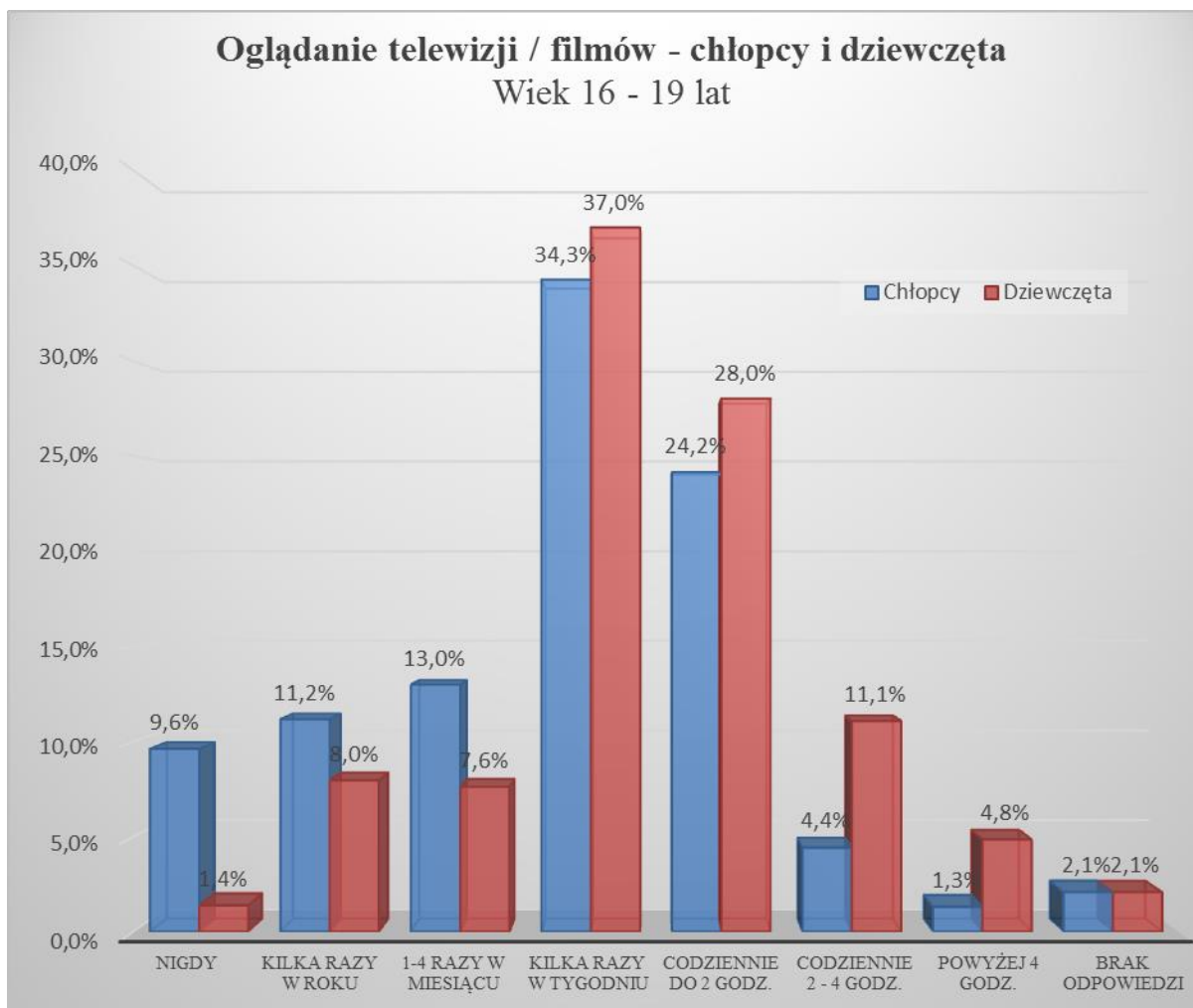
Deklaracje dotyczące oglądania telewizji oraz filmów w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych przedstawiają się w następujący sposób: 1,8% zadeklarowało, że nie ogląda telewizji ani filmów; 4,7% ogląda kilka razy w roku; 9,1% badanych spędza czas przed telewizorem 1-4 razy w miesiącu, a 37,1% - kilka razy w tygodniu. Codzienne oglądanie telewizji nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało najwięcej - 25,2% uczestników badania, z kolei 12,2% korzysta z telewizji od 2 do 4 godzin dziennie, a korzystanie powyżej 4 godzin dziennie dotyczy 7,8% uczniów. 2,1% nie udzieliło odpowiedzi na zadane pytanie.

Większa częstotliwość oglądania filmów ma miejsce w grupie dziewcząt: 0,7% uczennic szkół ponadgimnazjalnych nie ogląda telewizji ani filmów; 1,7% ogląda kilka razy w roku; 5,9% badanych spędza czas przed telewizorem 1-4 razy w miesiącu; 34,9% ogląda telewizję kilka razy w tygodniu. Więcej dziewcząt niż chłopców deklaruje codzienne spędzanie czasu wolnego na oglądaniu filmów oraz TV. Taka aktywność nie dłużej niż 2 godziny dziennie dotyczy 25,6% ankietowanych; 18,3% korzysta z telewizji od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie - 10,7% uczennic. 2,1% dziewcząt biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące odrabiania lekcji.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na odrabianie lekcji? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Odrabianie lekcji				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	37	9,6%	4	1,4%
Kilka razy w roku	43	11,2%	23	8,0%
1-4 razy w miesiącu	50	13,0%	22	7,6%
Kilka razy w tygodniu	132	34,3%	107	37,0%
Codziennie do 2 godz.	93	24,2%	81	28,0%
Codziennie 2 - 4 godz.	17	4,4%	32	11,1%
Powyżej 4 godz.	5	1,3%	14	4,8%
Brak odpowiedzi	8	2,1%	6	2,1%
SUMA	385	100%	287	100%

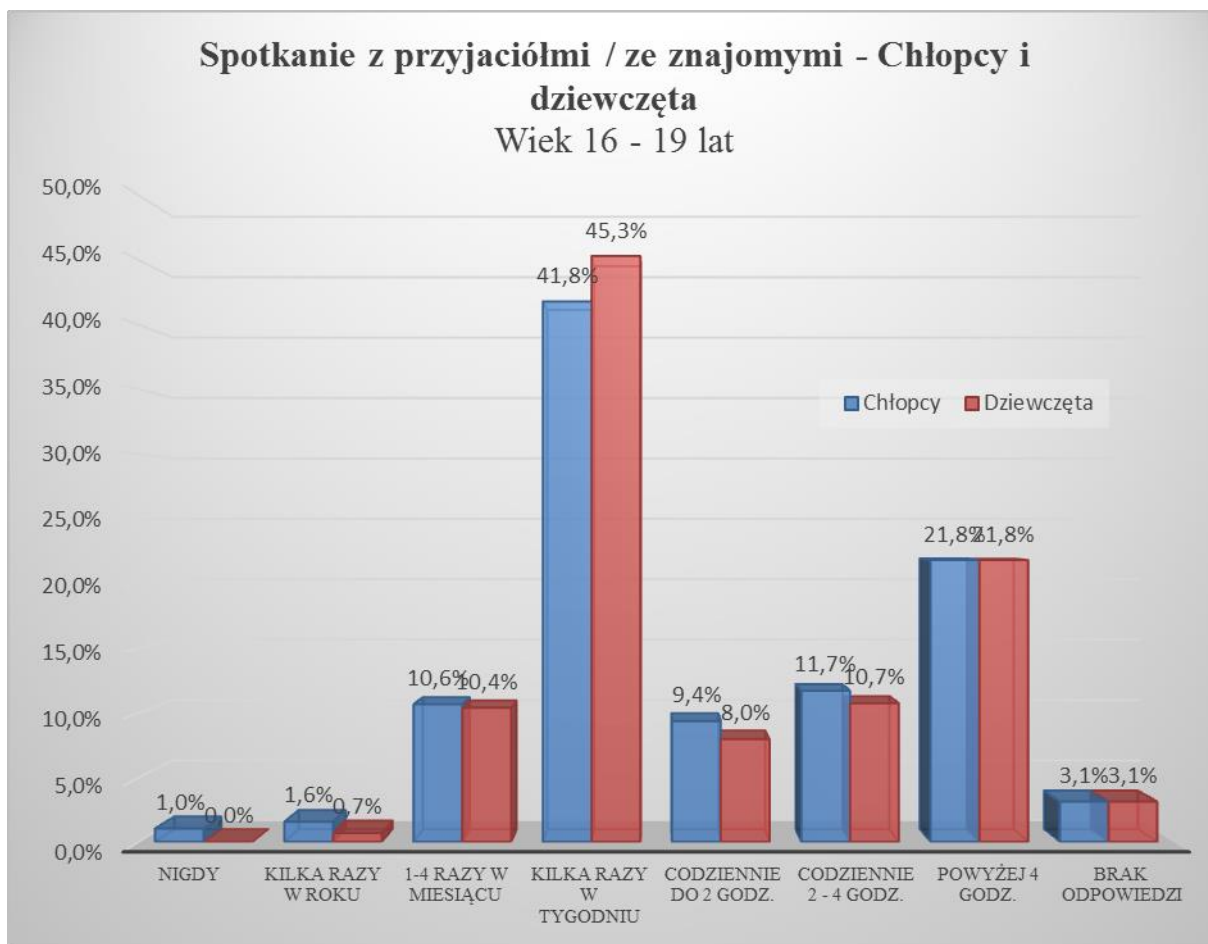
Układ wyników w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych: 9,6% zadeklarowało, że nigdy nie odrabia lekcji; 11,2% odrabia kilka razy w roku; 13,0% badanych dopełnia szkolnych obowiązków 1-4 razy w miesiącu; 34,3% robi to kilka razy w tygodniu. Stosunkowo niewielki odsetek młodzieży męskiej uczy się codziennie: odpowiedź „do 2 godzin” zaznaczyło 24,2% uczniów; 4,4% odrabia lekcje od 2 do 4 godzin dziennie, natomiast powyżej 4 godzin dziennie- 1,3% badanych. 2,1% chłopców nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Odpowiedzi dotyczące odrabiania lekcji w grupie dziewcząt są porównywalne do grupy chłopców: 1,4% uczennic szkół ponadgimnazjalnych nigdy nie odrabia lekcji; 8,0% odrabia kilka razy w roku; 7,6% badanych robi zadania domowe 1-4 razy w miesiącu; 37,0%- kilka razy w tygodniu. Naukę codziennie przez czas nieprzekraczający 2 godzin zadeklarowało 28,0% dziewcząt; 11,1% odrabia lekcje od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 4,8% badanych. 2,1% zapytanych uczennic szkół ponadgimnazjalnych nie udzieliło odpowiedzi na zadane pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące spotykania się z przyjaciółmi / ze znajomymi.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz spotkaniom z przyjaciółmi / ze znajomymi? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Spotkania z przyjaciółmi / ze znajomymi				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	4	1,0%	0	-
Kilka razy w roku	6	1,6%	2	0,7%
1-4 razy w miesiącu	41	10,6%	30	10,4%
Kilka razy w tygodniu	161	41,8%	131	45,3%
Codziennie do 2 godz.	36	9,4%	23	8,0%
Codziennie 2 - 4 godz.	45	11,7%	31	10,7%
Powyżej 4 godz.	84	21,8%	63	21,8%
Brak odpowiedzi	12	3,1%	9	3,1%
SUMA	385	100%	287	100%

Wśród badanych chłopców 1,0% deklaruje, że nigdy nie spotyka się z przyjaciółmi ani znajomymi; 1,6% spotyka się z nimi kilka razy w roku; 10,6% uczniów spotyka się z przyjaciółmi 1-4 razy w miesiącu; najczęściej, 41,8% ankietowanych poświęca przyjaciołom/znajomym czas kilka razy w tygodniu. Niemal połowa osób widuje się ze znajomymi codziennie. Do spotkań nie przekraczających 2 godzin dziennie przyznaje się 9,4% badanych; 11,7% poświęca spotkaniom od 2 do 4 godzin dziennie, a 4 godzin dziennie- 21,8% chłopców. 3,1% uczniów biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

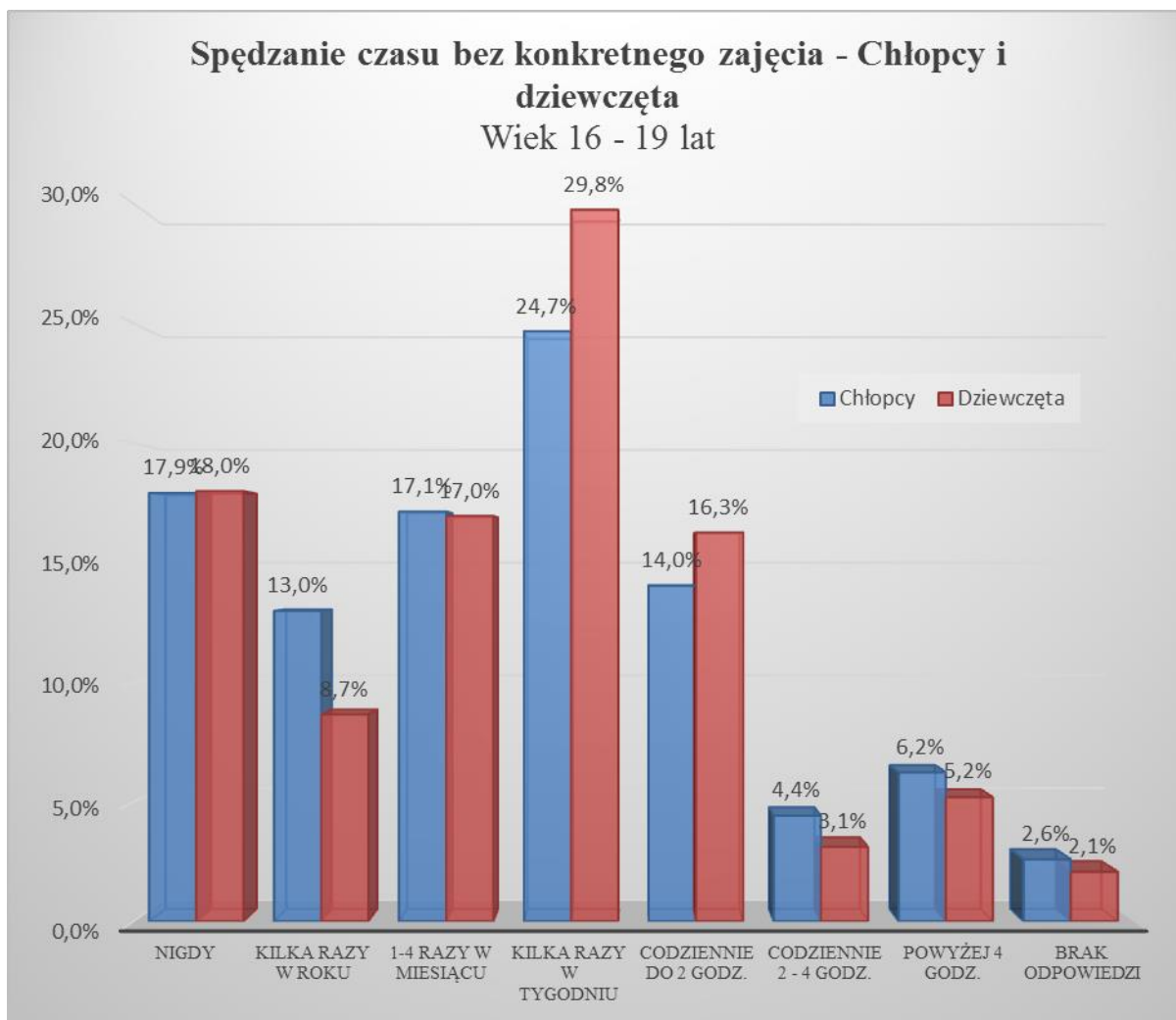
Spotkania dziewcząt ze znajomymi mają podobną częstotliwość jak u chłopców: żadna z badanych (0,0%) uczennic szkół ponadgimnazjalnych nie zadeklarowała, że nigdy nie spotyka się z przyjaciółmi ani znajomymi; 0,7% spotyka się z nimi kilka razy w roku; 10,4% respondentek spędza czas z przyjaciółmi 1-4 razy w miesiącu; 45,3% dziewcząt poświęca przyjaciołom/znajomym czas kilka razy w tygodniu. Codzienne spotkania z przyjaciółmi/ ze znajomymi nie przekraczające 2 godzin dotyczą 8,0% badanych; 10,7% poświęca spotkaniom

od 2 do 4 godzin dziennie, a spotkania powyżej 4 godzin dziennie zadeklarowało 21,8% uczestniczek badania. 3,1% badanych dziewcząt nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące spędzania czasu bez konkretnego zajęcia.

Pytanie: Ile czasu spędzasz bez konkretnego zajęcia? Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.

Spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	69	17,9%	52	18,0%
Kilka razy w roku	50	13,0%	25	8,7%
1-4 razy w miesiącu	66	17,1%	49	17,0%
Kilka razy w tygodniu	95	24,7%	86	29,8%
Codziennie do 2 godz.	54	14,0%	47	16,3%
Codziennie 2 - 4 godz.	17	4,4%	9	3,1%
Powyżej 4 godz.	24	6,2%	15	5,2%
Brak odpowiedzi	10	2,6%	6	2,1%
SUMA	385	100%	287	100%

W grupie ankietowanych chłopców jedynie niemal co piąty, bo 17,9% uczniów deklaruje, że zawsze ma konkretne zajęcia; 13,0% badanych kilka razy w roku spędza czas nie robiąc niczego konkretnego; 17,1% spędza czas w ten sposób 1-4 razy w miesiącu; 24,7% nie ma konkretnego zajęcia kilka razy w tygodniu. Ponad 1/5 ankietowanych nie robi niczego konkretnego codziennie: takie spędzanie czasu nie przekraczające 2 godzin dziennie zadeklarowało 14,0% chłopców; 4,4% spędza czas bez konkretnego zajęcia od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin- 6,2% badanych. 2,6% osób nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Odpowiedzi w grupie dziewcząt przedstawiają się dość podobnie: 18,% uczennic szkół ponadgimnazjalnych zadeklarowało, że zawsze ma konkretne zajęcia; 8,7% kilka razy w roku spędza czas bez konkretnego zajęcia; 17,0% badanych spędza czas w ten sposób 1-4 razy w miesiącu; 29,8%- kilka razy w tygodniu. Codzienne spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia nie przekraczające 2 godzin potwierdziło 16,3% dziewcząt; 3,1% spędza czas nie

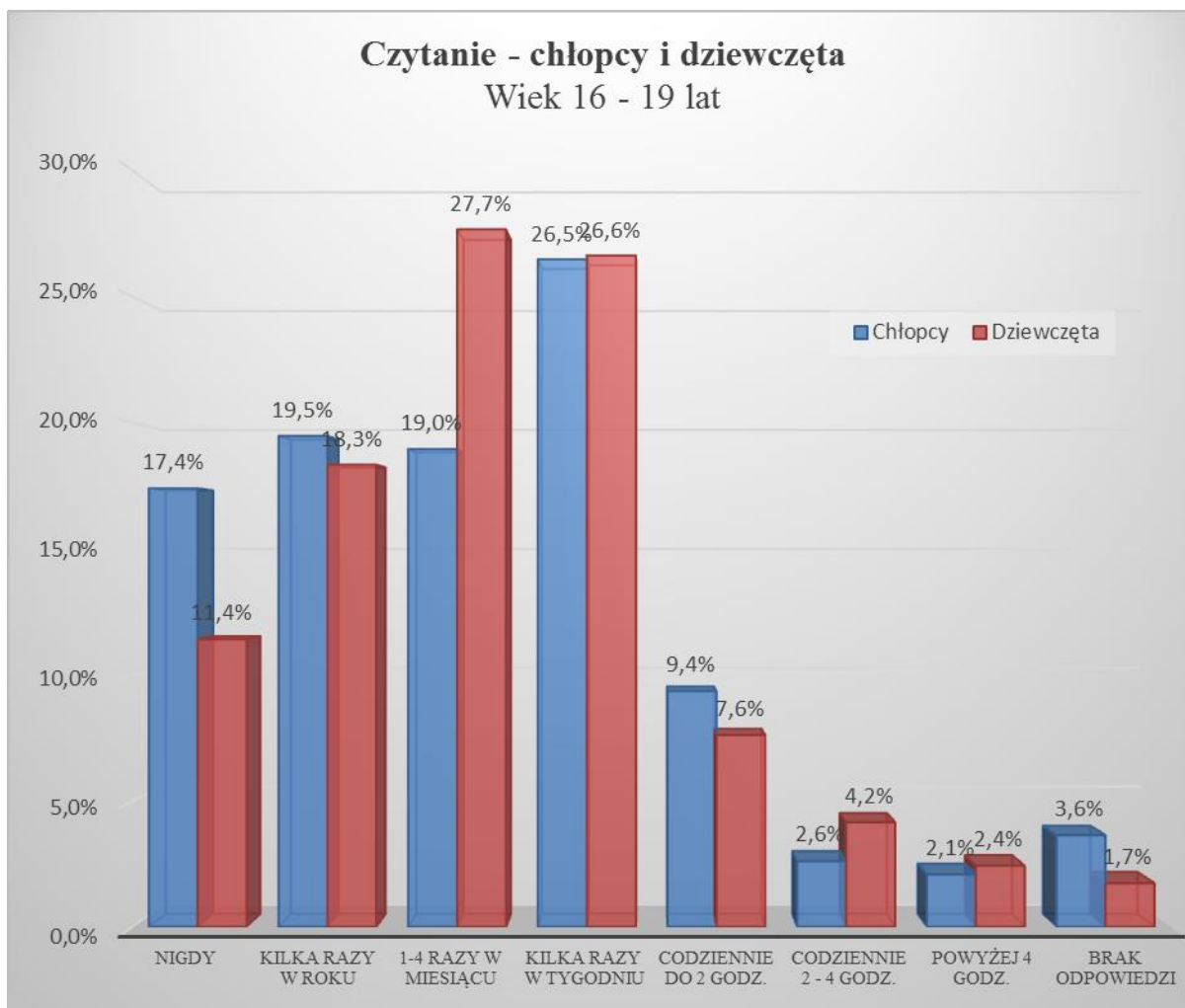
mając konkretnego zajęcia od 2 do 4 godzin dziennie, zaś powyżej 4 godzin dziennie- 5,2% uczestniczek badania. 2,1% dziewcząt wypełniających ankietę nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące czytania.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na czytanie? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Czytanie				
Chłopcy i dziewczęta - wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	67	17,4%	33	11,4%
Kilka razy w roku	75	19,5%	53	18,3%
1-4 razy w miesiącu	73	19,0%	80	27,7%
Kilka razy w tygodniu	102	26,5%	77	26,6%
Codziennie do 2 godz.	36	9,4%	22	7,6%
Codziennie 2 - 4 godz.	10	2,6%	12	4,2%
Powyżej 4 godz.	8	2,1%	7	2,4%
Brak odpowiedzi	14	3,6%	5	1,7%
SUMA	385	100%	287	100%

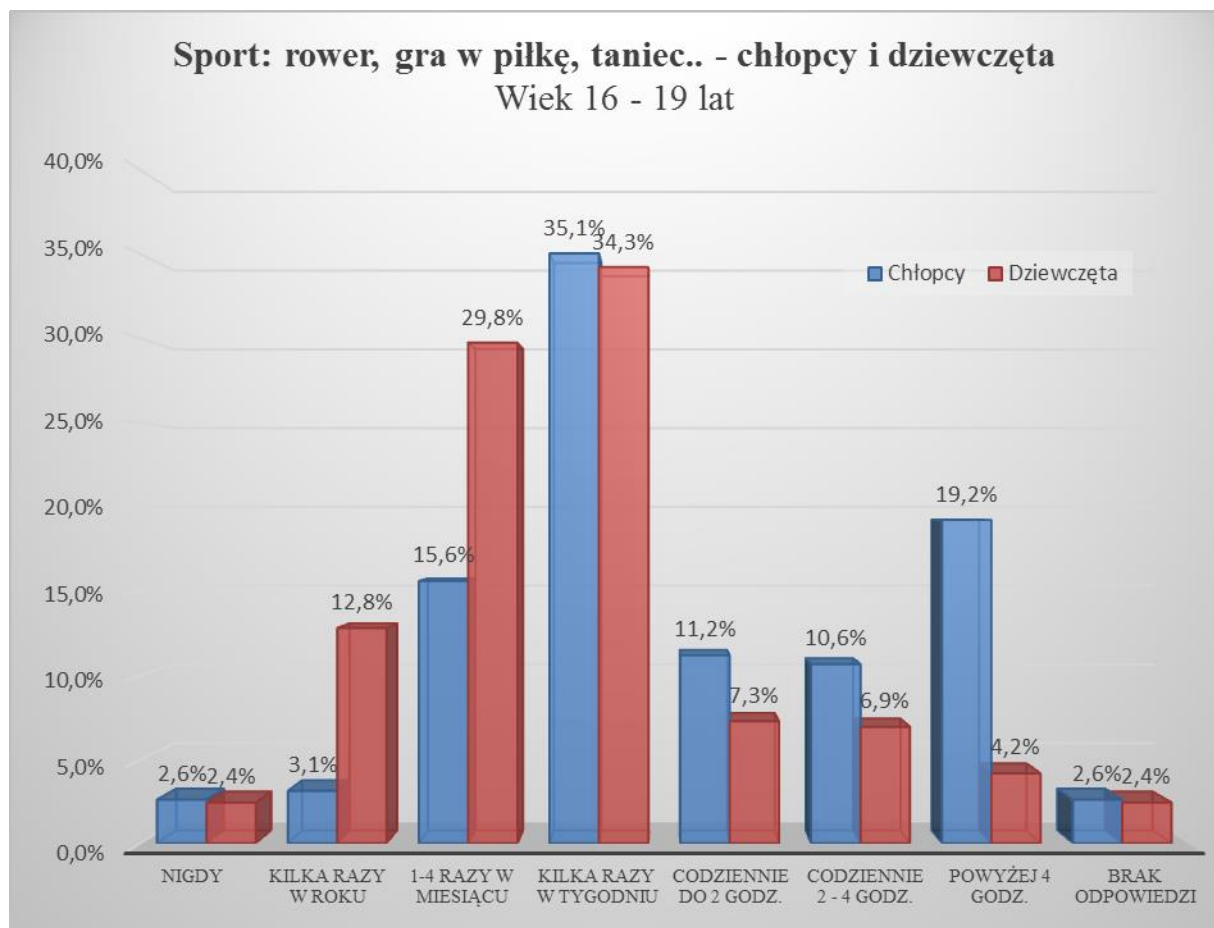
Odpowiedzi dotyczące czasu poświęcanego na czytanie przez chłopców w wieku 16 – 19 lat, przedstawiają się w następujący sposób: 17,4% uczniów szkół ponadgimnazjalnych nie czyta nigdy; 19,5% czyta kilka razy w roku; 19,0% badanych spędza czas z książką 1-4 razy w miesiącu; najwięcej, 26,5%- kilka razy w tygodniu. Czytanie codziennie przez czas nie dłuższy niż 2 godziny zadeklarowało 9,4% chłopców; 2,6% czyta od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 2,1% ankietowanych. 3,6% nie odpowiedziało na pytanie jak często czyta.

Odpowiedzi dziewcząt wskazują, że w porównaniu z chłopcami czytają one częściej: 11,4% uczennic nigdy nie czyta; 18,3% czyta kilka razy w roku; 27,7% badanych 1-4 razy w miesiącu przeznaczają czas na czytanie; 26,6% deklaruje że czyta kilka razy w tygodniu. Codziennej lekturze czas nie przekraczający 2 godzin poświęca 7,6% badanych dziewcząt; 4,2% czyta od 2 do 4 godzin dziennie; czytanie powyżej 4 godzin dziennie zadeklarowało 2,4% uczennic. 1,7% uczennic szkół ponadgimnazjalnych biorących udział w badaniu nie określiło jak często czyta.

Deklaracje uczniów dotyczące czasu spędzanego na uprawianiu sportu.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na sport: rower, gra w piłkę, taniec...? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Sport: rower, gra w piłkę taniec				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	10	2,6%	7	2,4%
Kilka razy w roku	12	3,1%	37	12,8%
1-4 razy w miesiącu	60	15,6%	86	29,8%
Kilka razy w tygodniu	135	35,1%	99	34,3%
Codziennie do 2 godz.	43	11,2%	21	7,3%
Codziennie 2 - 4 godz.	41	10,6%	20	6,9%
Powyżej 4 godz.	74	19,2%	12	4,2%
Brak odpowiedzi	10	2,6%	7	2,4%
SUMA	385	100%	287	100%

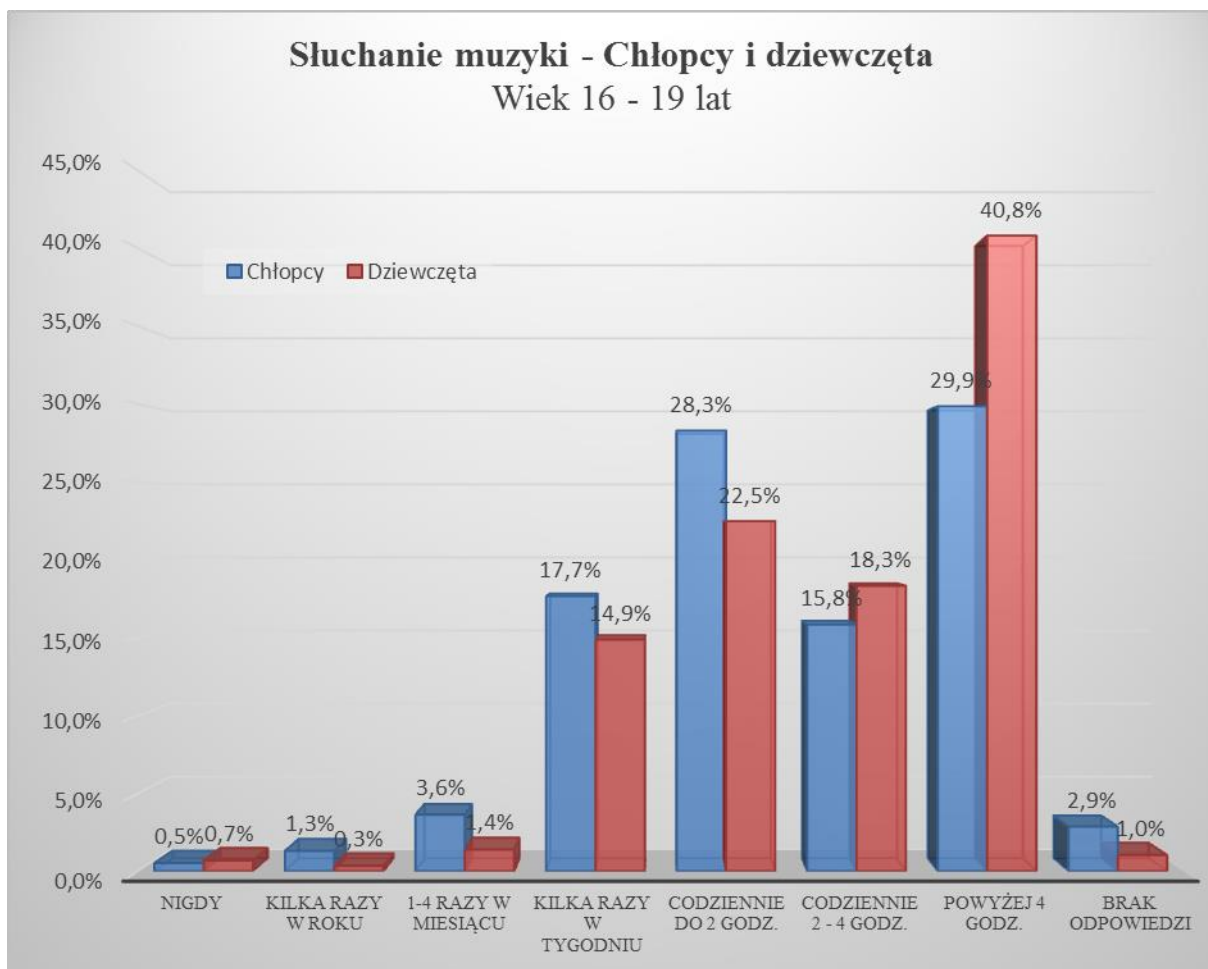
Spośród chłopców w wieku 16-19 lat większość uprawia sport bardzo często, codziennie lub kilka dni w tygodniu. 2,6% uczniów szkół ponadgimnazjalnych nigdy nie uprawia żadnego sportu; 3,1% uprawia sport kilka razy w roku; 15,6% badanych ma czas na aktywność fizyczną 1-4 razy w miesiącu; 35,1%- kilka razy w tygodniu. Uprawianie sportu codziennie przez czas nie dłuższy niż 2 godziny deklaruje 11,2% chłopców; 10,6% poświęca na sport od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie odpowiedziało 19,2%. 2,6% ankietowanych nie określiło czy i jak długo uprawiają sport.

W grupie dziewcząt odpowiedzi przedstawiają się następująco: 2,4% uczennic szkół ponadgimnazjalnych nie uprawia żadnego sportu; 12,8% uprawia sport kilka razy w roku; 29,8% badanych odpowiedziało, że uprawia aktywność fizyczną 1-4 razy w miesiącu; 34,3%- kilka razy w tygodniu. Codzienną aktywność sportową nie przekraczającą 2 godzin zadeklarowało 7,3% ankietowanych; 6,9% poświęca na sport od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie spędza tak czas 4,2% uczennic. 2,4% dziewcząt biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące czasu poświęcanego na słuchanie muzyki.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz słuchaniu muzyki? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Słuchanie muzyki				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	2	0,5%	2	0,7%
Kilka razy w roku	5	1,3%	1	0,3%
1-4 razy w miesiącu	14	3,6%	4	1,4%
Kilka razy w tygodniu	68	17,7%	43	14,9%
Codziennie do 2 godz.	109	28,3%	65	22,5%
Codziennie 2 - 4 godz.	61	15,8%	53	18,3%
Powyżej 4 godz.	115	29,9%	118	40,8%
Brak odpowiedzi	11	2,9%	3	1,0%
SUMA	385	100%	287	100%

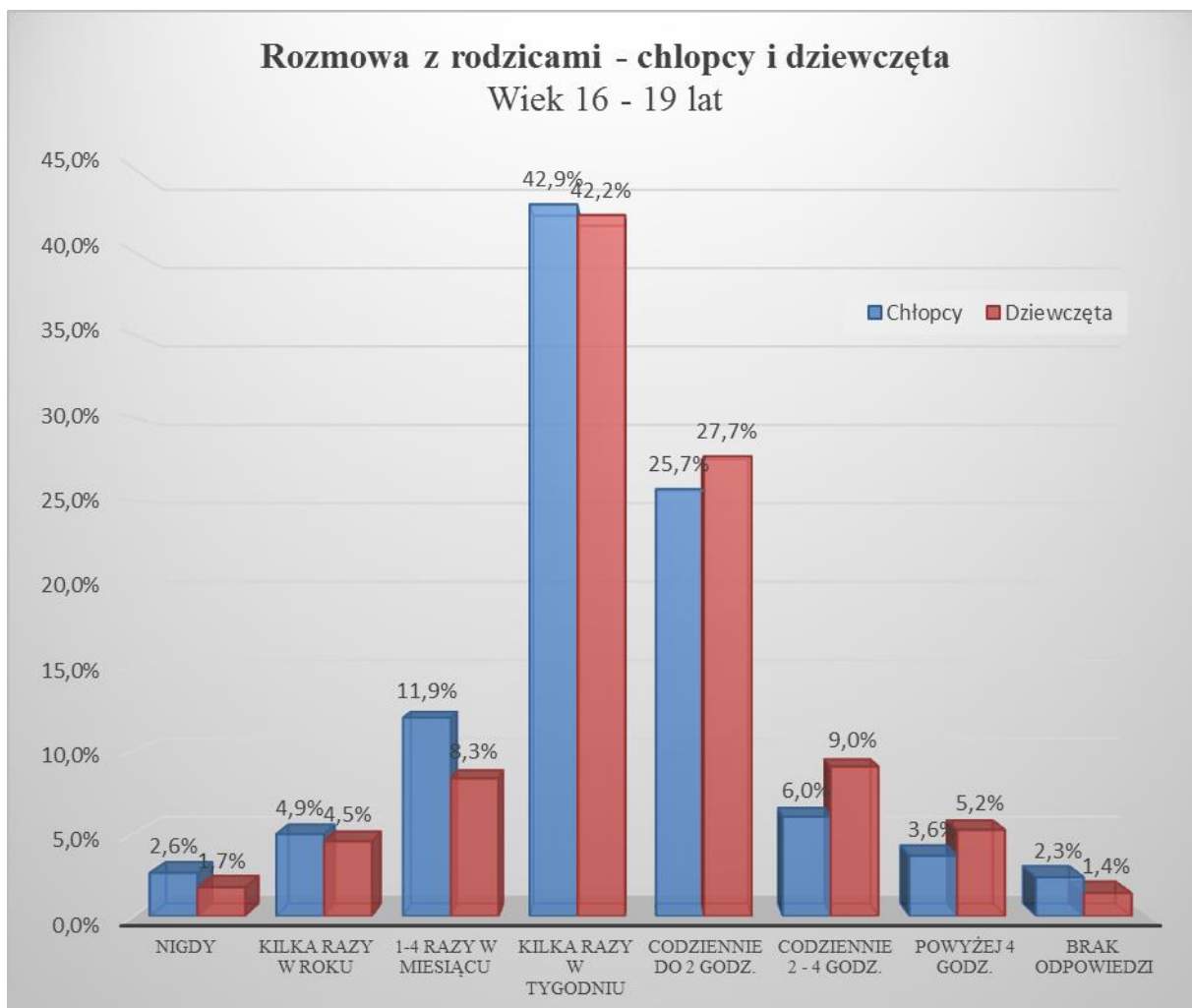
Chłopcy z badanej grupy spędzają na słuchaniu muzyki mniej czasu niż dziewczęta w tym samym wieku: 2,0% uczniów szkół ponadgimnazjalnych twierdzi, że nigdy nie słucha muzyki; 2,5% słucha kilka razy w roku; 5,1% badanych poświęca czas na słuchanie muzyki 1-4 razy w miesiącu; 21,7%- kilka razy w tygodniu. Najwięcej osób słucha muzyki codziennie: nie dłużej niż 2 godziny dziennie robi to 27,8% chłopców; 12,2% poświęca temu od 2 do 4 godzin dziennie, a słuchanie muzyki powyżej 4 godzin dziennie zadeklarowało 21,7%. 3,4% badanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Odpowiedzi w grupie dziewcząt: 0,5% uczennic szkół ponadgimnazjalnych nigdy nie słucha muzyki; 0,3% słucha kilka razy w roku; 1,2% ankietowanych spędza czas słuchając muzyki 1-4 razy w miesiącu; 14,6%- kilka razy w tygodniu. Również najwięcej spośród dziewcząt słucha muzyki codziennie: 29,0% badanych przez czas nie dłuższy niż 2 godziny; 18,5% poświęca temu od 2 do 4 godzin dziennie, a słuchanie muzyki powyżej 4 godzin dziennie zadeklarowało 34,0% uczennic. 2,0% respondentek nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące rozmów z rodzicami.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz rozmowie z rodzicami? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Rozmowa z rodzicami				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	10	2,6%	5	1,7%
Kilka razy w roku	19	4,9%	13	4,5%
1-4 razy w miesiącu	46	11,9%	24	8,3%
Kilka razy w tygodniu	165	42,9%	122	42,2%
Codziennie do 2 godz.	99	25,7%	80	27,7%
Codziennie 2 - 4 godz.	23	6,0%	26	9,0%
Powyżej 4 godz.	14	3,6%	15	5,2%
Brak odpowiedzi	9	2,3%	4	1,4%
SUMA	385	100%	287	100%

Jeśli chodzi o rozmowy dorastającej młodzieży męskiej z rodzicami: 3,9% deklaruje, że nie rozmawia z rodzicami wcale; 6,3% uczniów rozmawia kilka razy w roku; 11,7% kontaktuje się z rodzicami 1-4 razy w miesiącu; 35,3%- kilka razy w tygodniu. Codziennie z rodzicami rozmawia 25,6% badanych, przez czas nie dłuższy niż 2 godziny; 4,6% poświęca na to od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie z rodzicami rozmawia 5,4% ankietowanych. Z pośród wszystkich uczniów którzy wypełniali ankietę 3,7% nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Dziewczęta mają trochę częstszy kontakt z rodzicami niż chłopcy: 1,4% uczennic szkół ponadgimnazjalnych w ogóle nie rozmawia z rodzicami; 4,2% rozmawia kilka razy w roku; 9,2% dziewcząt dialoguje z rodzicami 1-4 razy w miesiącu; 34,8% robi to kilka razy w tygodniu. Codzienne rozmowy z rodzicami nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 31,1% badanych; 8,3% rozmawia od 2 do 4 godzin dziennie, a powyżej 4 godzin dziennie- 8,7%

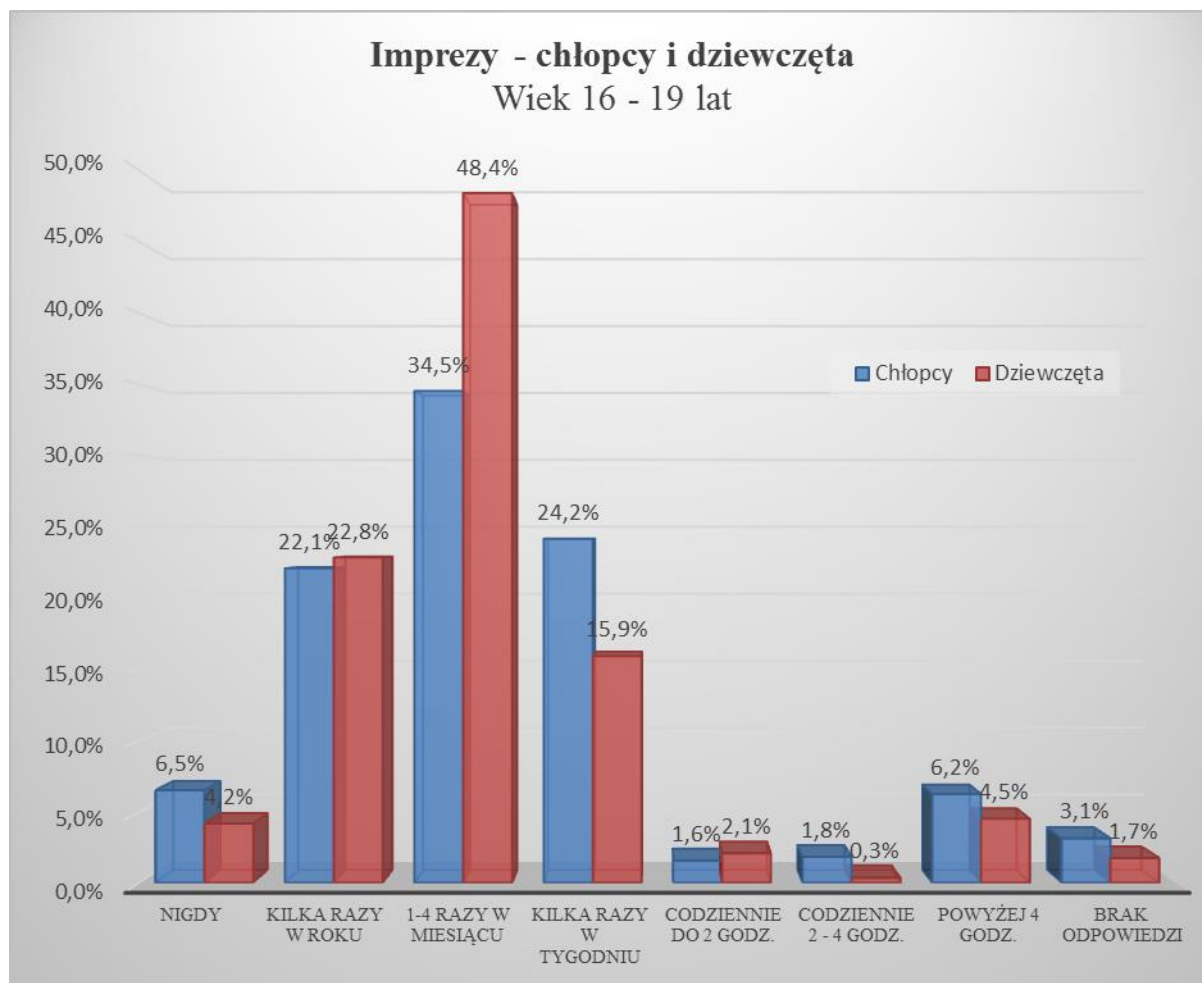
ankietowanych. 2,4% dziewcząt biorących udział w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące czasu spędzanego na imprezach.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na imprezy? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Imprezy				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	25	6,5%	12	4,2%
Kilka razy w roku	85	22,1%	66	22,8%
1-4 razy w miesiącu	133	34,5%	140	48,4%
Kilka razy w tygodniu	93	24,2%	46	15,9%
Codziennie do 2 godz.	6	1,6%	6	2,1%
Codziennie 2 - 4 godz.	7	1,8%	1	0,3%
Powyżej 4 godz.	24	6,2%	13	4,5%
Brak odpowiedzi	12	3,1%	5	1,7%
SUMA	385	100%	287	100%

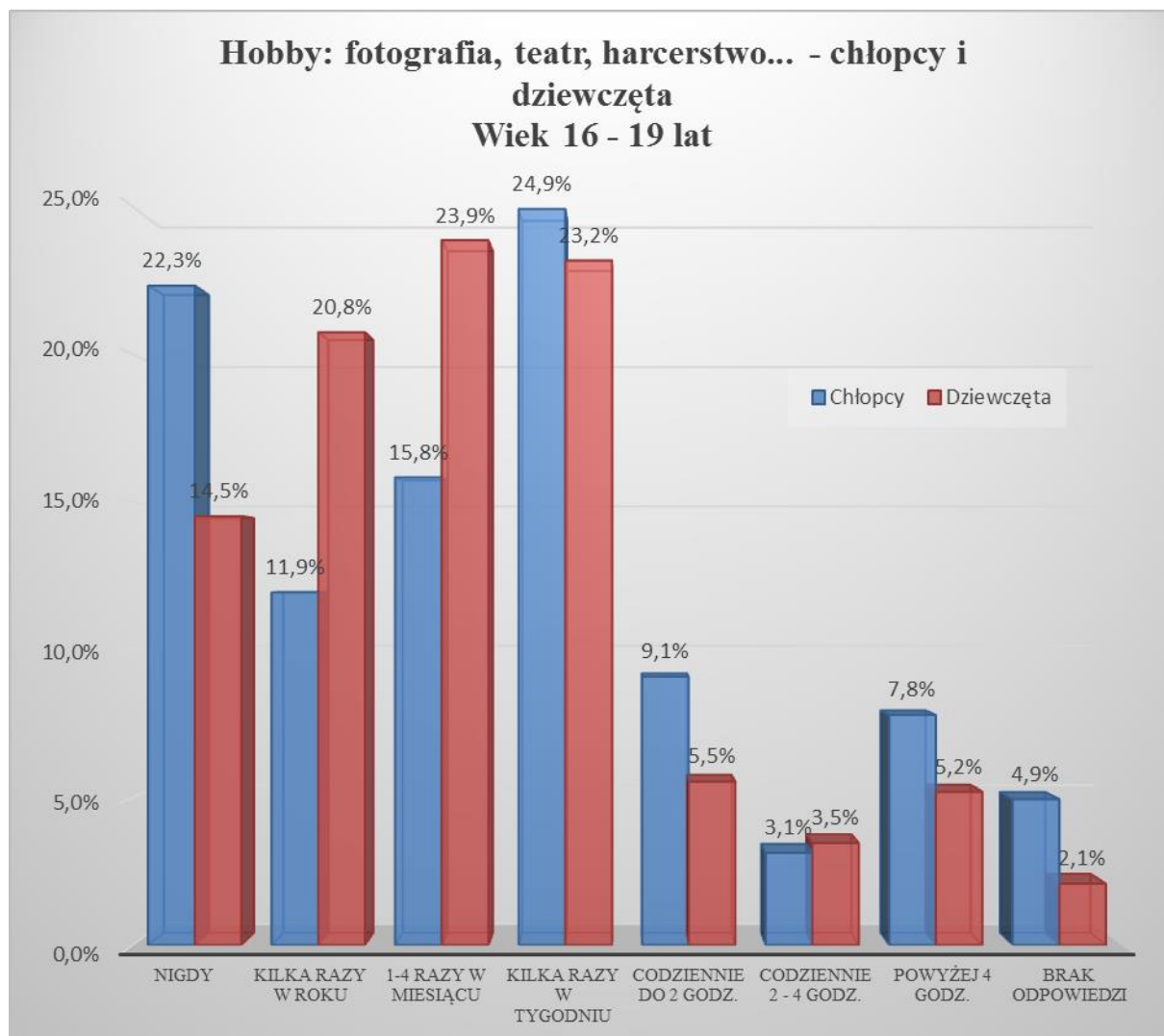
Jak dużo czasu spędzają na imprezach uczniowie szkół ponadgimnazjalnych: 12,2% zadeklarowało, że nie poświęca czasu na imprezy; 34,5% badanych chodzi na imprezy kilka razy w roku; 26,5% pojawia się na imprezie 1-4 razy w miesiącu; 10,7% ankietowanych imprezuje kilka razy w tygodniu. Codzienne poświęcanie czasu na imprezy nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 1,2% badanych; 1,7% imprezuje od 2 do 4 godzin dziennie, a spędzanie czasu na imprezach powyżej 4 godzin dziennie przyznaje się 5,8% uczniów. 4,1% nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Uczennice poświęcają na imprezy mniej czasu niż chłopcy: 10,7% uczennic szkół ponadgimnazjalnych zadeklarowało, że nie poświęca czasu na imprezy; 38,7% chodzi na imprezy kilka razy w roku; 36,7% dziewcząt pojawia się na imprezie 1-4 razy w miesiącu; 8,1% imprezuje kilka razy w tygodniu. Codzienne poświęcanie czasu na imprezy nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 0,7% badanych; 0,7% imprezuje od 2 do 4 godzin dziennie, a spędzanie czasu na imprezach powyżej 4 godzin dziennie zadeklarowało 2,5%. 1,9% ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

Deklaracje uczniów dotyczące hobby takiego jak: fotografia, teatr, harcerstwo.

Pytanie: Ile czasu poświęcasz na hobby, takie jak: fotografia, teatr, harcerstwo? *Możliwe odpowiedzi: nigdy, kilka razy w roku, 1-4 razy w miesiącu, kilka razy w tygodniu, codziennie: do 2 godzin, 2-4 godzin, powyżej 4 godzin.*

Hobby: fotografia, teatr, harcerstwo				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Ilość chłopców	Procent odpowiedzi	Ilość dziewcząt	Procent odpowiedzi
Nigdy	86	22,3%	42	14,5%
Kilka razy w roku	46	11,9%	60	20,8%
1-4 razy w miesiącu	61	15,8%	69	23,9%
Kilka razy w tygodniu	96	24,9%	67	23,2%
Codziennie do 2 godz.	35	9,1%	16	5,5%
Codziennie 2 - 4 godz.	12	3,1%	10	3,5%
Powyżej 4 godz.	30	7,8%	15	5,2%
Brak odpowiedzi	19	4,9%	6	2,1%
SUMA	385	100%	287	100%

Spśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych którzy przystąpili do badania ankietowego 22,3% zadeklarowało, że nigdy nie poświęca czasu na dodatkowe aktywności; 11,9% badanych na hobby poświęca czas kilka razy w roku; 15,8% poświęca mu czas 1-4 razy w miesiącu; 24,9% chłopców angażuje się w dodatkowe zajęcia kilka razy w tygodniu. Stosunkowo mało osób ma czas na hobby codziennie: do 2 godzin deklaruje 9,1% badanych; 3,1% poświęca się przyjemnościom od 2 do 4 godzin dziennie, a hobby powyżej 4 godzin dziennie zadeklarowało 7,8% badanych. 4,9% badanych nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

W grupie dziewcząt odpowiedzi przedstawiają się następująco: 14,5% uczennic szkół ponadgimnazjalnych zadeklarowało, że nigdy nie poświęca czasu na inne aktywności, 20,8% dziewcząt innym aktywnościom poświęca czas kilka razy w roku, 23,9% innym aktywnościom poświęca czas 1-4 razy w miesiącu, 23,2% uczennic szkół średnich angażuje

się w inne aktywności kilka razy w tygodniu. Codzienne zaangażowanie w inne aktywności nie przekraczające 2 godzin zadeklarowało 5,5% badanych dziewcząt, 3,5% używa gier od 2 do 4 godzin dziennie, a granie powyżej 4 godzin dziennie zadeklarowało 5,2% . Z pośród dziewcząt biorących udział w badaniu 2,1% nie udzieliło odpowiedzi na powyższe pytanie.

CZEŚĆ II
POSTAWY I OPINIE
DOTYCZĄCE
SUBSTANCJI
PSYCHOAKTYWNYCH

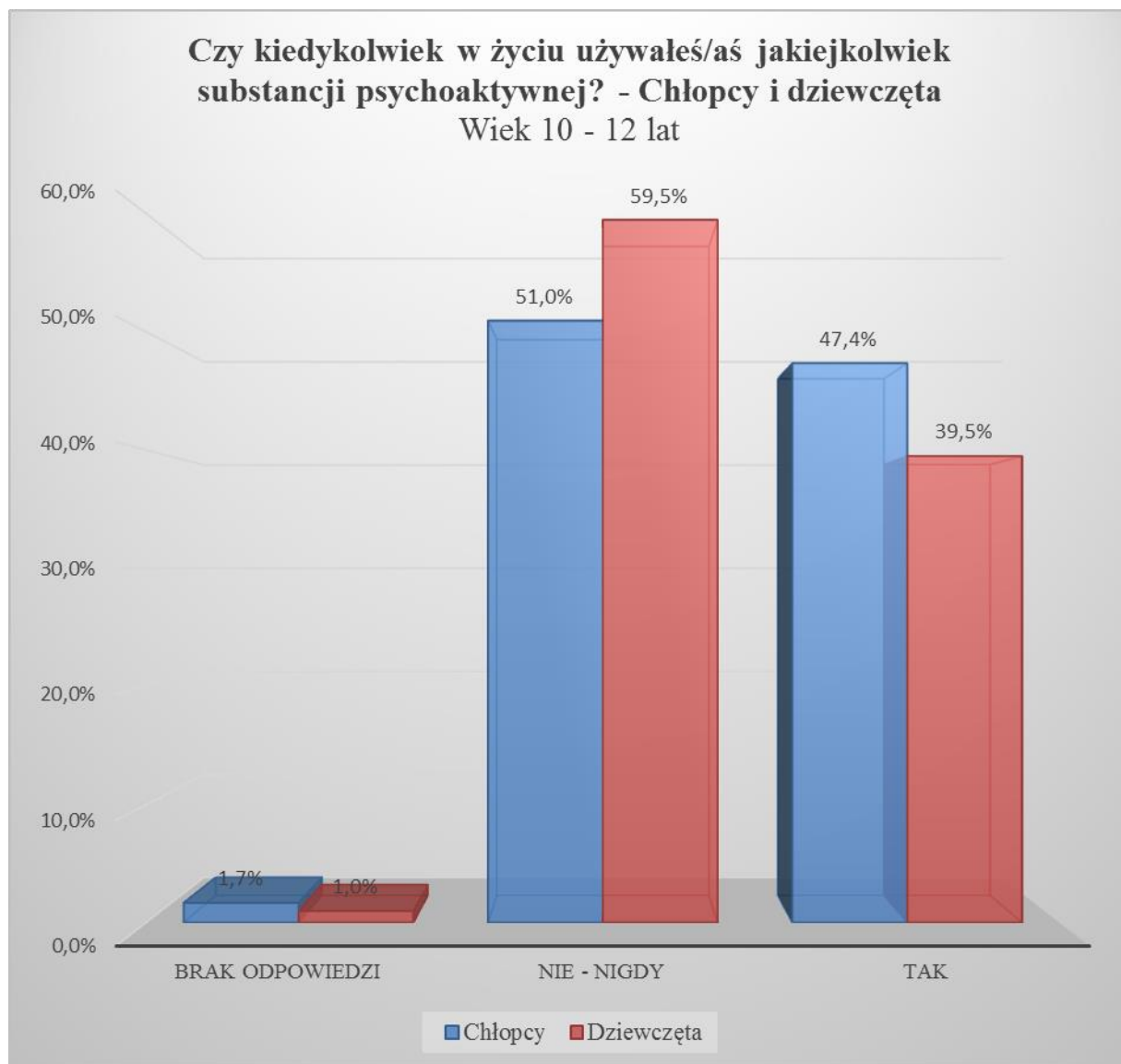
1. Postawy wobec substancji psychoaktywnych-deklaracje uczniów szkół podstawowych

W drugiej części raportu zaprezentowano wyniki badań dotyczące kontaktu młodzieży z substancjami psychoaktywnymi oraz częstotliwości stosowania przez młodzież takich substancji. Uczniowie odpowiadali też na pytanie dotyczące spodziewanych następstw stosowania przez siebie substancji psychoaktywnych. Podobnie jak w pierwszej części raportu tutaj również wyszczególniono trzy grupy wiekowe. Najpierw prezentujemy wyniki uzyskane z badań ankietowych prowadzonych w krakowskich szkołach podstawowych.

Deklaracje uczniów dotyczące próbowania jakichkolwiek substancji psychoaktywnych.

Pytanie: *Czy kiedykolwiek w życiu próbowałeś jakiegokolwiek substancji psychoaktywnej: napojów energetyzujących, kawy, alkoholu, narkotyków, lekarstw – w celu zmiany samopoczucia? Na pytanie można było udzielić odpowiedzi twierdzącej lub przeczącej.*

Czy kiedykolwiek w życiu używałeś jakiegokolwiek substancji psychoaktywnej: napojów energetyzujących, kawa, papierosy, alkoholu, narkotyków, lub leków - w celu zmiany samopoczucia?				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 10 – 12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Brak odpowiedzi	7	1,7%	4	1,0%
Nie - nigdy	213	51,0%	238	59,5%
Tak	198	47,4%	158	39,5%
SUMA	418	100%	400	100%

W grupie chłopców mamy następujący rozkład wyników: jedynie 51,0% uczniów szkół podstawowych nigdy nie próbowało substancji psychoaktywnych; zaś 47,4% korzystało już z substancji psychoaktywnej w celu zmiany samopoczucia. 1,7% badanych chłopców nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Z kolei w grupie dziewcząt: 59,5% uczennic szkół podstawowych zadeklarowało, że nie próbowało substancji psychoaktywnych; 39,5% dziewcząt korzystało już z substancji psychoaktywnej w celu zmiany samopoczucia.

1,0% badanych dziewcząt nie odpowiedziało na pytanie o zażywanie substancji psychoaktywnych.

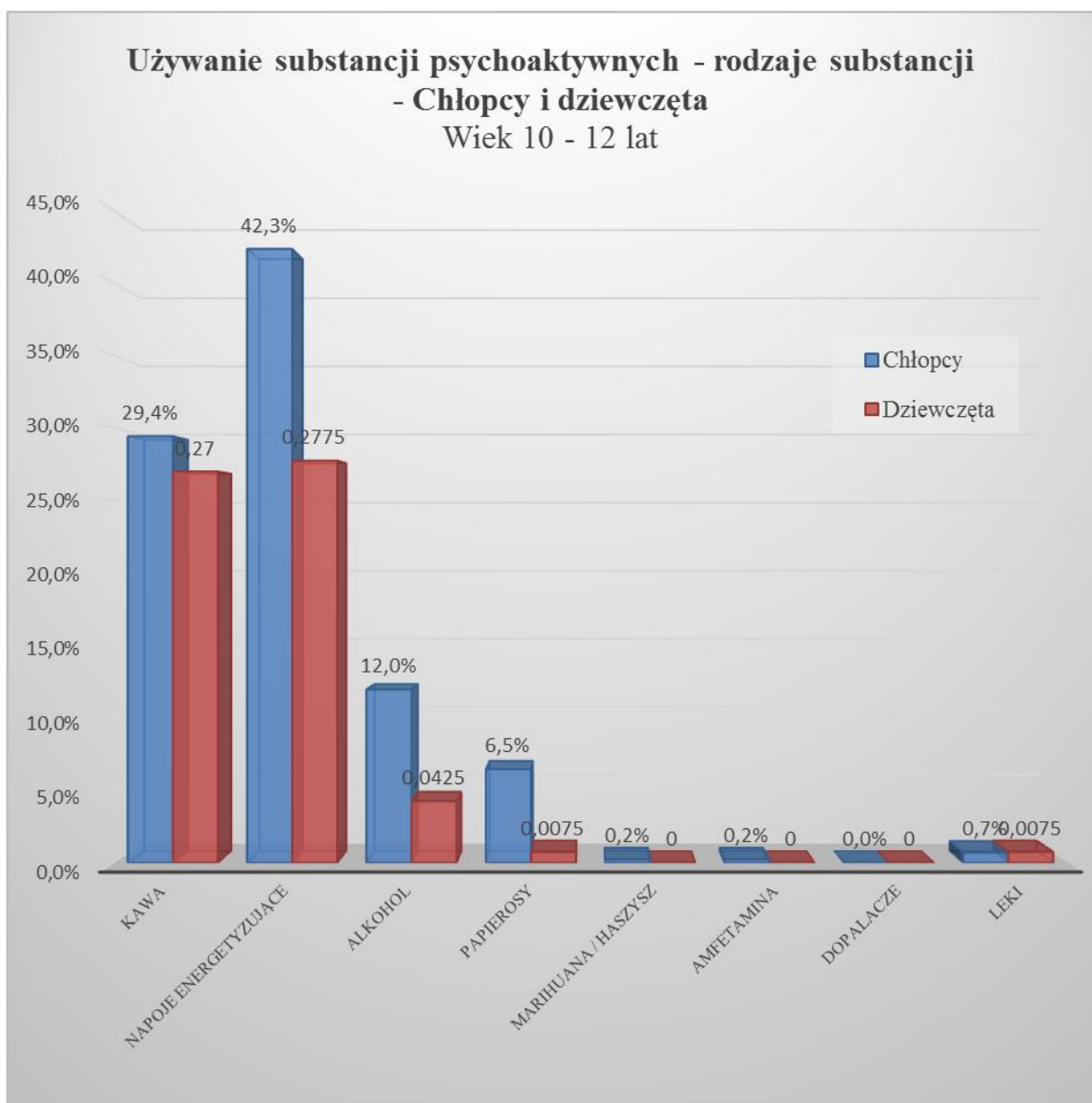
Grupa która nie stosowała do tej pory substancji psychoaktywnych nie udzielała odpowiedzi na kolejne pytanie.

Używanie substancji psychoaktywnych - rodzaje substancji.

Uczniowie, którzy w w/w pytaniu przyznali się do stosowania substancji psychoaktywnych zostali poproszeni o zaznaczenie, jakich substancji uzależniających próbowali w swoim życiu. W tabelce wyszczególniono cztery rodzaje substancji: kawa z kofeiną, napoje energetyczne, alkohol i papierosy. Poza tym pozostawiono dwa wolne pola dające respondentowi możliwość wpisania innych substancji które nie zostały wyróżnione w tabeli a były przez niego stosowane.

Używanie substancji psychoaktywnych - rodzaje substancji				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 10 -12 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Kawa	123	29,4%	108	27,0%
Napoje energetyzujące	177	42,3%	111	27,8%
Alkohol	50	12,0%	17	4,3%
Papierosy	27	6,5%	3	0,8%
Marihuana	1	0,2%	0	-
Amfetamina	1	0,2%	0	-
Dopalacze	0	-	0	-
Leki	3	0,7%	3	0,8%

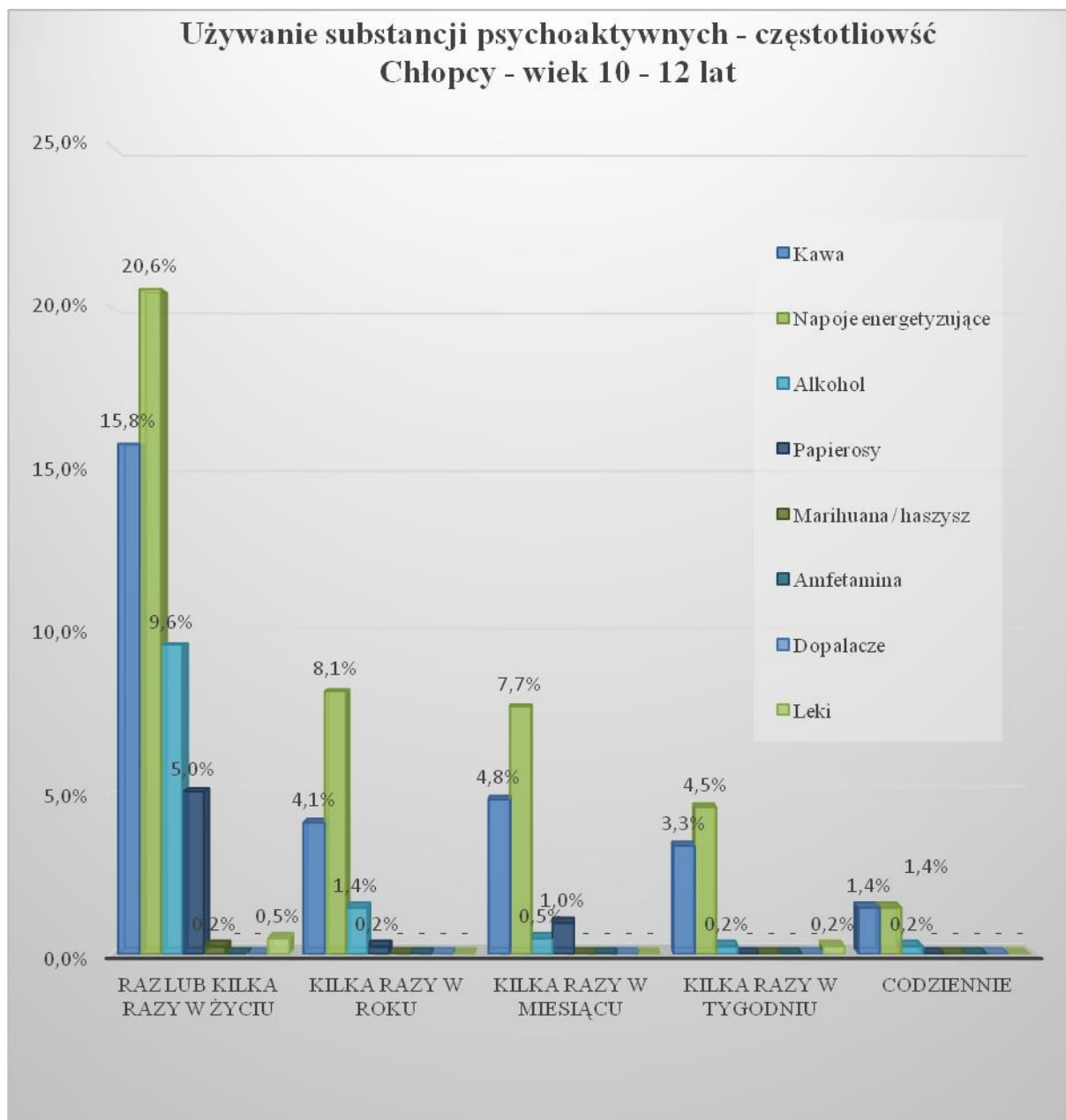
Spośród uczniów szkół podstawowych 29,4% przyznaje, że piło kawę. Najwięcej, 42,3% spożywało napoje energetyczne. Picie alkoholu potwierdziło 12% chłopców, a 6,5% przyznało, że paliło tytoń. Ponadto 0,2% badanych przyznało się do używania środków zawierających THC (haszysz i marihuana), a 0,9% zadeklarowało używanie innych substancji uzależniających (w tym narkotyków i leków).

Wśród dziewcząt 27,0% zadeklarowało, że piło kawę. Również najwięcej, 27,8% potwierdziło spożywanie napojów energetycznych. Do picia alkoholu przyznało się 4,3% badanych, a 0,8% paliło już tytoń. Żadna z ankietowanych nie zadeklarowała używania środków zawierających THC (haszysz i marihuana) ani innych narkotyków. Do stosowania leków w celu zmiany samopoczucia przyznało się 0,8% .

Używanie substancji psychoaktywnych – częstotliwość występowania w grupie chłopców.

Uczniowie deklarujący kontakt ze środkami psychoaktywnymi zostali również zapytani o to, jak często sięgają po poszczególne substancje. Ankietowani otrzymali do wyboru sześć możliwych odpowiedzi: *nie, nigdy; tak, używałem raz lub kilka razy w życiu, tak, używam kilka razy w roku; tak używam kilka razy w miesiącu; tak, używam kilka razy w tygodniu; tak, używam codziennie.*

Używanie substancji psychoaktywnych - częstotliwość										
Chłopcy – wiek 10 – 12 lat										
	Raz lub kilka razy w życiu		Kilka razy w roku		Kilka razy w miesiącu		Kilka razy w tygodniu		Codziennie	
Kawa	66	15,8%	17	4,1%	20	4,8%	14	3,3%	6	1,4%
Napoje energetyzujące	86	20,6%	34	8,1%	32	7,7%	19	4,5%	6	1,4%
Alkohol	40	9,6%	6	1,4%	2	0,5%	1	0,2%	1	0,2%
Papierosy	21	5,0%	1	0,2%	4	1,0%	0	-	1	0,2%
Marihuana / haszysz	1	0,2%	0	-	0	-	0	-	0	-
Amfetamina	1	0,2%	0	-	0	-	0	-	0	-
Dopalacze	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Leki	2	0,5%	0	-	0	-	1	0,2%	0	-

W przypadku chłopców w wieku 10-12 lat wyniki przedstawiają się następująco:

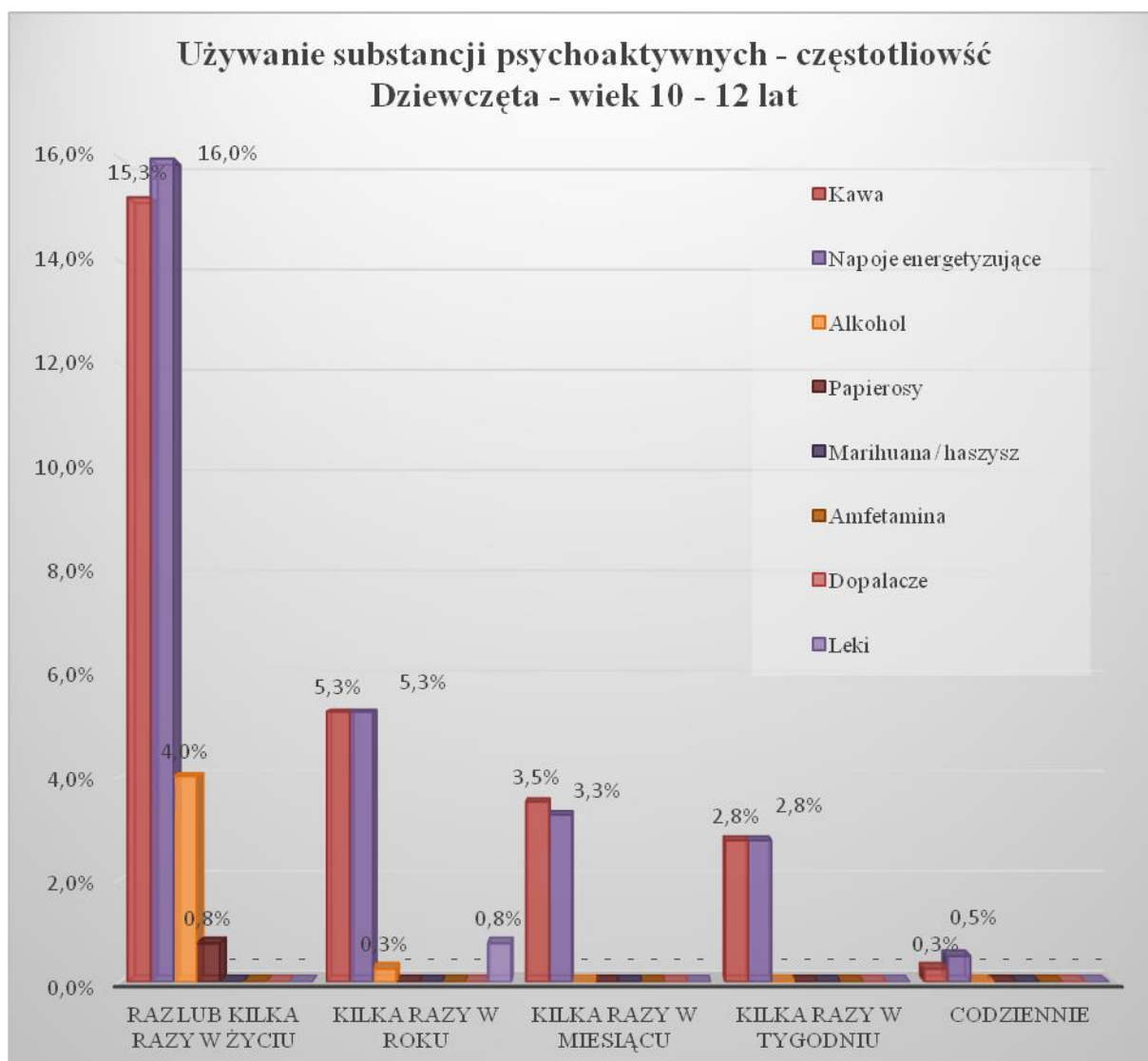
- Kawę kilka razy w życiu spożywało 15,8% badanych; kilka razy w roku- 4,1%; a kilka razy w miesiącu 4,8% uczniów. Niewiele mniej, 3,3% deklaruje picie kawy kilka razy w tygodniu; codzienne spożycie dotyczy 1,4% badanych chłopców.
- Napoje energetyczne kilka razy w życiu spożywało 20,6% badanych; kilka razy w roku- 8,1%; kilka razy w miesiącu napoje energetyczne pije 7,7% chłopców. 4,5% uczniów przyznaje, że spożywa te napoje kilka razy w tygodniu, zaś codzienne spożycie dotyczy 1,4% ankietowanych.

- Jeśli chodzi o alkohol: 9,6% badanych próbowało go kilka razy w życiu; kilka razy w roku spożycie alkoholu deklaruje 1,4%, a kilka razy w miesiącu 0,5% uczniów. Niewiele mniej bo 0,2% deklaruje picie alkoholu kilka razy w tygodniu, a codzienne spożycie dotyczy 0,2% chłopców.
- Do palenia papierosów kilka razy w życiu przyznało się 5,0% badanych; kilka razy w roku papierosy pali 0,2%; a kilka razy w miesiącu 1,0% uczniów. Żaden z chłopców biorących udział w badaniu nie zadeklarował palenia kilka razy w tygodniu, codzienne palenie dotyczy 0,2%.
- Spośród badanych chłopców w przedziale wiekowym między 10-12 lat raz lub kilka razy w życiu kontakt z marihuaną miało 0,2% i tyle samo osób zadeklarowało kontakt z amfetaminą, nieco więcej bo 0,5% uczniów stosowało raz lub kilka razy w życiu leki w celu zmiany samopoczucia. Kontakt z tymi substancjami nie był częstszy, wyjątek stanowią leki których spożywanie kilka razy w tygodniu w celu odurzenia deklaruje 0,2% badanych.

Używanie substancji psychoaktywnych – częstotliwość występowania w grupie dziewcząt w wieku 10 – 12 lat

Pytanie skierowane do uczennic również dotyczyło częstotliwości sięgania po poszczególne substancje. Ankietowani otrzymali do wyboru sześć możliwych odpowiedzi: *nie, nigdy; tak, używałem raz lub kilka razy w życiu, tak, używam kilka razy w roku; tak używam kilka razy w miesiącu; tak, używam kilka razy w tygodniu; tak, używam codziennie.*

Używanie substancji psychoaktywnych - częstotliwość										
Dziewczęta – wiek 10 – 12 lat										
	Raz lub kilka razy w życiu		Kilka razy w roku		Kilka razy w miesiącu		Kilka razy w tygodniu		Codziennie	
Kawa	61	15,3%	21	5,3%	14	3,5%	11	2,8%	1	0,3%
Napoje energetyzujące	64	16,0%	21	5,3%	13	3,3%	11	2,8%	2	0,5%
Alkohol	16	4,0%	1	0,3%	0	-	0	-	0	-
Papierosy	3	0,8%	0	-	0	-	0	-	0	-
Marihuana / haszysz	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Amfetamina	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Dopalacze	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Leki	0	-	3	0,8%	0	-	0	-	0	-

Z kolei używanie substancji psychoaktywnych przez dziewczęta przedstawia się w następujący sposób:

- Picie kawy: kilka razy w życiu spożywało ją 15,3% dziewcząt; kilka razy w roku kawę pije 5,3%; kilka razy w miesiącu 3,5% badanych. Niewiele mniej, 2,8% deklaruje picie kawy kilka razy w tygodniu a codzienne spożycie dotyczy 0,3% uczennic.
- Napoje energetyczne kilka razy w życiu spróbowało 16,0% ankietowanych; częściej, kilka razy w roku spożycie napojów energetycznych deklaruje 5,3%; a kilka razy w miesiącu 3,3% badanych. Aż 2,8% deklaruje picie napojów energetycznych kilka razy w tygodniu zaś codzienne spożycie dotyczy 0,5% dziewczynek w wieku 10-12 lat.
- Kilukrotne spożycie alkoholu ma już za sobą 4,0% badanych; 0,3% deklaruje natomiast, że pije kilka razy w roku. Żadna z badanych dziewczynek nie zadeklarowała częstszego spożywania alkoholu.

- Do palenia papierosów kilka razy w życiu przyznało się 0,8% ankietowanych. Żadna z dziewczynek nie zadeklarowała częstszego używania papierosów.
- Żadna z badanych dziewcząt w przedziale wiekowym 10-12 lat nie potwierdza stosowania marihuany, amfetaminy ani dopalaczy. 0,8% dziewczynek zadeklarowało przyjmowanie leków w celu zmiany samopoczucia kilka razy w roku.

Deklaracje uczniów dotyczące możliwych następstw napicia się alkoholu.

Kolejne pytanie na które odpowiadali respondenci dotyczyło przewidywanych przez nich samych możliwych następstw napicia się alkoholu.

Pytanie: *Jakie następstwa napicie się alkoholu może mieć w Twoim przypadku?*

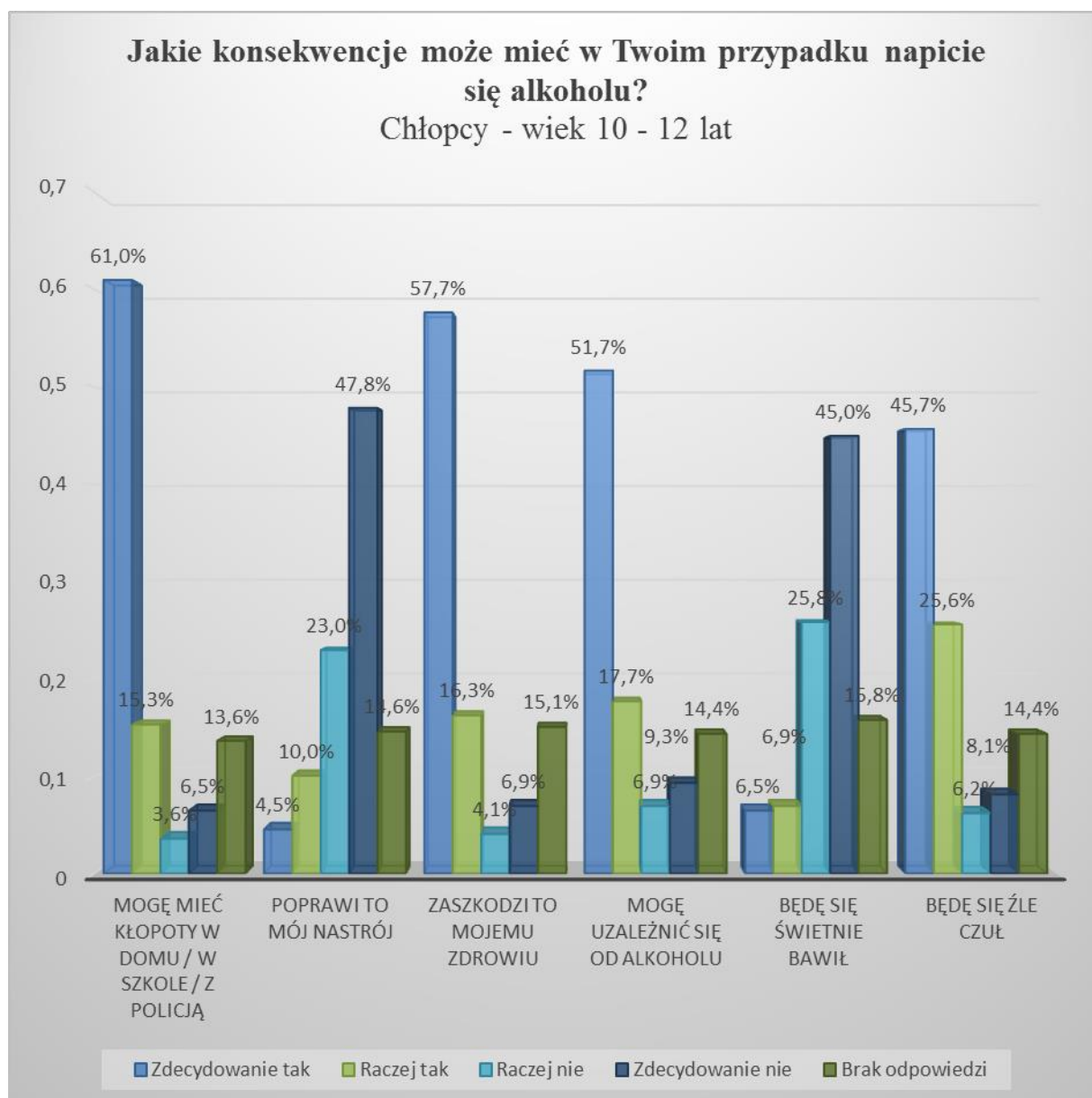
- *Mogę mieć kłopoty w domu/ w szkole/ z policją*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Poprawi to mój nastrój*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Zaszkodzi to mojemu zdrowiu*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się świetnie bawił*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się źle czuł: wymioty, nudności, ból głowy*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie.

Picie alkoholu ma różne konsekwencje. Jakie następstwa może mieć w Twoim przypadku napicie się alkoholu

Chłopcy – wiek 10 – 12 lat

	Zdecydowanie tak		Raczej tak		Raczej nie		Zdecydowanie nie		Brak odpowiedzi	
Mogę mieć kłopoty w domu / w szkole / z policją	255	61,0%	64	15,3%	15	3,6%	27	6,5%	57	13,6%
Poprawi to mój nastrój	19	4,5%	42	10,0%	96	23,0%	200	47,8%	61	14,6%
Zaszkodzi to mojemu zdrowiu	241	57,7%	68	16,3%	17	4,1%	29	6,9%	63	15,1%
Mogę uzależnić się od alkoholu	216	51,7%	74	17,7%	29	6,9%	39	9,3%	60	14,4%
Będę się świetnie bawił	27	6,5%	29	6,9%	108	25,8%	188	45,0%	66	15,8%
Będę się źle czuł	191	45,7%	107	25,6%	26	6,2%	34	8,1%	60	14,4%

W związku z różnymi możliwymi konsekwencjami picia alkoholu, uczniowie zostali poproszeni o wypełnienie tabelki i zaznaczenie najbardziej prawdopodobnego ich zdaniem następstwa spożywania alkoholu w różnych obszarach ich życia.

W badanej grupie chłopców w wieku między 10 a 12 rokiem życia, tylko ponad połowa- 61% odpowiedziała, że napicie się alkoholu zdecydowanie spowoduje kłopoty w domu/ w szkole/ z policją. Takich kłopotów raczej spodziewa się 15,3%; a 3,6% uważa, że takie problemy raczej nie zaistnieją, 6,5% badanych chłopców uważa, że po spożyciu alkoholu zdecydowanie nie będzie problemów w domu/ w szkole/ z policją. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 13,6% uczniów.

W dalszej kolejności chłopcy zajmowali stanowisko wobec stwierdzenia, że wypicie alkoholu poprawia nastrój. Z badanej grupy 4,5% uważa że spożycie alkoholu zdecydowanie przyczyni się do poprawy nastroju; raczej tak opowiedziało 10,0%; niemal co czwarty- 23,0% uważa, że raczej nie. Zdecydowanie przeciwna stwierdzeniu o poprawie nastroju po spożyciu alkoholu jest niemal połowa- 47,8%. 14,6% ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na pytanie.

Kolejne pytanie dotyczyło wpływu alkoholu na zdrowie. 57,7% zapytanych uważa że zaszkodzi to ich zdrowiu; za raczej szkodliwym wpływem alkoholu na zdrowie opowiada się 16,3%. 4,1% chłopców biorących udział w badaniu deklaruje, że napicie się alkoholu raczej nie zaszkodzi ich zdrowiu, a za zdecydowanym brakiem szkodliwości opowiada się 6,9% uczniów. 15,1% uczestniczących w badaniu nie zaznaczyło żadnej odpowiedzi na to pytanie.

Jeśli chodzi o uzależnienie, zdecydowaną możliwość uzależnienia się od alkoholu w następstwie jego napicia się bierze pod uwagę 51,5% badanych; 17,7% uważa, że raczej można uzależnić się od alkoholu. 6,9% uczniów twierdzi z kolei, że raczej nie można uzależnić się od alkoholu, a 9,3% badanych że zdecydowanie nie. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 14,4% ankietowanych.

Następne pytanie jakie zadano uczniom dotyczyło dobrej zabawy po napiciu się alkoholu. 6,5% badanych uważa że napicie się alkoholu zdecydowanie sprawi że będą się dobrze bawić; niewiele więcej bo 6,9% uważa że raczej będzie się dobrze bawić. Zdecydowanie więcej badanych chłopców uważa że alkohol nie wpływa na jakość zabawy: 25,8% uważa że raczej nie, a prawie dwukrotnie więcej (45,0%) że zdecydowanie nie. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło 15,8% uczniów.

Ostatnie pytanie w tym fragmencie dotyczyło samopoczucia po napiciu się alkoholu. 45,7% uważa że zdecydowanie będzie się źle czuło; raczej złe samopoczucie przewiduje 25,6% badanych. O wiele mniej, 6,2% chłopców uważa że złe samopoczucie raczej im nie grozi; 8,1% zdecydowanie nie przewiduje złego samopoczucie jako konsekwencji spożycia alkoholu. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło 14,4% zapytanych.

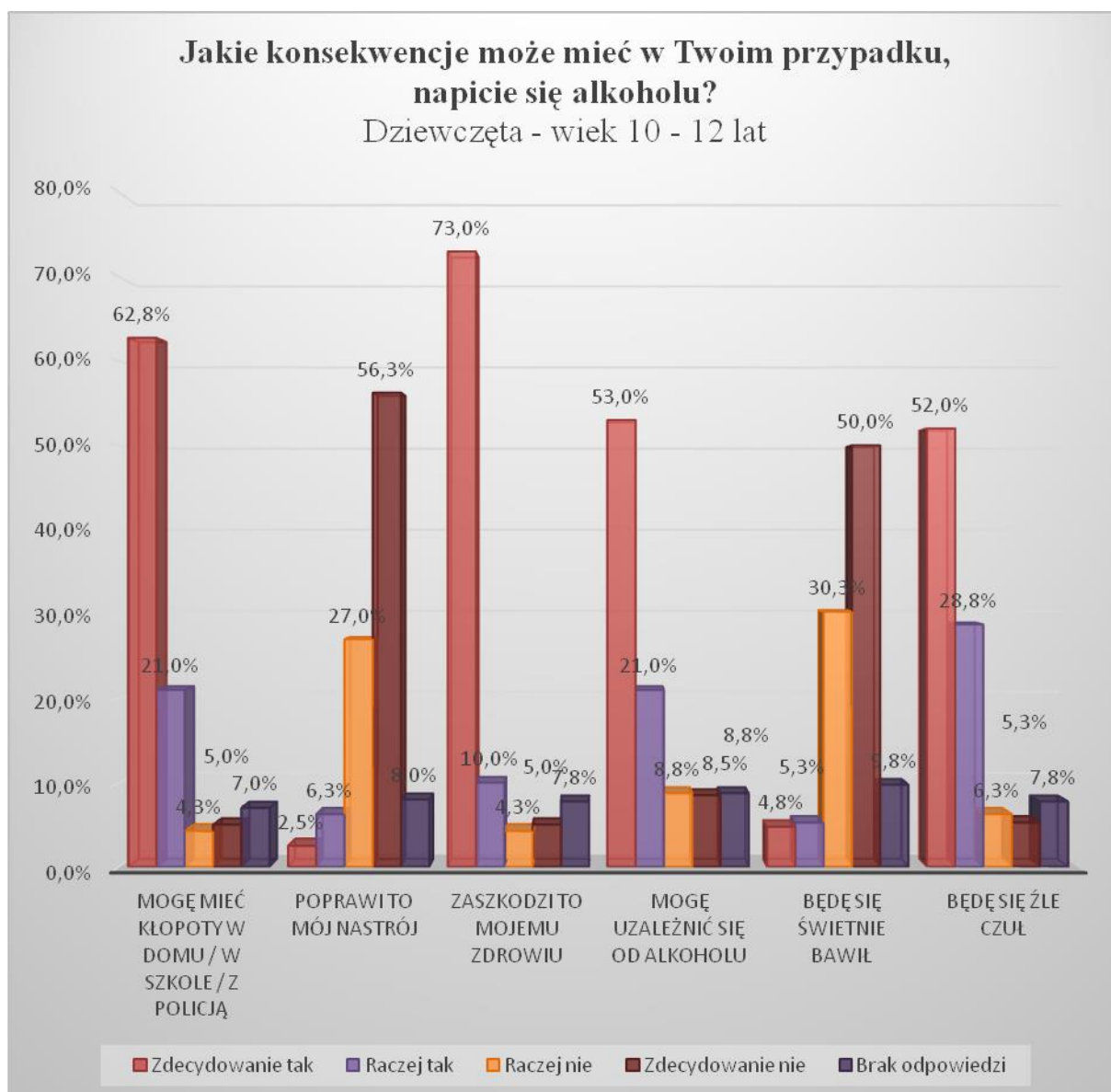
Deklaracje uczennic dotyczące możliwych następstw napicia się alkoholu.

Odpowiedzi na takie samo pytanie udzielały również dziewczęta z krakowskich szkół podstawowych.

Pytanie: *Jakie następstwa napicie się alkoholu może mieć w Twoim przypadku?*

- *Mogę mieć kłopoty w domu/ w szkole/ z policją*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Poprawi to mój nastrój*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Zaszkodzi to mojemu zdrowiu*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się świetnie bawił*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się źle czuł: wymioty, nudności, ból głowy*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie

Picie alkoholu ma różne konsekwencje. Jakie następstwa może mieć w Twoim przypadku napicie się alkoholu										
Dziewczęta – wiek 10 – 12 lat										
	Zdecydowanie tak		Raczej tak		Raczej nie		Zdecydowanie nie		Brak odpowiedzi	
Mogę mieć kłopoty w domu / w szkole / z policją	251	62,8%	84	21,0%	17	4,3%	20	5,0%	28	7,0%
Poprawi to mój nastrój	10	2,5%	25	6,3%	108	27,0%	225	56,3%	32	8,0%
zaszkodzi to mojemu zdrowiu	292	73,0%	40	10,0%	17	4,3%	20	5,0%	31	7,8%
Mogę uzależnić się od alkoholu	212	53,0%	84	21,0%	35	8,8%	34	8,5%	35	8,8%
Będę się świetnie bawił	19	4,8%	21	5,3%	121	30,3%	200	50,0%	39	9,8%
Będę się źle czuł	208	52,0%	115	28,8%	25	6,3%	21	5,3%	31	7,8%

W badanej grupie wiekowej można powiedzieć, że dziewczęta prezentują bardziej ostrożne podejście do alkoholu. Jeśli chodzi o ewentualne kłopoty, aż 62,8% odpowiedziało że napięcie się alkoholu zdecydowanie spowoduje kłopoty w domu/ w szkole/z policją. Takich kłopotów raczej spodziewa się 21,0% ankietowanych; 4,8% uważa, że takie problemy raczej nie zaistnieją; 5,0% badanych dziewcząt uważa, że po spożyciu alkoholu zdecydowanie nie będzie problemów w domu/ w szkole/ z policją. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 7,0% badanych.

Kolejne stwierdzenie dotyczyło możliwości poprawy nastroju przez wypicie alkoholu. Z badanej grupy jedynie 2,5% uważa, że wypicie alkoholu zdecydowanie przyczyni się do poprawy nastroju; odpowiedzi mniej zdecydowanej (raczej tak) udzieliło 6,3% badanych.

Lepszego nastroju w związku z alkoholem raczej nie spodziewa się 27,0% dziewczynek; zdecydowanie takiej poprawy nie spodziewa się aż 56,3%. 8,0% badanych nie ustosunkowało się do tego stwierdzenia.

Związek spożywania alkoholu ze zdrowiem według uczennic szkół podstawowych: większość, bo aż 73,0% uważa, że picie zaszkodzi ich zdrowiu; za raczej szkodliwym wpływem alkoholu na zdrowie opowiada się 10,0%. Tylko 4,3% dziewcząt biorących udział w badaniu deklaruje, że napicie się alkoholu raczej nie zaszkodzi ich zdrowiu, a za zdecydowanym brakiem szkodliwości opowiada się 5,0% badanych. 7,8% ankietowanych nie wybrało żadnej możliwości dotyczącej wpływu alkoholu na zdrowie.

W odniesieniu do uzależnienia, zdecydowaną możliwość uzależnienia się od alkoholu w przypadku jego spożywania bierze pod uwagę ponad połowa- 53,0% uczennic; 21,0% uważa, że raczej może uzależnić się od alkoholu. 8,8% dziewczynek twierdzi odwrotnie, że raczej nie można uzależnić się od alkoholu; a 8,5% badanych, że zdecydowanie nie. 8,8% ankietowanych nie opowiedziało się za żadną z opcji.

Następne pytanie, jakie zadano uczennicom, dotyczyło dobrej zabawy po napiciu się alkoholu. Załedwie 4,8% badanych uważa, że napicie się alkoholu zdecydowanie sprawi że będą się dobrze bawić; niewiele więcej, bo 5,3% uważa że raczej będzie się dobrze bawić. Zdecydowanie więcej badanych dziewcząt ma zdanie, że alkohol nie wpływa na jakość zabawy: 30,3% twierdzi, że raczej nie, a prawie dwukrotnie więcej (50,0%), że zdecydowanie nie. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło 9,8% respondentek.

Ostatnie pytanie zawarte w tabeli dotyczyło samopoczucia po napiciu się alkoholu. Aż 52,0% dziewcząt deklaruje, że zdecydowanie będzie się źle czuło; raczej złe samopoczucie przewiduje 28,8% badanych. Niewiele, bo 6,3% uczennic uważa, że złe samopoczucie raczej im nie grozi; a 5,3% zdecydowanie nie przewiduje złego samopoczucie jako konsekwencji spożycia alkoholu. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło 7,8% zapytanych.

2. Postawy wobec substancji psychoaktywnych - deklaracje uczniów szkół gimnazjalnych

Poniżej zaprezentowano wyniki badań przeprowadzonych wśród uczniów szkół gimnazjalnych. Uczniowie z drugiej grupy wiekowej tj. między 12 a 16 rokiem życia odpowiadali na trzy rodzaje pytań: pierwsze dotyczyło rodzaju i częstotliwości stosowania różnych substancji psychoaktywnych takich jak: kawa z kofeiną, napoje energetyzujące, alkohol papierosy i marihuana – mieli też możliwość wpisania innych substancji psychoaktywnych z którymi mieli kontakt a które nie zostały wyszczególnione w ankiecie. Drugie pytanie dotyczyło przewidywanych przez nich samych możliwych konsekwencji napicia się alkoholu. Na samym końcu zapytano ich o opinię różnych osób w ich otoczeniu dotyczącą stosowania przez nich samych substancji psychoaktywnych. Tego pytania nie zadawano uczniom szkół podstawowych.

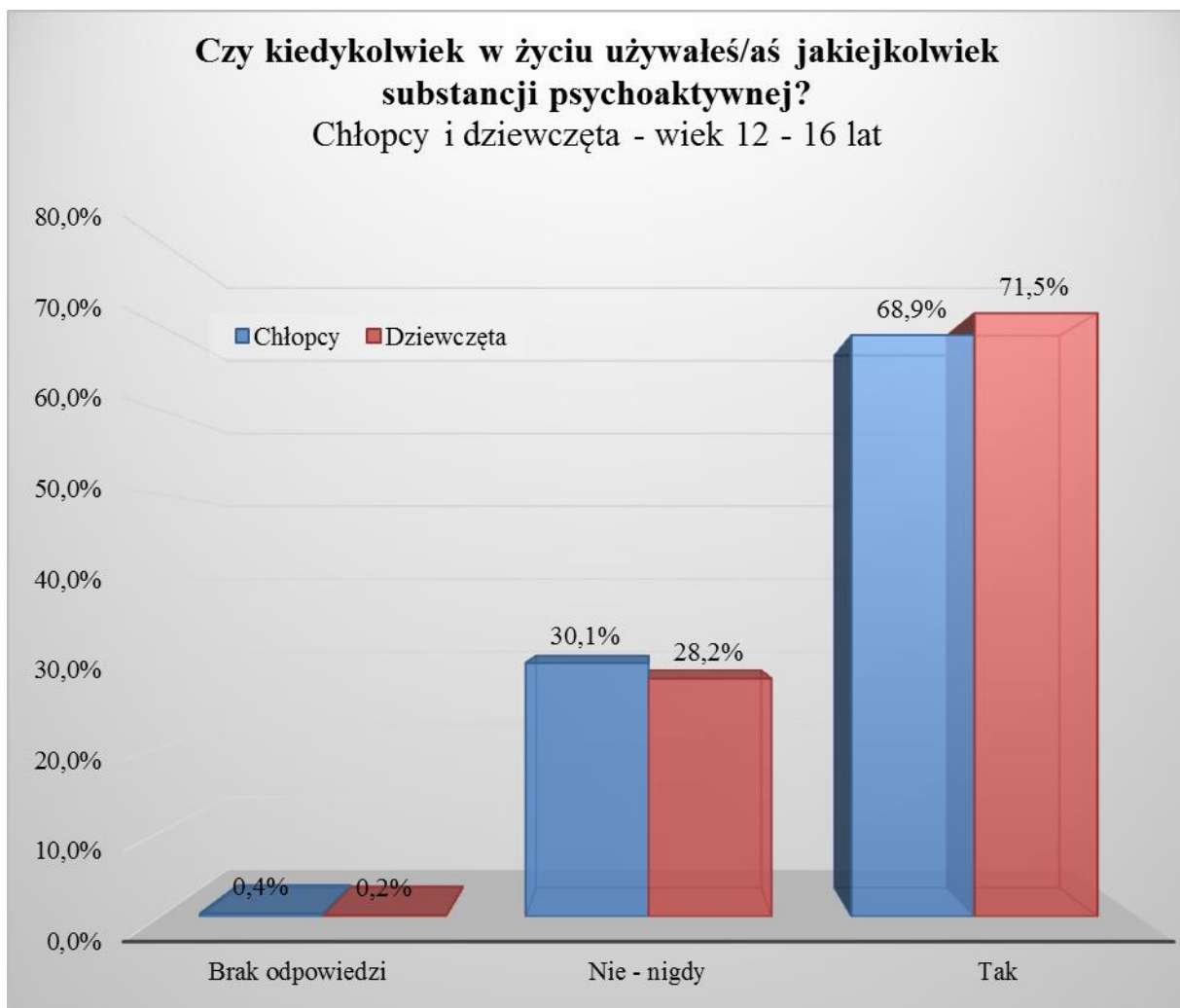
Deklaracje uczniów dotyczące próbowania jakichkolwiek substancji psychoaktywnych.

Pytanie: *Czy kiedykolwiek w życiu próbowałeś jakiegokolwiek substancji psychoaktywnej: napojów energetyzujących, kawy, alkoholu, narkotyków, lekarstw?* Na pytanie można było udzielić odpowiedzi twierdzącej lub przeczącej.

Czy kiedykolwiek w życiu używałeś jakiegokolwiek substancji psychoaktywnej: napojów energetyzujących, kawa, papierosy, alkoholu, narkotyków, lub leków - w celu zmiany samopoczucia?

Chłopcy i dziewczęta – wiek 12– 16 lat

	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Brak odpowiedzi	6	0,4%	2	0,2%
Nie - nigdy	171	30,1%	166	28,2%
Tak	392	68,9%	421	71,5%
SUMA	569	100%	589	100%

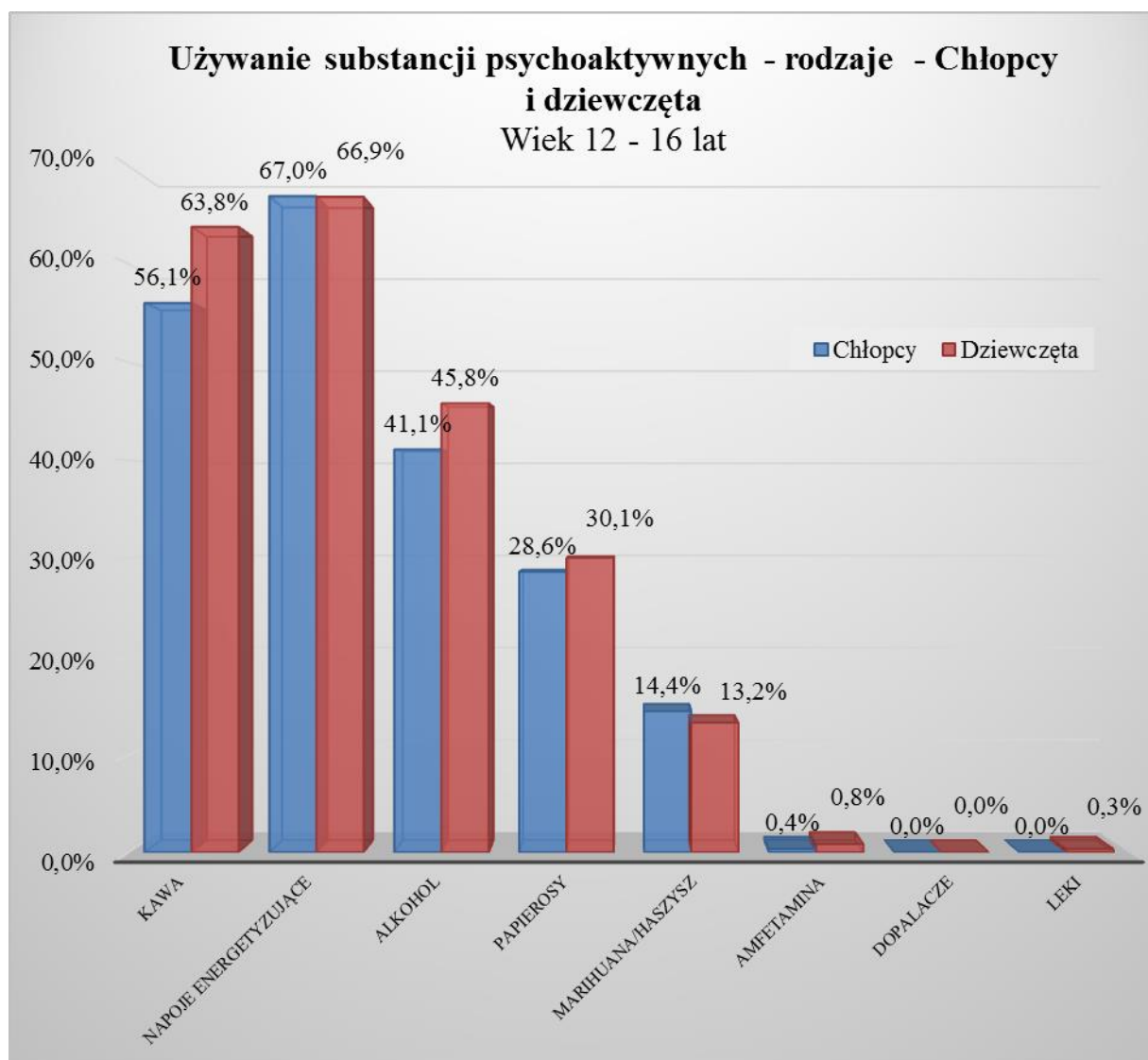
Mniej niż jedna trzecia, bo 30,1% chłopców i 28,2% dziewcząt uczących się w gimnazjum zadeklarowało, że nie używało dotychczas żadnej substancji psychoaktywnej; pozostali, bez niewielkiego odsetka, czyli 68,9% chłopców i 71,5% dziewcząt sięgnęło już po taką substancję przynajmniej raz w życiu. Grupa która nie stosowała do tej pory substancji psychoaktywnych nie udzielała odpowiedzi na kolejne pytanie, wśród chłopców procent ten stanowił 0,4%, a wśród dziewcząt 0,2%.

Używanie substancji psychoaktywnych - rodzaje substancji.

Młodzież gimnazjalna, która w poprzednim pytaniu przyznała się do stosowania substancji psychoaktywnych, została poproszona o wyszczególnienie jakie to były substancje.

Czy kiedykolwiek w życiu używałeś jakiegokolwiek substancji psychoaktywnej: napojów energetyzujących, kawa, papierosy, alkoholu, narkotyków, lub leków - w celu zmiany samopoczucia?				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 12 – 16 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba Dziewcząt	Procent odpowiedzi
KAWA	319	56,1%	376	63,8%
NAPOJE ENERGETYZUJĄCE	381	67,0%	394	66,9%
ALKOHOL	234	41,1%	270	45,8%
PAPIEROSY	163	28,6%	177	30,1%
MARIHUANA/HASZYS Z	82	14,4%	78	13,2%
AMFETAMINA	2	0,4%	5	0,8%
DOPALACZE	0	-	0	-
LEKI	0	-	2	0,3%

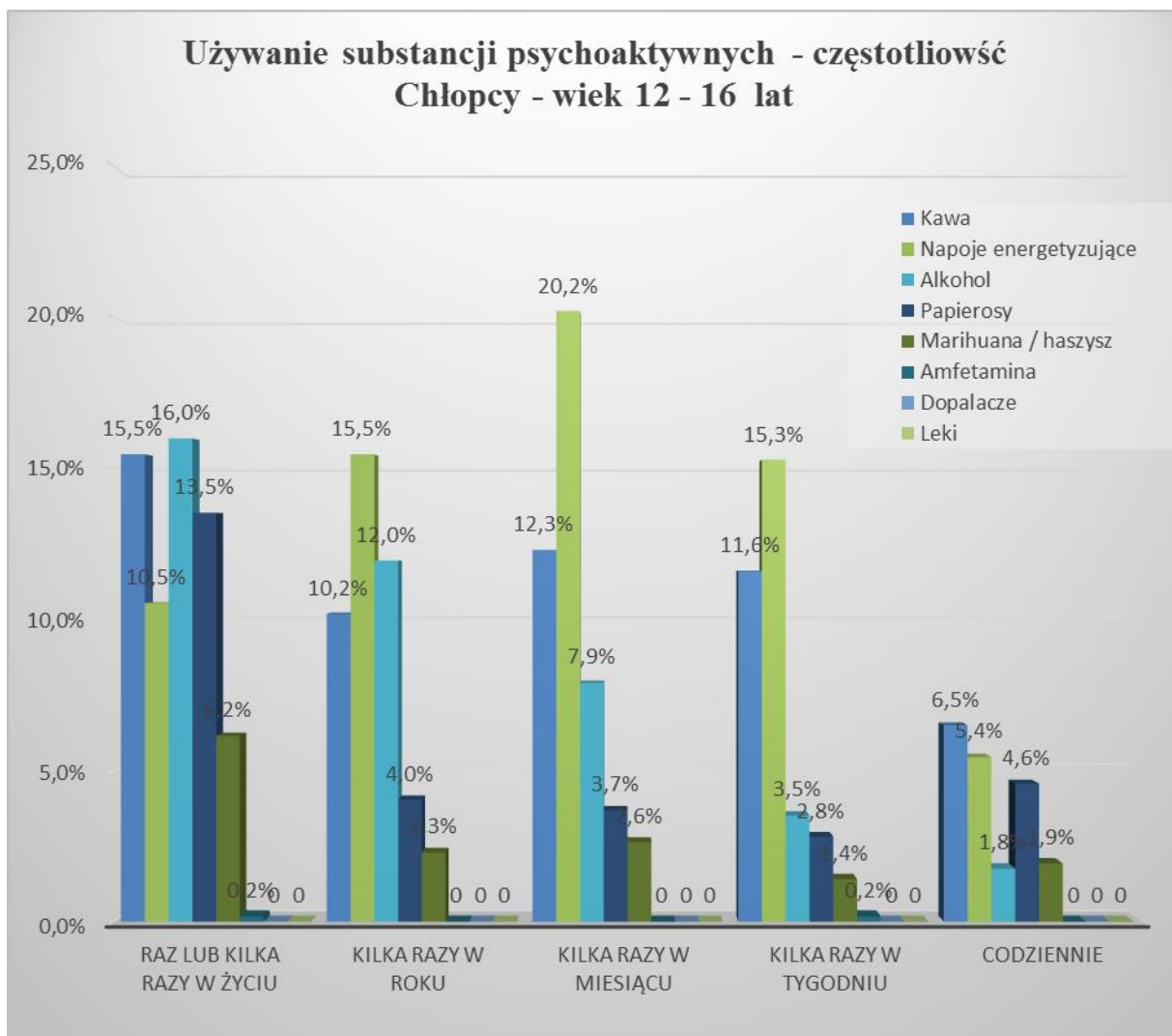
Chłopcy wskazali co następuje: 56,1% badanych zadeklarowało, że piło kawę. Najwięcej, bo 67,0% uczniów deklaruje spożywanie napojów energetycznych. Do picia alkoholu przyznało się 41,1% chłopców, a 28,6% przyznaje, że paliło tytoń. Ponadto 14,4% ankietowanych używało środków zawierających THC (haszysz i marihuana), a 0,4% używało innych substancji uzależniających.

W przypadku większości substancji, użycie przez dziewczęta jest większe, niż w grupie chłopców. Aż 63,8% badanych piło kawę, jeszcze więcej, 66,9% deklaruje spożywanie napojów energetycznych. Do picia alkoholu przyznało się 45,8% uczennic, a 30,1% przyznaje że paliło tytoń. 13,2% ankietowanych twierdzi, że stosuje bądź stosowało środki zawierające THC (haszysz i marihuana); a 0,8% stosowało inne narkotyki. Do stosowania leków w celu zmiany samopoczucia przyznało się 0,3% gimnazjalistek.

Używanie substancji psychoaktywnych – częstotliwość. Chłopcy w wieku 12– 16 lat.

Uczniowie zostali również zapytani o to, jak często sięgają po poszczególne substancje. Pytanie skierowane było do uczniów deklarujących kontakt ze środkami psychoaktywnymi.

Używanie substancji psychoaktywnych - częstotliwość										
Chłopcy – wiek 12 – 16 lat										
	Raz lub kilka razy w życiu		Kilka razy w roku		Kilka razy w miesiącu		Kilka razy w tygodniu		Codziennie	
Kawa	88	15,5%	58	10,2%	70	12,3%	66	11,6%	37	6,5%
Napoje energetyzujące	60	10,5%	88	15,5%	115	20,2%	87	15,3%	31	5,4%
Alkohol	91	16,0%	68	12,0%	45	7,9%	20	3,5%	10	1,8%
Papierosy	77	13,5%	23	4,0%	21	3,7%	16	2,8%	26	4,6%
Marihuana / haszysz	35	6,2%	13	2,3%	15	2,6%	8	1,4%	11	1,9%
Amfetamina	1	0,2%	0	-	0	-	1	0,2%	0	-
Dopalacze	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Leki	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-

Odpowiedzi chłopców w wieku 12 - 16 lat:

- Dotyczące kawy: kilka razy w życiu próbowało jej 15,5% badanych; kilka razy w roku spożycie kawy deklaruje mniej osób, bo 10,2%; a kilka razy w miesiącu 12,3% ankietowanych. Niewiele mniej, bo 11,6% twierdzi, że pije kawę kilka razy w tygodniu zaś codzienne spożycie dotyczy aż 6,5% chłopców.
- Napoje energetyczne kilka razy w życiu spożywało 10,5% badanych; kilka razy w roku spożycie napojów energetycznych deklaruje więcej, bo 15,5%, a kilka razy w miesiącu jeszcze więcej, 20,2% uczniów. Aż 15,3% pije takie napoje kilka razy w tygodniu, a codzienne spożycie dotyczy 5,4% badanych chłopców.
- Alkoholu kilka razy w życiu próbowało 16,0% badanych; kilka razy w roku pije aż 12,0%; a kilka razy w miesiącu aż 7,9% gimnazjalistów. Niewiele mniej, bo 3,5% deklaruje picie o wiele częściej, to znaczy kilka razy w tygodniu. Są wśród badanych

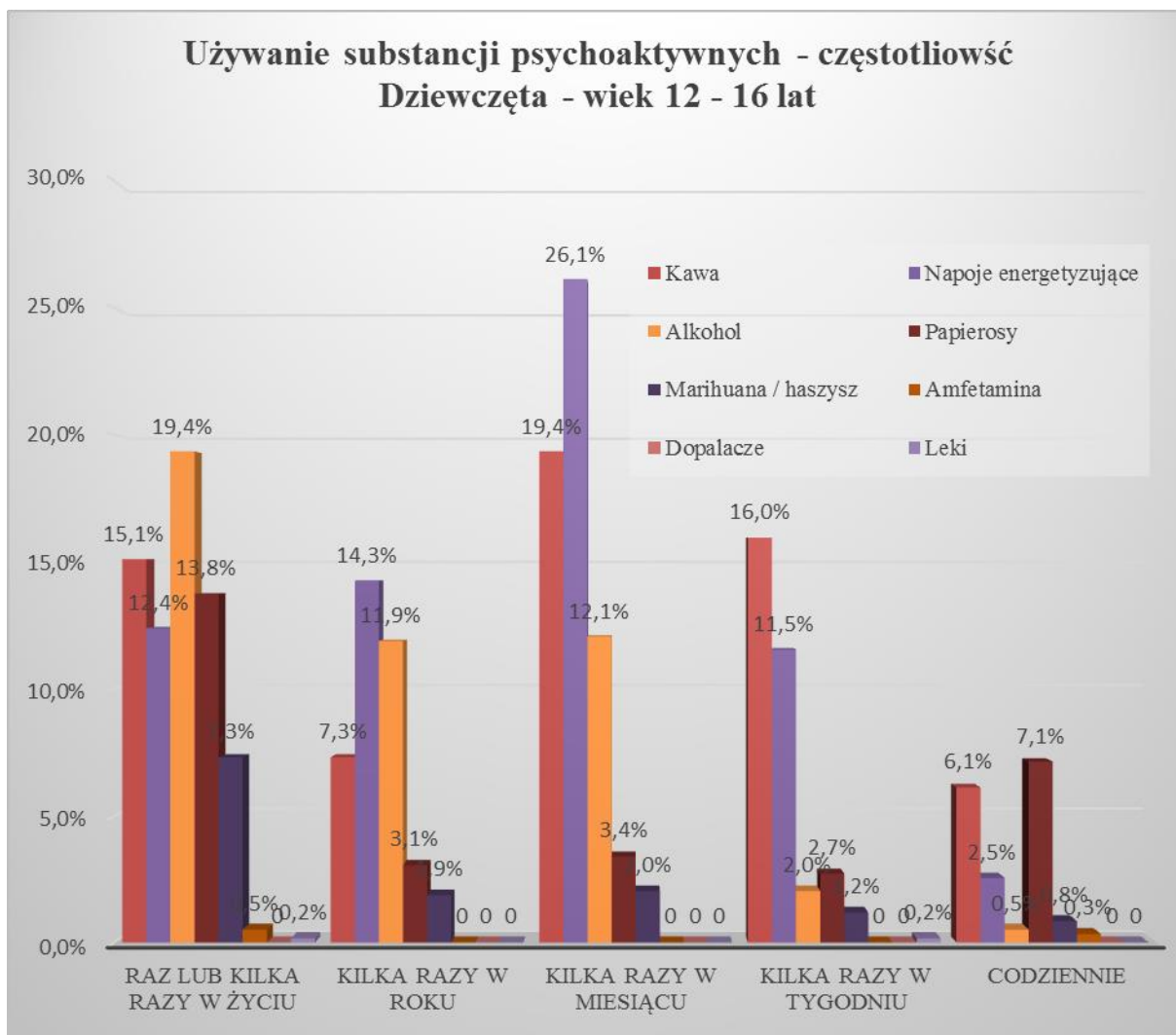
również uczniowie gimnazjum, którzy twierdzą, że piją alkohol codziennie, jest to 1,8% chłopców.

- Do palenia papierosów kilka razy w życiu przyznało się 13,5% uczniów; kilka razy w roku 4,0%, a kilka razy w miesiącu pali 3,7% badanych. Używanie papierosów kilka razy w tygodniu dotyczy 2,8% chłopców, natomiast codzienne dotyczy 4,6% badanych.
- Spośród badanych chłopców w przedziale wiekowym między 10-12 lat raz lub kilka razy w życiu kontakt z marihuaną miało już 6,2%; kilka razy w roku jej używanie deklaruje 2,3%; kilka razy w miesiącu pali marihuanę 2,6% badanych, zaś aż kilka razy w tygodniu sięga po nią 1,4% uczniów gimnazjum. Co jeszcze bardziej niepokojące, codzienne palenie marihuany zadeklarowało 1,9% ankietowanych.
- Kolejną wymienioną przez uczniów substancją jest amfetamina. Kilka razy w życiu stosowało ją 0,2% uczniów; tyle samo korzysta z niej kilka razy w roku. Żaden z badanych nie wskazał innej częstotliwości spożywania amfetaminy. Gimnazjaliści nie deklarują też używania dopalaczy ani leków w celu zmiany samopoczucia.

Używanie substancji psychoaktywnych – częstotliwość.**Dziewczęta w wieku 12 – 16 lat.**

Częstotliwość używania substancji psychoaktywnych przez dziewczęta nie różni się znacząco od częstotliwości ich używania przez chłopców. W zależności od rodzaju używki, zdarza się, że częściej korzystają z niej uczennice, zdarza się także i odwrotnie.

Używanie substancji psychoaktywnych - częstotliwość										
Dziewczęta – wiek 12 – 16 lat										
	Raz lub kilka razy w życiu		Kilka razy w roku		Kilka razy w miesiącu		Kilka razy w tygodniu		Codziennie	
Kawa	89	15,1%	43	7,3%	114	19,4%	94	16,0%	36	6,1%
Napoje energetyzujące	73	12,4%	84	14,3%	154	26,1%	68	11,5%	15	2,5%
Alkohol	114	19,4%	70	11,9%	71	12,1%	12	2,0%	3	0,5%
Papierosy	81	13,8%	18	3,1%	20	3,4%	16	2,7%	42	7,1%
Marihuana / haszysz	43	7,3%	11	1,9%	12	2,0%	7	1,2%	5	0,8%
Amfetamina	3	0,5%	0	-	0	-	0	-	2	0,3%
Dopalacze	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Leki	1	0,2%	0	-	0	-	1	0,2%	0	-

- 15,1% dziewcząt próbowało kawy kilka razy w życiu; kilka razy w roku- 7,3%; aż 19,4% badanych twierdzi, że pije kawę kilka razy w miesiącu. Niewiele mniej, bo 16,0% deklaruje picie kawy kilka razy w tygodniu, a codzienne spożycie dotyczy już w gimnazjum 6,1% ankietowanych.
- Napoje energetyczne kilka razy w życiu spożywało 12,4% uczennic; kilka razy w roku ich spożycie deklaruje 14,3%; a kilka razy w miesiącu aż 26,1% badanych. 11,5% uczennic gimnazjum pije napoje energetyczne kilka razy w tygodniu, a codzienne spożycie dotyczy 2,5% dziewczynek w wieku 10-12 lat.
- Spożycie alkoholu: kilka razy w życiu próbowało 19,4% gimnazjalistek; kilka razy w roku- 11,9%. Do korzystania z alkoholu kilka razy w miesiącu przyznaje się aż 12,1% uczennic; kilka razy w tygodniu sięga po niego już 2,0% badanych. Codzienne spożycie alkoholu deklaruje 0,5% dziewcząt.

- Do palenia papierosów kilka razy w życiu przyznało się 13,8% ankietowanych; kilka razy w roku sięga po nie 3,1% gimnazjalistek, a stosowanie kilka razy w miesiącu deklaruje 3,4%. Do częstszego stosowania tytoniu przyznaje się: kilka razy w tygodniu 2,7% zapytanych, a codziennie 7,1% dziewcząt w wieku 12 – 16 lat.
- Po marihuanę raz lub kilka razy w życiu sięgnęło 7,3% dziewcząt; kilka razy w roku stosuje ją 1,9%, a kilka razy w miesiącu aż 2,0% gimnazjalistek. Są również uczennice, które jeszcze częściej palą marihuanę: kilka razy w tygodniu 1,2%, a codziennie 0,8% badanych.
- Używanie amfetaminy raz lub kilka razy w życiu zdarzyło się 0,5%. 0,3%. Deklaruje codzienne jej stosowanie.
- Podobnie jak w grupie chłopców, żadna z gimnazjalistek nie przyznaje się do stosowania dopalaczy.
- Stosowanie leków w celu zmiany samopoczucia raz lub kilka raz w życiu ma za sobą 0,2% badanych; natomiast kilka raz w tygodniu stosuje je 0,2% gimnazjalistek.

Deklaracje uczniów dotyczące możliwych następstw napicia się alkoholu.

Uczniowie zostali poproszeni o zaznaczenie najbardziej według nich prawdopodobnego następstwa spożywania alkoholu w różnych obszarach ich życia.

Pytanie: *Jakie następstwa napicie się alkoholu może mieć w Twoim przypadku?*

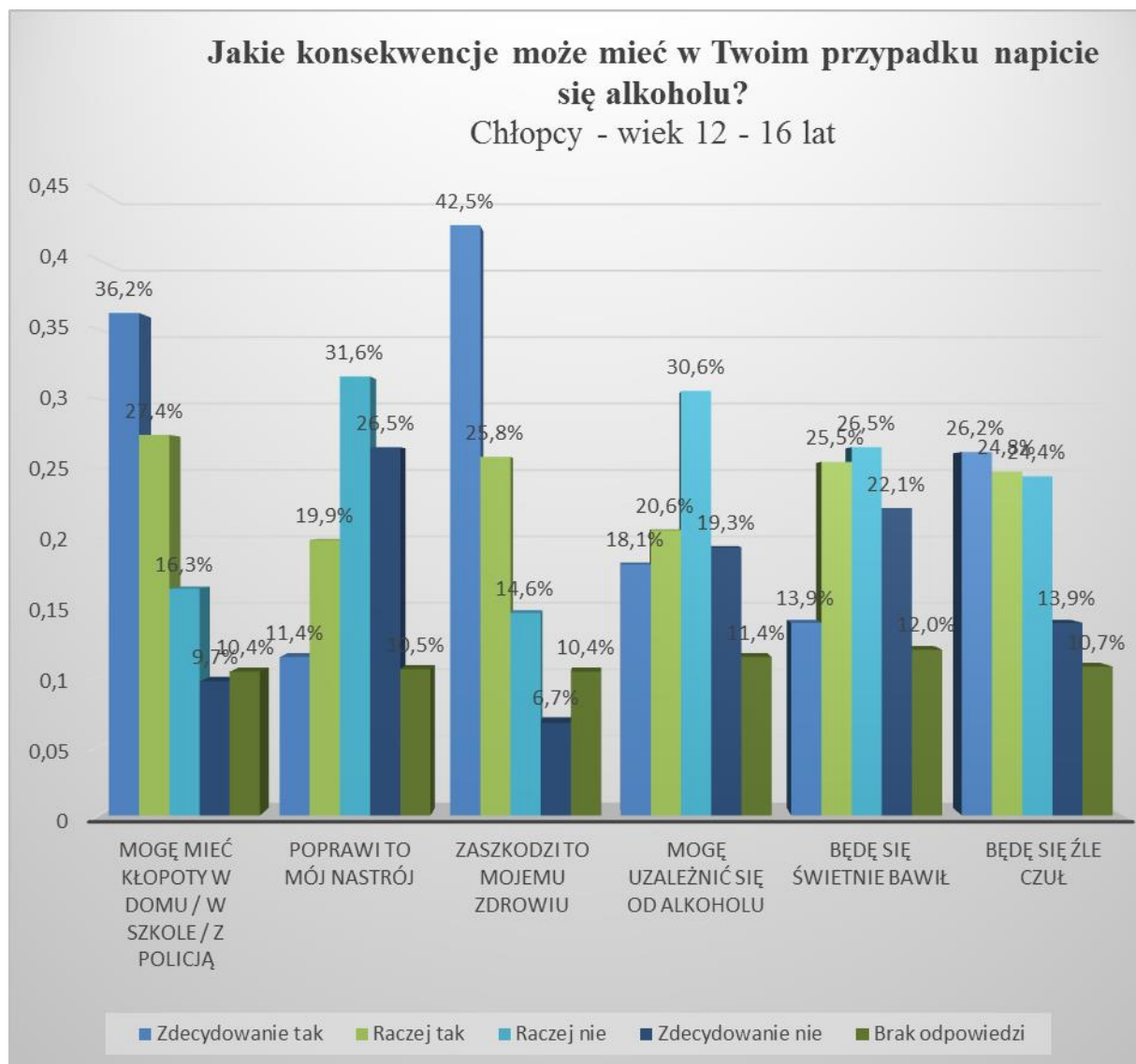
- *Mogę mieć kłopoty w domu/ w szkole/ z policją*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Poprawi to mój nastrój*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Zaszkodzi to mojemu zdrowiu*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się świetnie bawił*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się źle czuł: wymioty, nudności, ból głowy*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie

Picie alkoholu ma różne konsekwencje. Jakie następstwa może mieć w Twoim przypadku napicie się alkoholu?

Chłopcy – wiek 12 – 16 lat

	Zdecydowanie tak		Raczej tak		Raczej nie		Zdecydowanie nie		Brak odpowiedzi	
Mogę mieć kłopoty w domu / w szkole / z policją	206	36,2%	156	27,4%	93	16,3%	55	9,7%	59	10,4%
Poprawi to mój nastrój	65	11,4%	113	19,9%	180	31,6%	151	26,5%	60	10,5%
Zaszkodzi to mojemu zdrowiu	242	42,5%	147	25,8%	83	14,6%	38	6,7%	59	10,4%
Mogę uzależnić się od alkoholu	103	18,1%	117	20,6%	174	30,6%	110	19,3%	65	11,4%
Będę się świetnie bawił	79	13,9%	145	25,5%	151	26,5%	126	22,1%	68	12,0%
Będę się źle czuł	149	26,2%	141	24,8%	139	24,4%	79	13,9%	61	10,7%

W grupie chłopców z krakowskich szkół gimnazjalnych, którzy przystąpili do badania 36,2% zdecydowanie spodziewa się kłopotów w domu/ w szkole/z policją spowodowanych napiciem się alkoholu. Takich kłopotów raczej spodziewa się 27,4%; 16,3% badanych uważa, że takie problemy raczej nie zaistnieją; 9,7% chłopców uważa, że po spożyciu alkoholu zdecydowanie nie będzie problemów w domu/ w szkole/ z policją. Żadnej odpowiedzi nie udzieliło 10,4% badanych.

W następnej kolejności uczniowie odpowiadali na pytanie czy ich zdaniem wypicie alkoholu poprawi im nastrój. Z badanej grupy 11,4% uważa, że zdecydowanie tak; raczej tak odpowiedziało 19,9% ankietowanych; raczej nie uważa najczęściej, 31,6%; a zdecydowani przeciwnicy poprawy nastroju po spożyciu alkoholu również stanowią liczną grupę- 26,5%. 10,5% badanych chłopców nie udzieliło odpowiedzi na pytanie.

Szkodliwość alkoholu jest dość duża w przekonaniu uczniów gimnazjum. 42,5% uważa, że picie zdecydowanie zaszkodzi ich zdrowiu; za raczej szkodliwym wpływem alkoholu na zdrowie opowiada się 25,8%. 14,6% chłopców biorących udział w badaniu deklaruje, że napicie się alkoholu raczej nie zaszkodzi ich zdrowiu, a za zdecydowanym brakiem szkodliwości opowiada się 6,7% ankietowanych. 10,4% nie zaznaczyło żadnej odpowiedzi w tym pytaniu.

Zdecydowaną możliwość uzależnienia się od alkoholu w następstwie jego napicia się bierze pod uwagę 18,1% pytanych; jeszcze więcej, 20,6% uważa, że raczej można uzależnić się od alkoholu. Aż 30,6% badanych uważa, że raczej nie można uzależnić się od alkoholu, a 19,3% uczniów, że zdecydowanie nie. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 11,4% badanych chłopców.

Następne pytanie jakie zadano uczniom dotyczyło dobrej zabawy po napiciu się alkoholu. O tym, że alkohol gwarantuje im świetną zabawę przekonanych jest 13,9% nastolatków; co czwarty (25,5%) uważa, że raczej będzie się dobrze bawić. Jednak więcej badanych opowiada się za tym, że alkohol nie wpływa na jakość zabawy: 26,5% twierdzi, że raczej nie; podobnie, 22,1%, że zdecydowanie nie. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło 12,0% chłopców.

Ostatnie pytanie zawarte w tabeli dotyczyło samopoczucia po napiciu się alkoholu. 26,2% uważa że zdecydowanie będzie się źle czuło; raczej złe samopoczucie przewiduje 24,8% badanych. 24,4% chłopców uważa że złe samopoczucie raczej im nie grozi; 13,9% zdecydowanie nie przewiduje złego samopoczucie jako konsekwencji spożycia alkoholu. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło 10,7% ankietowanych.

Deklaracje uczennic dotyczące możliwych następstw napicia się alkoholu.

Pytanie: Jakie następstwa napicie się alkoholu może mieć w Twoim przypadku?

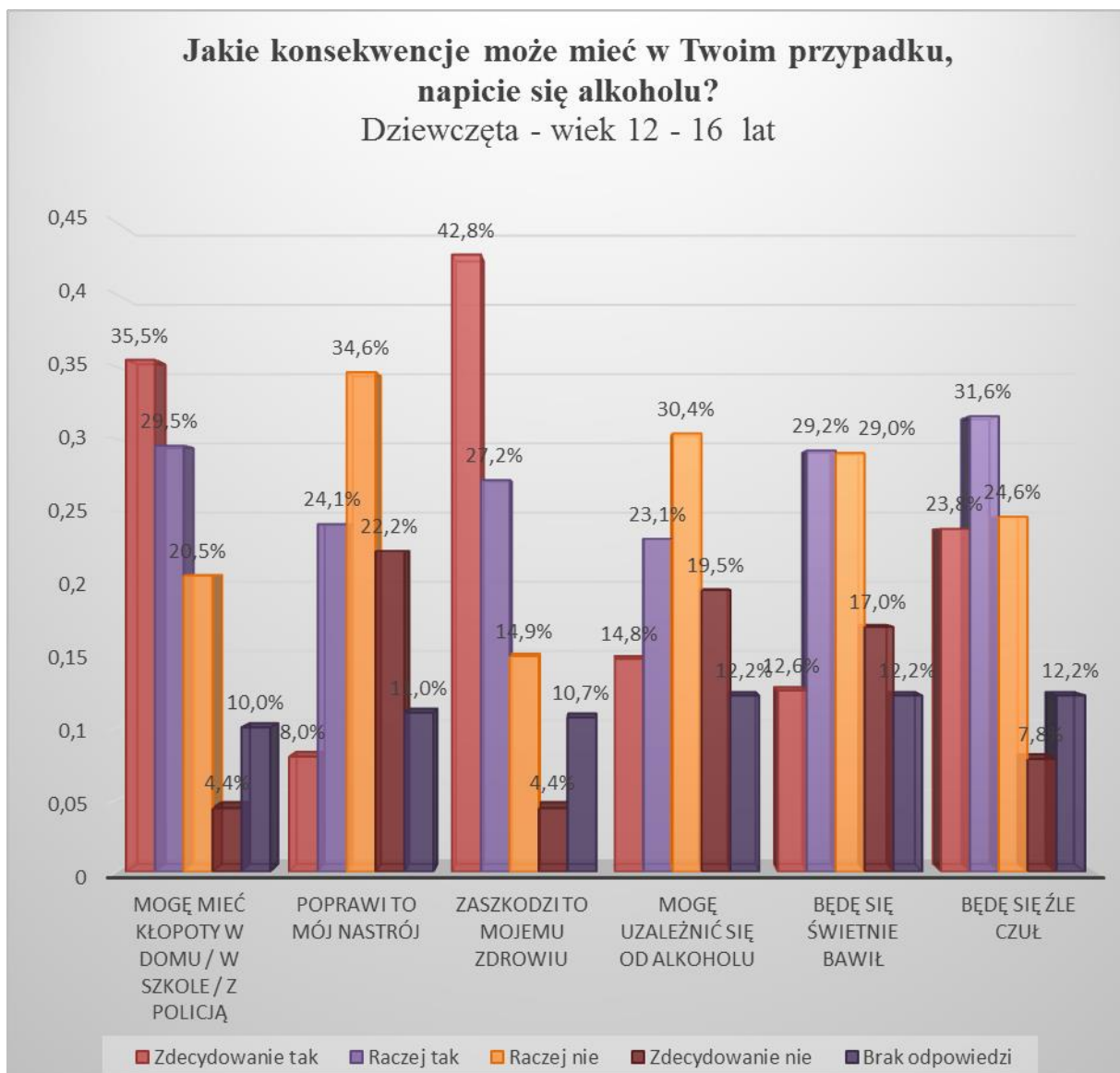
- *Mogę mieć kłopoty w domu/ w szkole/ z policją*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Poprawi to mój nastrój*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Zaszkodzi to mojemu zdrowiu*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się świetnie bawił*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się źle czuł: wymioty, nudności, ból głowy*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie

Picie alkoholu ma różne konsekwencje. Jakie następstwa może mieć w Twoim przypadku napicie się alkoholu?

Dziewczęta – wiek 12 – 16 lat

	Zdecydowanie tak		Raczej tak		Raczej nie		Zdecydowanie nie		Brak odpowiedzi	
Mogę mieć kłopoty w domu / w szkole / z policją	209	35,5%	174	29,5%	121	20,5%	26	4,4%	59	10,0%
Poprawi to mój nastrój	47	8,0%	142	24,1%	204	34,6%	131	22,2%	65	11,0%
Zaszkodzi to mojemu zdrowiu	252	42,8%	160	27,2%	88	14,9%	26	4,4%	63	10,7%
Mogę uzależnić się od alkoholu	87	14,8%	136	23,1%	179	30,4%	115	19,5%	72	12,2%
Będę się świetnie bawił	74	12,6%	172	29,2%	171	29,0%	100	17,0%	72	12,2%
Będę się źle czuł	140	23,8%	186	31,6%	145	24,6%	46	7,8%	72	12,2%

W badanej grupie wiekowej przeciwnej płci opinii na temat wpływu alkoholu na życie są nieznacznie odmienne, dziewczęta posiadają bardziej ostrożne podejście do picia.

Jeśli chodzi o spodziewane problemy: 35,5% ankietowanych odpowiedziało, że napicie się alkoholu zdecydowanie spowoduje kłopoty w domu/ w szkole/ z policją. Takich kłopotów raczej spodziewa się 29,5%; z kolei 20,5% uważa, że takie kłopoty raczej nie zaistnieją; dodatkowo 4,4% badanych dziewcząt uważa, że po spożyciu alkoholu zdecydowanie nie będzie problemów w domu/ w szkole/ z policją. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło aż 10,0% uczennic.

Odpowiedzi na pytanie czy wypicie alkoholu poprawia nastrój: 8,0% badanych twierdzi, że wypicie alkoholu zdecydowanie przyczyni się do poprawy nastroju; za opcją mniej zdecydowaną (raczej tak) opowiada się 24,1% dziewcząt. Poprawy nastroju raczej nie spodziewa się aż 34,6% ankietowanych, a zdecydowanie takiej poprawy nie spodziewa się również dużo, bo 22,2%. 11,0% uczennic nie udzieliło odpowiedzi na pytanie.

Co do wpływu na zdrowie, 42,8% uważa, że spożywanie napojów alkoholowych zaszkodzi ich zdrowiu; za raczej szkodliwym wpływem alkoholu na zdrowie opowiada się 27,2% badanych. 14,9% dziewcząt biorących udział w badaniu deklaruje, że napicie się alkoholu raczej nie zaszkodzi ich zdrowiu, a za zdecydowanym brakiem szkodliwości opowiada się 4,4%. 10,7% uczestniczek badania nie zaznaczyło żadnej odpowiedzi na to pytanie.

Zdecydowaną możliwość uzależnienia się od alkoholu w następstwie jego napicia się bierze pod uwagę 14,8% uczennic; więcej, 23,1% uważa, że raczej można uzależnić się od alkoholu. Aż 30,4% dziewczynek twierdzi, że raczej nie można uzależnić się od alkoholu, a 19,5% badanych, że zdecydowanie nie można. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 12,2% ankietowanych.

Następne pytanie dotyczyło dobrej zabawy po napiciu się alkoholu. 12,6% badanych dziewcząt uważa, że napicie się alkoholu zdecydowanie sprawi, że będą się dobrze bawić; jeszcze więcej, bo 29,2% uważa, że raczej będzie się dobrze bawić. Nieznacznie więcej dziewcząt twierdzi, że alkohol nie wpływa na jakość zabawy: 29,0%- że raczej nie, a 17,0%- że zdecydowanie nie. Żadnych deklaracji co do wpływu alkoholu na zabawę nie złożyło aż 12,2% nastolatek.

Ostatnie z tej serii pytań zawarte dotyczyło samopoczucia po napiciu się alkoholu. Prawie jedna czwarta, 23,8% dziewcząt uważa, że zdecydowanie będzie się źle czuło; raczej złe samopoczucie przewiduje aż 31,6% badanych. Jednocześnie także niemal jedna czwarta- 24,6% twierdzi, że złe samopoczucie raczej im nie grozi, a 7,8% zdecydowanie nie przewiduje złego samopoczucie jako konsekwencji spożycia alkoholu. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło 12,2% ankietowanych.

Opinie, jakie mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu? Chłopcy w wieku 12-16 lat.

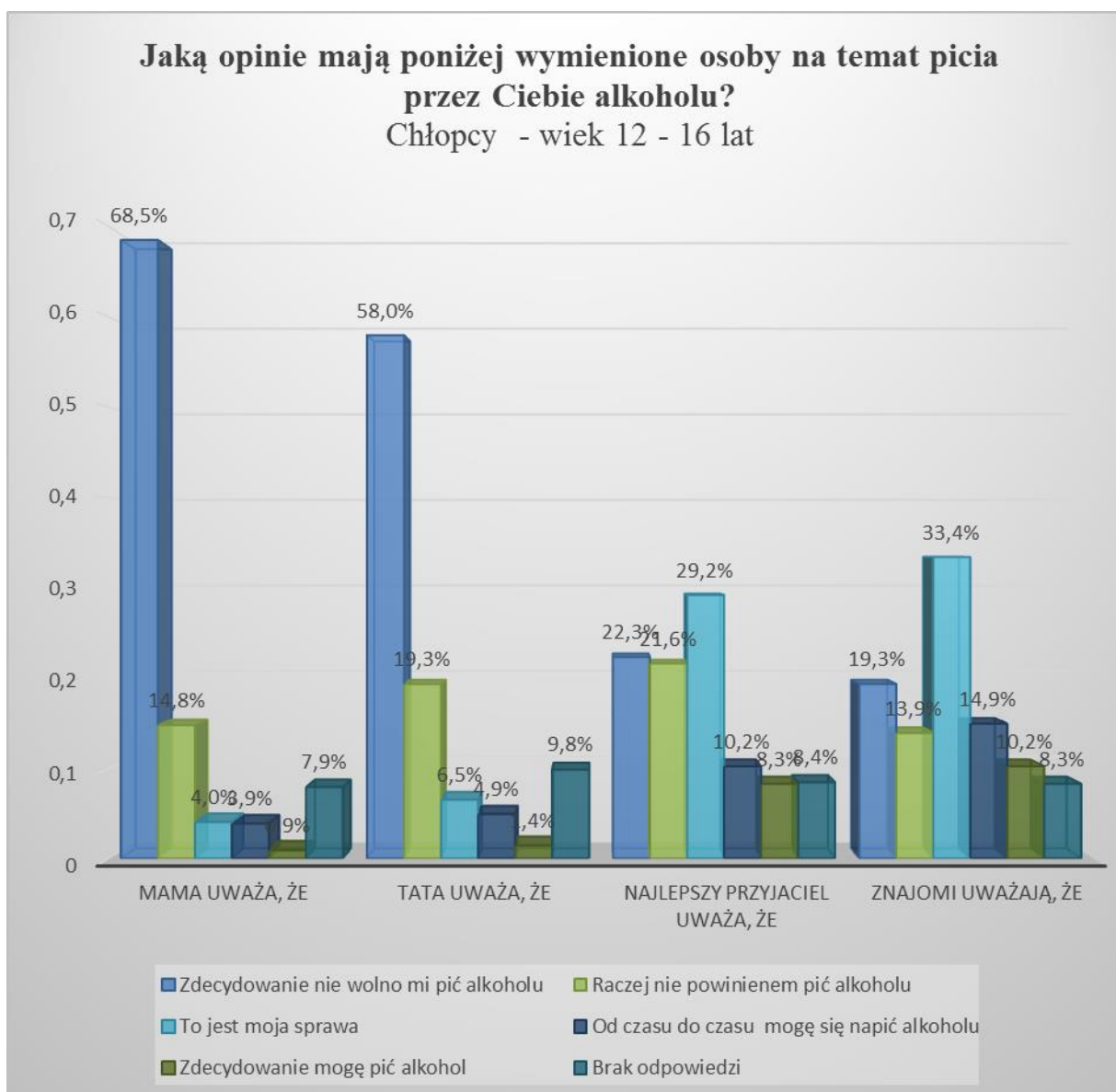
Ankiety skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych zawierały jeszcze jedno dodatkowe pytanie dotyczące opinii bliskich osób na temat picia alkoholu przez osobę badaną. Osoby bliskie uwzględnione w pytaniu to mama, tata, najlepszy przyjaciel oraz znajomi.

Pytanie: *Jaką opinię mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu?* Możliwe odpowiedzi: *Zdecydowanie nie wolno mi pić alkoholu; Raczej nie powinienem pić alkoholu; To jest moja sprawa; Od czasu do czasu mogę się napić alkoholu; Zdecydowanie mogę pić alkohol; Brak odpowiedzi.*

Jaką opinie mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu?

Chłopcy – wiek 12 – 16 lat

	Mama uważa, że		Tata uważa, że		Najlepszy przyjaciel uważa, że		Znajomi uważają, że	
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
Zdecydowanie nie wolno mi pić alkoholu	390	68,5%	330	58,0%	127	22,3%	110	19,3%
Raczej nie powinienem pić alkoholu	84	14,8%	110	19,3%	123	21,6%	79	13,9%
To jest moja sprawa	23	4,0%	37	6,5%	166	29,2%	190	33,4%
Od czasu do czasu mogę się napić alkoholu	22	3,9%	28	4,9%	58	10,2%	85	14,9%
Zdecydowanie mogę pić alkohol	5	0,9%	8	1,4%	47	8,3%	58	10,2%
Brak odpowiedzi	45	7,9%	56	9,8%	48	8,4%	47	8,3%

Deklaracje gimnazjalistów dotyczące opinii ich matek na temat picia przez nich alkoholu: aż 68,5% badanych twierdzi, że ich matki uważają, iż zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; 14,8% uważa, że w opinii matek raczej nie powinni spożywać alkoholu. Według 4,0% jest to sprawa synów. 3,9% uczniów twierdzi, że ich matki dopuszczają napięcie się alkoholu przez dziecko od czasu do czasu, a zdecydowana zgodę według ankietowanych wyraża 0,9% matek. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 7,9% chłopców.

Wypowiedzi chłopców dotyczące opinii ich ojców na temat picia przez nich alkoholu: 58,0% badanych deklaruje, że ich ojcowie uważają, że zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; 19,3% twierdzi, że w opinii ojców raczej nie powinni spożywać alkoholu. Według 6,5% uczniów ojcowie pozostawiają to ich wyłącznej decyzji. 4,9% ankietowanych twierdzi, że ich ojcowie zgadzają się na picie alkoholu przez dziecko od czasu do czasu, a w opinii

dzieci, zdecydowana zgodę wyraża 1,4% ojców. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 9,8% chłopców.

Przekonania uczniów odnośnie opinii ich najlepszego przyjaciela co do picia przez nich alkoholu: 22,3% badanych deklaruje, że ich najlepszy przyjaciel ma opinie, że zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; bardzo podobna liczba, 21,6% twierdzi, że w opinii przyjaciela raczej nie powinni spożywać alkoholu. Najwięcej, 29,2% uważa, że zdaniem przyjaciela jest to ich sprawa. 10,2% uczniów twierdzi, że ich przyjaciele dopuszczają napicie się alkoholu przez nich od czasu do czasu, a zdecydowaną zgodę według ankietowanych wyraża 8,3% przyjaciół. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 8,4% chłopców.

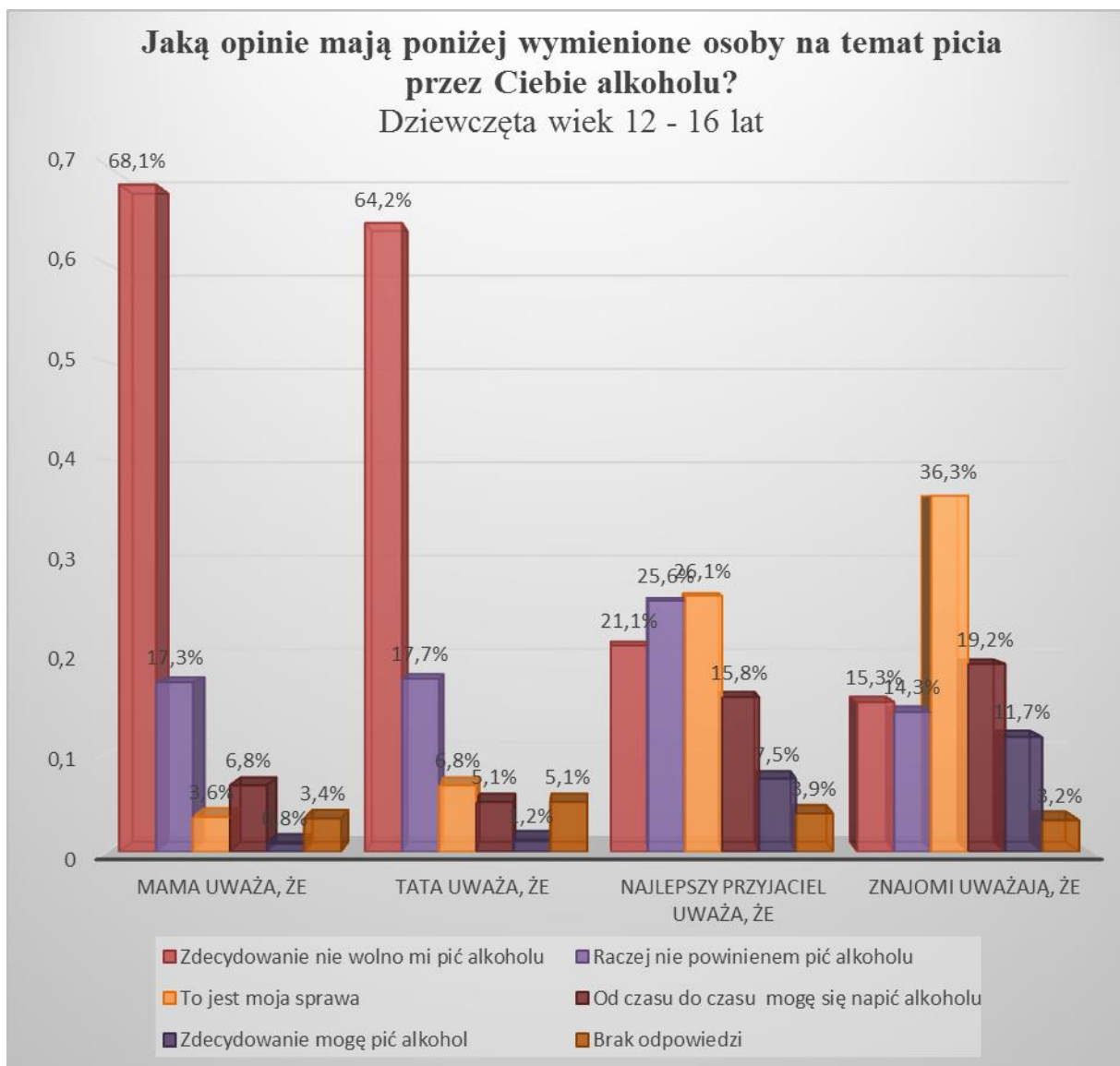
Opinie gimnazjalistów na temat picia przez nich alkoholu w oczach znajomych: 19,3% badanych deklaruje, że ich znajomi uważają, iż zdecydowanie nie powinni pić alkoholu; 13,9% twierdzi, że w opinii znajomych raczej nie powinni spożywać alkoholu. Najwięcej, 33,4% ankietowanych uważa, że zdaniem znajomych jest to ich sprawa. 14,9% uczniów twierdzi, że ich znajomi dopuszczają napicie się przez nich alkoholu od czasu do czasu, a zdecydowaną zgodę wyraża 10,2% znajomych. 8,3% nie udzieliło żadnej odpowiedzi na to pytanie 8,3%.

Jaką opinie mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu? Dziewczęta w wieku 12-16 lat.

Pytanie: *Jaką opinię mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu?* Możliwe odpowiedzi: *Zdecydowanie nie wolno mi pić alkoholu; Raczej nie powinienem pić alkoholu; To jest moja sprawa; Od czasu do czasu mogę się napić alkoholu; Zdecydowanie mogę pić alkohol; Brak odpowiedzi.*

Jaką opinie mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu?								
Dziewczęta – wiek 12 – 16 lat								
	Mama uważa, że		Tata uważa, że		Najlepszy przyjaciel uważa, że		Znajomi uważają, że	
Zdecydowanie nie wolno mi pić alkoholu	401	68,1%	378	64,2%	124	21,1%	90	15,3%
Raczej nie powinienem pić alkoholu	102	17,3%	104	17,7%	151	25,6%	84	14,3%
To jest moja sprawa	21	3,6%	40	6,8%	154	26,1%	214	36,3%
Od czasu do czasu mogę się napić alkoholu	40	6,8%	30	5,1%	93	15,8%	113	19,2%
Zdecydowanie mogę pić alkohol	5	0,8%	7	1,2%	44	7,5%	69	11,7%
Brak odpowiedzi	20	3,4%	30	5,1%	23	3,9%	19	3,2%

Wypowiedzi dziewcząt dotyczące opinii ich matek na temat picia przez nich alkoholu: 68,1% badanych deklaruje, że ich matki uważają, że zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; 17,3% twierdzi, że w opinii matek raczej nie powinny spożywać alkoholu. Bardzo niewiele, 0,8%, ma przekonanie, że dla matek jest to sprawa osobista córek. 3,4% uczennic twierdzi, że ich matki dopuszczają napić się alkoholu przez dziecko od czasu do czasu, a zdecydowana zgodę wyraża według badanych tylko 0,8% matek. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 3,4% dziewcząt.

Opinie gimnazjalistek w stosunku do picia przez nie alkoholu w oczach ojców: najczęściej, aż 64,2% dziewcząt deklaruje, że ich ojcowie twierdzą, że zdecydowanie nie powinny pić alkoholu; 17,7% twierdzi że w opinii ojców raczej nie wolno im spożywać alkoholu. 6,8% oświadcza, że to ich sprawa w opinii ich ojców. 5,1% uczennic twierdzi, że ich ojcowie dopuszczają napić się alkoholu przez nie od czasu do czasu, a zdecydowanie

zgadza się na to tylko 1,2% ojców zgodnie z deklaracjami ich córek. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 5,1% dziewcząt.

Deklaracje gimnazjalistek dotyczące opinii ich najlepszego przyjaciela/przyjaciółki na temat picia przez nich alkoholu: 21,1% badanych deklaruje, że ich najlepszy przyjaciel/przyjaciółka uważa, iż zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; co czwarta, 25,6%, twierdzi, że w opinii przyjaciela/przyjaciółki raczej nie powinny spożywać alkoholu. Według 26,1% ankietowanych przyjaciel uważa, że picie to ich sprawa. 15,8% uczennic twierdzi, że ich przyjaciel/przyjaciółka dopuszczają napicie się alkoholu przez nie od czasu do czasu, a zdecydowana zgodę wyraża 7,5% przyjaciół/przyjaciólek. Na temat opinii swojego przyjaciela/przyjaciółki nie wypowiedziało się w ogóle 3,9% pytanych.

Przekonania dziewcząt odnośnie opinii ich znajomych co do picia przez nie alkoholu: 15,3% badanych deklaruje, że ich znajomi uważają, że zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; 14,3% twierdzi, że w opinii znajomych raczej nie powinny spożywać alkoholu. Znajomi pozostawiają to ich decyzji według 36,3% ankietowanych. 19,2% uczennic twierdzi, że ich znajomi dopuszczają napicie się przez nie alkoholu od czasu do czasu, a całkowitą zgodę wyraża 11,7% znajomych. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 3,2% dziewcząt.

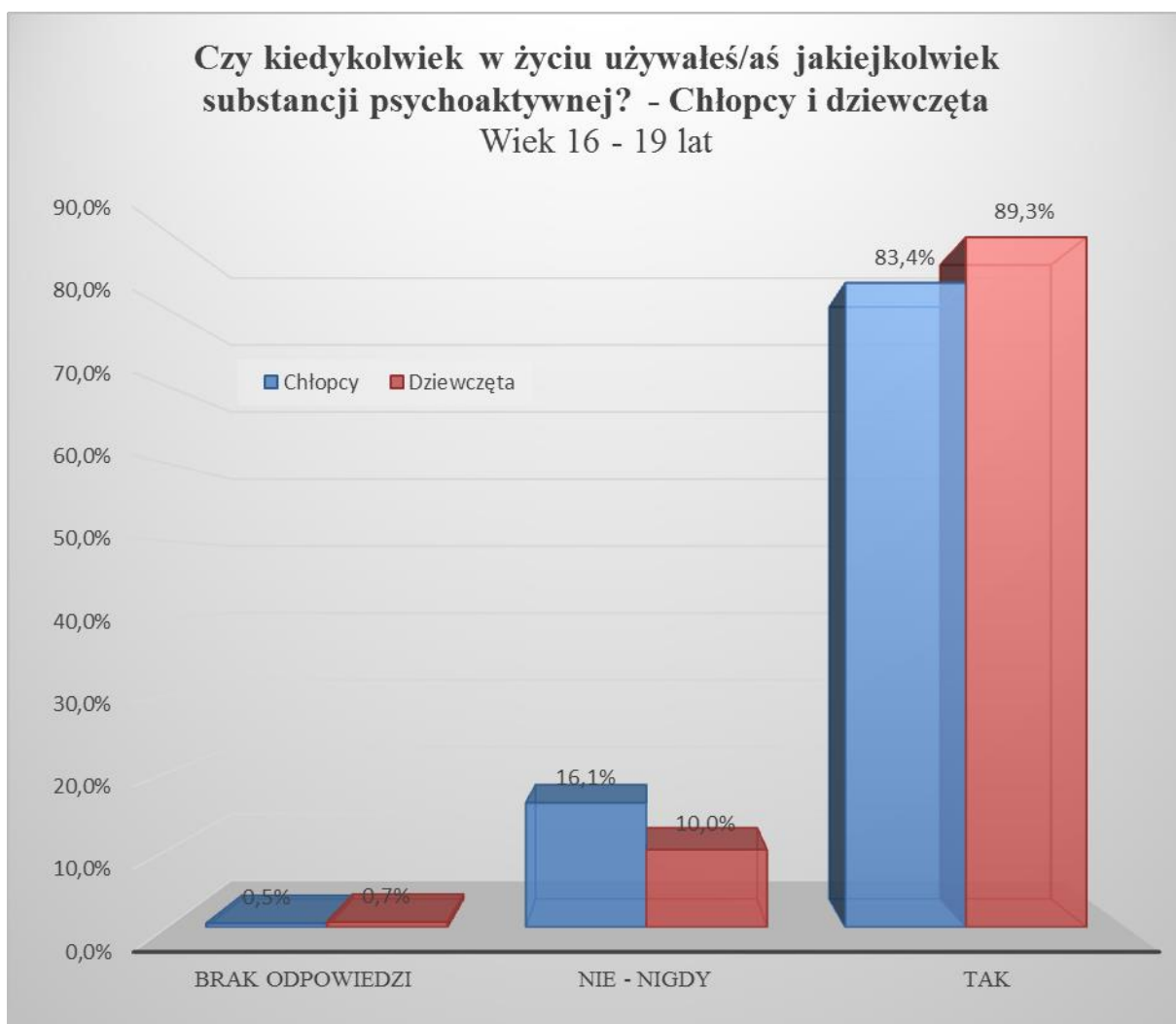
3. Postawy wobec substancji psychoaktywnych-deklaracje uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Kolejna część raportu zawiera zestawienie wyników badań zrealizowanych wśród uczniów szkół średnich. Uczniowie z trzeciej grupy wiekowej tj. między 16 a 19 rokiem życia odpowiadali na trzy rodzaje pytań: pierwsze dotyczyło rodzaju i częstotliwości stosowania różnych substancji psychoaktywnych takich jak: kawa z kofeiną, napoje energetyzujące, alkohol papierosy i marihuana – mieli też możliwość wpisania innych substancji psychoaktywnych z którymi mieli kontakt a które nie zostały wyszczególnione w ankiecie. Drugie pytanie dotyczyło przewidywanych przez nich samych możliwych konsekwencji napicia się alkoholu. Na samym końcu zapytano ich o opinię różnych osób w ich otoczeniu dotyczącą stosowania przez nich samych substancji psychoaktywnych. Tego pytania nie zadawano uczniom szkół podstawowych. Ta grupa wiekowa wypełniała ankietę identyczną z tą którą, dano gimnazjalistom.

Deklaracje uczniów dotyczące próbowania jakichkolwiek substancji psychoaktywnych.

Pytanie: *Czy kiedykolwiek w życiu próbowałeś jakiegokolwiek substancji psychoaktywnej: napojów energetyzujących, kawy, alkoholu, narkotyków, lekarstw?* Na pytanie można było udzielić odpowiedzi twierdzącej lub przeczącej.

Czy kiedykolwiek w życiu używałeś jakiegokolwiek substancji psychoaktywnej?				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Ilość chłopców	Ilość odpowiedzi w %	Ilość dziewcząt	Ilość odpowiedzi w %
Brak odpowiedzi	2	0,5%	2	0,7%
Nie - nigdy	62	16,1%	29	10,0%
Tak	321	83,4%	258	89,3%
SUMA	385	100%	289	100%

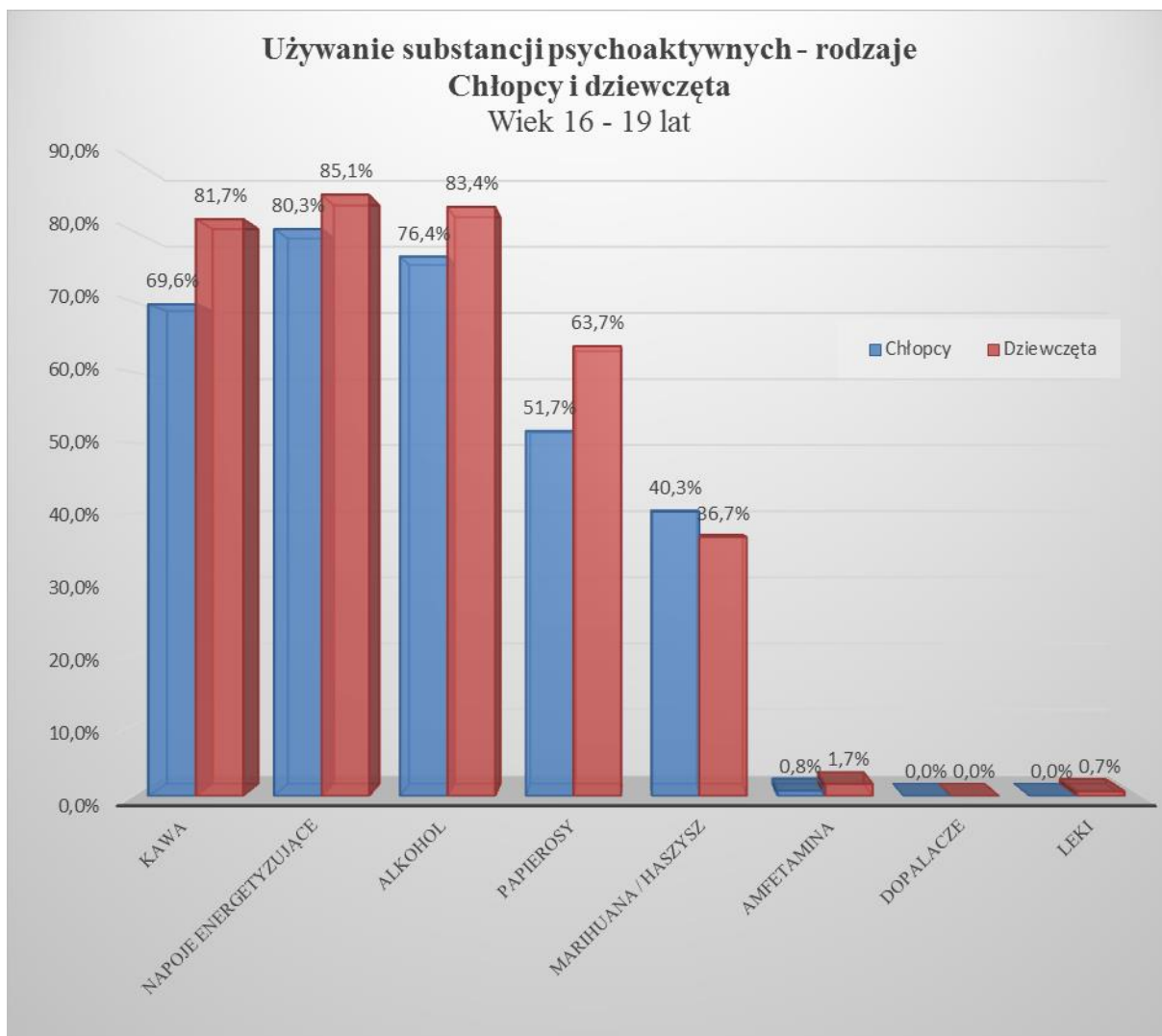

Bardzo niewiele, 16,1% chłopców i 10,0% dziewcząt uczących się w szkole ponadgimnazjalnej zadeklarowało, że nie używało dotychczas żadnej substancji psychoaktywnej; 83,4% uczniów i 89,3% uczennic sięgnęło po taką substancję przynajmniej raz w życiu. Grupa która nie stosowała do tej pory substancji psychoaktywnych nie udzielała odpowiedzi na kolejne pytanie, wśród chłopców procent ten stanowił 0,5%, a wśród dziewcząt 0,7%.

Czy używałeś tej substancji kiedykolwiek w życiu?

Młodzież która w w/w pytaniu przyznała że stosowała substancje psychoaktywne została poproszona o wyszczególnienie jakie to były substancje

Używanie substancji psychoaktywnych - rodzaje				
Chłopcy i dziewczęta – wiek 16 – 19 lat				
	Liczba chłopców	Procent odpowiedzi	Liczba dziewcząt	Procent odpowiedzi
Kawa	268	69,6%	236	81,7%
Napoje energetyzujące	309	80,3%	246	85,1%
Alkohol	294	76,4%	241	83,4%
Papierosy	199	51,7%	184	63,7%
Marihuana / haszysz	155	40,3%	106	36,7%
Amfetamina	3	0,8%	5	1,7%
Dopalacze	0	-	0	-
Leki	0	-	2	0,7%

W grupie chłopców w wieku 16 - 19 lat wyniki wyglądają następująco: aż 69,6% badanych zadeklarowało, że piło kawę. Jeszcze więcej, 80,3% deklaruje spożywanie napojów energetycznych. Do picia alkoholu przyznało się 76,4% ankietowanych, a 51,7% przyznaje, że paliło tytoń. Ponadto aż 40,3% uczniów używało środków zawierających THC (haszysz i marihuana), a 0,8% używało amfetaminy. Żaden z badanych nie przyznał się do brania dopalaczy lub leków w celu zmiany samopoczucia.

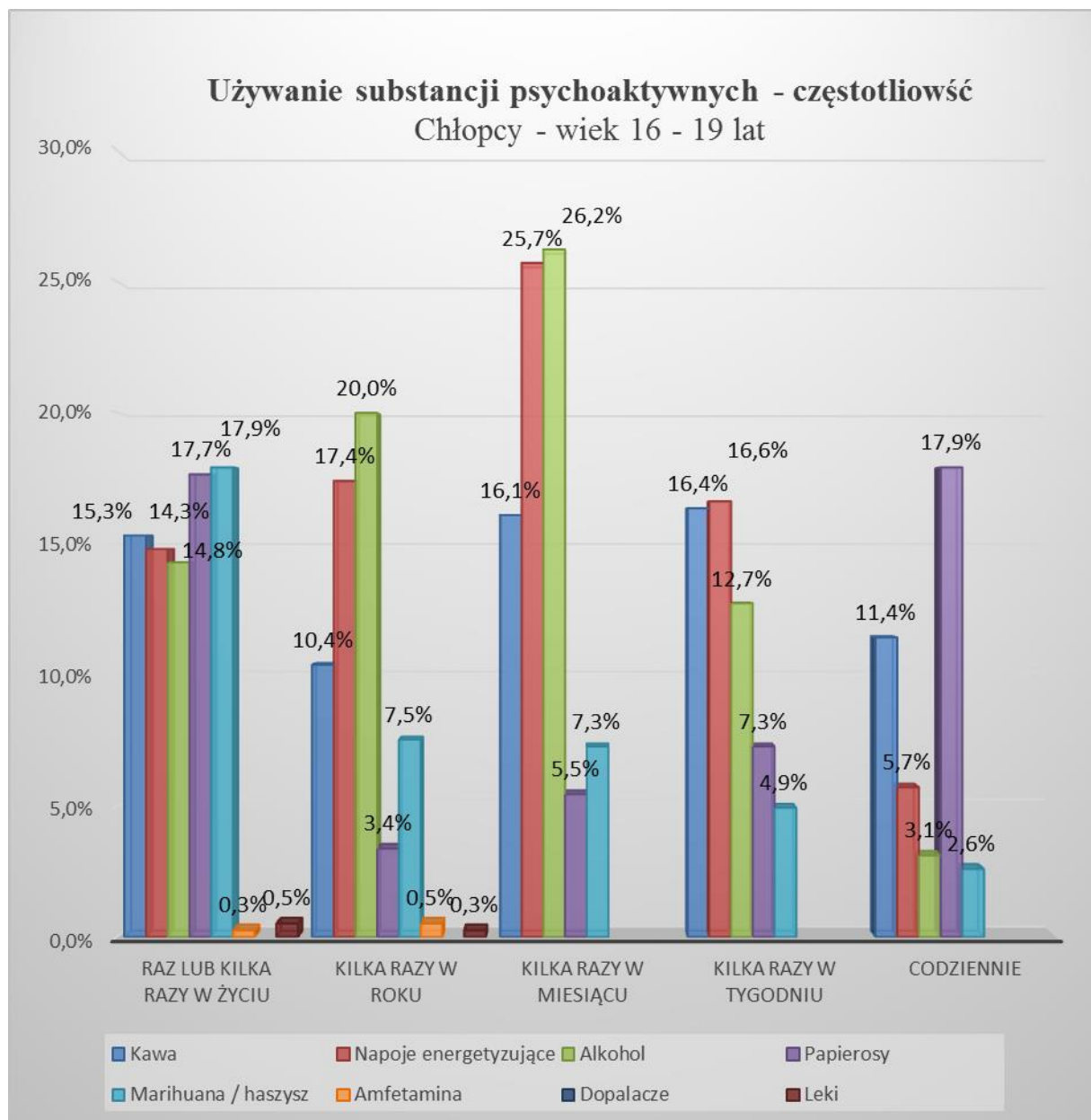
Niemal w odniesieniu do każdej używki stosuje je jeszcze więcej dziewcząt niż chłopców. Aż 81,7% uczennic piło kawę. 85,1% deklaruje spożywanie napojów energetycznych. Do spożywania alkoholu przyznało się 83,4% badanych, a 63,7% przyznaje że paliło tytoń. Do stosowania środków zawierających THC (haszysz i marihuana) przyznało się 36,7% dziewcząt; 1,7% stosowało amfetaminę. Do używania leków w celu zmiany samopoczucia przyznało się 0,7% badanych. Używania dopalaczy nie zadeklarowała żadna z ankietowanych.

Używanie substancji psychoaktywnych – częstotliwość. Chłopcy w wieku 16 - 19 lat.

Uczniowie zostali również zapytani o to, jak często sięgają po poszczególne substancje. Pytanie skierowane było do uczniów deklarujących kontakt ze środkami psychoaktywnymi.

Używanie substancji psychoaktywnych - częstotliwość										
Chłopcy – wiek 16 – 19 lat										
	Raz lub kilka razy w życiu		Kilka razy w roku		Kilka razy w miesiącu		Kilka razy w tygodniu		Codziennie	
Kawa	59	15,3%	40	10,4%	62	16,1%	63	16,4%	44	11,4%
Napoje energetyzujące	57	14,8%	67	17,4%	99	25,7%	64	16,6%	22	5,7%
Alkohol	55	14,3%	77	20,0%	101	26,2%	49	12,7%	12	3,1%
Papierosy	68	17,7%	13	3,4%	21	5,5%	28	7,3%	69	17,9%
Marihuana / haszysz	69	17,9%	29	7,5%	28	7,3%	19	4,9%	10	2,6%
Amfetamina	1	0,3%	2	0,5%	0	-	0	-	0	-
Dopalacze	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Leki	2	0,5%	1	0,3%	0	-	0	-	0	-

W przypadku chłopców w wieku 16-19 lat wyniki przedstawiają się następująco:

- Kawę kilka razy w życiu spożywało 15,3% badanych, kilka razy w roku spożycie kawy deklaruje 10,4%, a kilka razy w miesiącu 16,1% badanych. Niewielka tendencja rosnąca (16,4%) pojawia się przy deklaracjach dotyczących picia kawy kilka razy w tygodniu, a spadek zanotowano w deklaracjach odnoszących się do codziennego używania kawy, które dotyczy 11,4% badanych chłopców.
- Napoje energetyczne kilka razy w życiu spożywało 14,8% badanych, kilka razy w roku spożycie napojów energetycznych deklaruje 17,4%, a kilka razy w miesiącu 25,7%

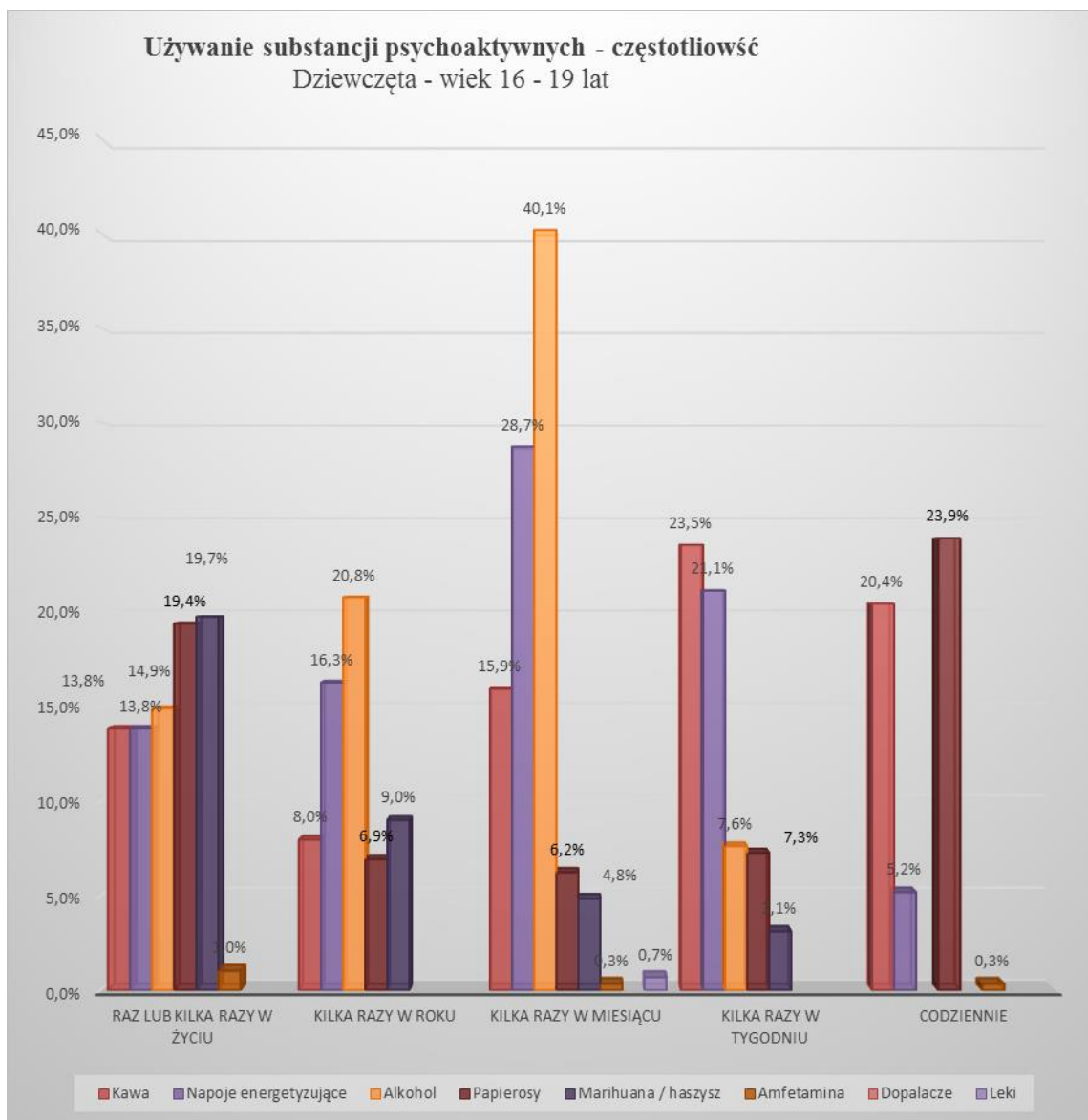
badanych. 16,6% deklaruje picie napojów energetycznych kilka razy w tygodniu, a codzienne spożycie dotyczy 5,7% badanych chłopców.

- Alkohol kilka razy w życiu spożywało 14,3% badanych, kilka razy w roku spożycie alkoholu deklaruje 20,0%, a kilka razy w miesiącu 26,2% badanych. Niewiele mniej bo 12,7% deklaruje picie kawy kilka razy w tygodniu a codzienne spożycie dotyczy 3,1% badanych chłopców.
- Do palenia papierosów kilka razy w życiu przyznało się 17,7% badanych, kilka razy w roku papierosy pali 3,4%, a kilka razy w miesiącu 5,5% badanych. Palenie kilka razy w kilka razy w tygodniu przyznaje 7,3% uczniów, natomiast codzienne palenie dotyczy 17,9% badanych.
- Spośród badanych chłopców w przedziale wiekowym między 10-12 lat raz lub kilka razy w życiu kontakt z marihuaną miało 17,9% a kilka razy w roku 7,5% kilka razy w miesiącu pali marihuanę 7,3% badanych, a kilka razy w tygodniu sięga po nią 4,9%. Codzienne palenie marihuany zadeklarowało 2,6% badanych gimnazjalistów.
- Do korzystania z amfetaminy kilka razy w życiu przyznało się 0,3%, niewiele więcej (co 0,5%) korzysta z niej kilka razy w roku. Żaden z badanych nie wskazał innej częstotliwości spożywania amfetaminy. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych nie deklarują też używania dopalaczy w celu zmiany samopoczucia.
- Stosowanie leków w celu zmiany samopoczucia zdarzyło się raz lub kilka razy w życiu 0,5% badanych, a kilka razy w roku po leki w celach niemedycznych sięgnęło 0,3% ankietyowanych. Żaden z chłopców ze szkół gimnazjalnych nie zaznaczył innej częstotliwości brania leków.

Używanie substancji psychoaktywnych – częstotliwość. Dziewczęta w wieku 16 – 19 lat.

Częstotliwość używania substancji psychoaktywnych w grupie uczennic szkół ponadgimnazjalnych:

Używanie substancji psychoaktywnych - częstotliwość										
Dziewczęta – wiek 16 – 19 lat										
	Raz lub kilka razy w życiu		Kilka razy w roku		Kilka razy w miesiącu		Kilka razy w tygodniu		Codziennie	
Kawa	40	13,8%	23	8,0%	46	15,9%	68	23,5%	59	20,4%
Napoje energetyzujące	40	13,8%	47	16,3%	83	28,7%	61	21,1%	15	5,2%
Alkohol	43	14,9%	60	20,8%	116	40,1%	22	7,6%	0	-
Papierosy	56	19,4%	20	6,9%	18	6,2%	21	7,3%	69	23,9%
Marihuana / haszysz	57	19,7%	26	9,0%	14	4,8%	9	3,1%	0	-
Amfetamina	3	1,0%	0	-	1	0,3%	0	-	1	0,3%
Dopalacze	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Leki	0	-	0	-	2	0,7%	0	-	0	-

- Kawa jest już w tej grupie wiekowej dość popularna. 13,8% dziewcząt próbowało jej kilka razy w życiu; podobnie, kilka razy w roku pije kawę 8,0%; Kilka razy w miesiącu spożywa kawę już 15,9% badanych; jeszcze więcej, bo 23,5% deklaruje picie kawy kilka razy w tygodniu a codzienne spożycie dotyczy co piątej uczennicy (20,4%).
- Kilka razy w życiu napoje energetyczne piło 13,8% badanych; kilka razy w roku spożycie tych napojów deklaruje 16,3%; a kilka razy w miesiącu już 28,7% dziewcząt. 21,1% ankietowanych potwierdza picie napojów energetycznych kilka razy w tygodniu zaś codzienne spożycie dotyczy 5,2% uczennic.
- Picie alkoholu: kilka razy w życiu spożywało 14,9% zapytanych; kilka razy w roku spożycie alkoholu deklaruje 20,8%. Do korzystania z alkoholu kilka razy w miesiącu przyznaje się aż 40,1% dziewcząt w wieku ponadgimnazjalnym, a kilka razy w tygodniu

sięga po niego 7,6% badanych. Codziennego spożycia alkoholu nie zadeklarowała żadna z ankietowanych.

- Do palenia papierosów kilka razy w życiu przyznało się 19,4% badanych; kilka razy w roku sięga po nie 6,9%. Stosowanie tytoniu kilka razy w miesiącu deklaruje 6,2% uczennic. Do częstszego stosowania tytoniu przyznaje się jeszcze więcej osób: kilka razy w tygodniu 7,3%; codziennie aż 23,9% badanych dziewcząt w wieku 16 - 19 lat.
- Po marihuanę raz lub kilka razy w życiu sięgnęło 19,7% dziewcząt; kilka razy w roku używa jej 9,0%; a kilka razy w miesiącu 4,8% badanych. 3,1% przyznaje się do stosowania marihuany kilka razy w tygodniu; żadna z badanych nie zadeklarowała jedynie codziennego stosowania marihuany.
- Używanie amfetaminy raz lub kilka razy w życiu zdarzyło się 1,0% badanych; jej stosowanie kilka razy w miesiącu deklaruje 0,3% dziewcząt; tyle samo przyznaje, że korzysta z tej substancji codziennie.
- Żadna z badanych nie przyznaje się do stosowania dopalaczy.
- Stosowanie leków w celu zmiany samopoczucia raz lub kilka raz w życiu dotyczy 0,7% dziewcząt, które zadeklarowały używanie ich kilka razy w miesiącu.

Deklaracje uczniów dotyczące możliwych następstw napicia się alkoholu.

Pytanie: *Jakie następstwa napicie się alkoholu może mieć w Twoim przypadku?*

- *Mogę mieć kłopoty w domu/ w szkole/ z policją*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Poprawi to mój nastrój*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Zaszkodzi to mojemu zdrowiu*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się świetnie bawił*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie
- *Będę się źle czuł: wymioty, nudności, ból głowy*
Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie

Picie alkoholu ma różne konsekwencje. Jakie następstwa może mieć w Twoim przypadku napicie się alkoholu

Chłopcy wiek – 16 – 19 lat

	Zdecydowanie tak		Raczej tak		Raczej nie		Zdecydowanie nie		Brak odp.	
	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent	liczba	procent
Mogę mieć kłopoty w domu / w szkole / z policją	66	17,1%	83	21,6%	136	35,3%	59	15,3%	41	10,6%
Poprawi to mój nastrój	46	11,9%	139	36,1%	111	28,8%	47	12,2%	42	10,9%
Zaszkodzi to mojemu zdrowiu	81	21,0%	131	34,0%	106	27,5%	24	6,2%	43	11,2%
Mogę uzależnić się od alkoholu	43	11,2%	57	14,8%	135	35,1%	109	28,3%	41	10,6%
Będę się świetnie bawił	62	16,1%	177	46,0%	83	21,6%	22	5,7%	41	10,6%
Będę się źle czuł	49	12,7%	61	15,8%	154	40,0%	75	19,5%	46	11,9%

W związku z różnymi możliwymi konsekwencjami picia alkoholu poproszono uczniów o wskazanie ich zdaniem najbardziej prawdopodobnego następstwa spożycia alkoholu w różnych obszarach ich życia.

W badanej grupie chłopców w wieku między 16 a 19 rokiem życia 17,1% odpowiedziało, że napicie się alkoholu zdecydowanie spowoduje kłopoty w domu/ w szkole/z policją. Takich kłopotów raczej spodziewa się 21,6% ankietowanych; 35,3% uważa że problemy takie raczej nie zaistnieją; 15,3% chłopców uważa, że po spożyciu alkoholu zdecydowanie nie będzie problemów w domu/ w szkole/ z policją. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło 10,6% badanych.

Kolejno uczniowie odpowiadali na pytanie czy ich zdaniem wypicie alkoholu poprawi im nastrój. Odpowiedzi za i przeciw rozkładają się niemal po połowie. 11,9% uważa, że wypicie alkoholu zdecydowanie przyczyni się do poprawy nastroju; raczej tak opowiedziało 36,1% badanych. Z drugiej strony, raczej nie uważa 28,8% zapytanych; a zdecydowani przeciwnicy poprawy nastroju po spożyciu alkoholu stanowią 12,2%. 10,9% chłopców nie udzieliło odpowiedzi na pytanie.

Przekonania uczniów na temat szkodliwości alkoholu dla zdrowia: 21,0% uważa, że picie na pewno zaszkodzi ich zdrowiu; za raczej szkodliwym wpływem alkoholu na zdrowie opowiada się najwięcej, 34,0% respondentów. 27,5% biorących udział w badaniu deklaruje, że napicie się alkoholu raczej nie zaszkodzi ich zdrowiu, a za zdecydowanym brakiem szkodliwości opowiada się 6,2% uczniów. 11,2% uczestniczących w ankiecie nie zaznaczyło żadnej odpowiedzi na to pytanie.

Możliwość uzależnienia się postrzegana przez uczniów: 16,1% uważa, że pijąc może się zdecydowanie uzależnić od alkoholu; najwięcej, 46,0% jest przekonanych, że raczej można uzależnić się od alkoholu. 21,6% badanych uważa z kolei, że raczej nie można uzależnić się od alkoholu, a 5,7%, że zdecydowanie nie. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 10,6% chłopców.

Następnie zadano uczniom pytanie dotyczące dobrej zabawy po napiciu się alkoholu. 16,1% badanych uważa, że napicie się alkoholu zdecydowanie sprawi że będą się dobrze bawić; niemal trzykrotnie więcej, 46,0% twierdzi, że raczej będzie się dobrze bawić. Zdecydowanie mniej chłopców uważa że alkohol nie wpływa na jakość zabawy: 21,6% deklaruje, że raczej nie, a 5,7%, że zdecydowanie nie. Na to pytanie odpowiedzi również nie udzieliło 10,6% zapytanych.

Ostatnie pytanie dotyczyło samopoczucia po napiciu się alkoholu. W tej kwestii 12,7% twierdzi, że zdecydowanie będzie się źle czuło; raczej złe samopoczucie przewiduje 15,8% badanych. Najwięcej, aż 40,0% chłopców uważa, że złe samopoczucie raczej im nie grozi; również dużo stosunkowo, bo 19,5% zdecydowanie nie przewiduje złego samopoczucie jako konsekwencji spożycia alkoholu. 11,9% ankietowanych nie odpowiedziało na to pytanie.

Deklaracje uczennic dotyczące możliwych następstw napicia się alkoholu.

Pytanie: *Jakie następstwa napicie się alkoholu może mieć w Twoim przypadku?*

- *Mogę mieć kłopoty w domu/ w szkole/ z policją*

Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie

- *Poprawi to mój nastrój*

Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie

- *Zaszkodzi to mojemu zdrowiu*

Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie

- *Będę się świetnie bawił*

Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie

- *Będę się źle czuł: wymioty, nudności, ból głowy*

Możliwe odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, raczej nie, zdecydowanie nie

Picie alkoholu ma różne konsekwencje. Jakie następstwa może mieć w Twoim przypadku napicie się alkoholu?										
Dziewczęta – wiek 16 – 19 lat										
	Zdecydowa nie tak		Raczej tak		Raczej nie		Zdecydowa nie nie		Brak odp.	
Mogę mieć kłopoty w domu / w szkole / z policją	58	20,1%	89	30,8%	84	29,1%	28	9,7%	30	10,4%
Poprawi to mój nastrój	47	16,3%	116	40,1%	72	24,9%	27	9,3%	27	9,3%
Zaszkodzi to mojemu zdrowiu	89	30,8%	97	33,6%	61	21,1%	12	4,2%	30	10,4%
Mogę uzależnić się od alkoholu	36	12,5%	48	16,6%	104	36,0%	71	24,6%	30	10,4%
Będę się świetnie bawił	55	19,0%	129	44,6%	58	20,1%	16	5,5%	31	10,7%
Będę się źle czuł	58	20,1%	58	20,1%	101	34,9%	42	14,5%	30	10,4%

Do tych samych stwierdzeń ustosunkowywały się dziewczęta. Ponad połowa po alkoholu spodziewa się kłopotów: 21,1% odpowiedziało, że napicie się alkoholu zdecydowanie spowoduje kłopoty w domu/ w szkole/z policją; 30,8% raczej spodziewa się takich kłopotów. Z drugiej strony 29,1% pytanych uważa, że problemy w domu, w szkole czy z policją raczej nie zaistnieją; 9,7% badanych jest przekonane, że po spożyciu alkoholu zdecydowanie nie będzie żadnych problemów. Odpowiedzi nie udzieliło 10,4% ankietowanych.

Następnie uczennice odpowiadały na pytanie czy ich zdaniem wypicie alkoholu poprawi im nastrój. Z badanej grupy więcej osób spodziewa się pozytywnego wpływu napojów procentowych na nastrój niż braku takiego wpływu. 16,3% uważa, że wypicie alkoholu zdecydowanie przyczyni się do poprawy nastroju; odpowiedzi mniej zdecydowanej

(raczej tak) udzieliło 40,1% dziewcząt. Poprawy nastroju raczej nie spodziewa się 24,9% uczennic, a zdecydowanie takiej poprawy nie oczekuje 9,3%. Dokładnie tyle samo (9,3%) nie udzieliło odpowiedzi na pytanie.

Badano także świadomość szkodliwości alkoholu dla zdrowia. 30,8% uczennic szkół ponadgimnazjalnych uważa, że napicie się napojów wysokokowych szkodzi ich zdrowiu; za raczej szkodliwym wpływem opowiada się 33,6%. Jednak już co piąta z dziewcząt (21,1%) deklaruje, że napicie się alkoholu raczej nie zaszkodzi ich zdrowiu, a za zdecydowanym brakiem szkodliwości opowiada się 4,2% badanych. 10,4% uczestniczących w badaniu dziewcząt nie zaznaczyło żadnej odpowiedzi na to pytanie.

Zdecydowaną możliwość uzależnienia się od alkoholu w następstwie jego spożycia bierze pod uwagę 12,5% badanych; 16,6% uważa, że raczej można uzależnić się od alkoholu. Jednak już 36,0% dziewczynek uważa, że raczej nie można uzależnić się od alkoholu; a 24,6%, że zdecydowanie nie. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 10,4% badanych.

Następne pytanie jakie zadano uczennicom dotyczyło dobrej zabawy po napiciu się alkoholu. 19,0% wierzy, że spożycie alkoholu zdecydowanie sprawi im dobrą zabawę; ponad dwukrotnie więcej (44,6%) uważa, że raczej będzie się dobrze bawić. Zdecydowanie mniej badanych twierdzi, że alkohol nie wpływa na jakość zabawy: 21,10% odpowiedziało, że raczej nie; 5,5%, że zdecydowanie nie. 10,7% ankietowanych nie odpowiedziało na to pytanie.

Dziewczęta określały również swoje samopoczucia po napiciu się alkoholu. 20,1% zapytanych uważa, że zdecydowanie będzie się źle czuło; tyle samo osób przewiduje raczej złe samopoczucie. Z drugiej strony aż 34,9% badanych twierdzi, że złe samopoczucie raczej im nie grozi a 14,5% zdecydowanie nie przewiduje złego samopoczucie jako konsekwencji spożycia alkoholu. Na to pytanie odpowiedzi nie udzieliło 10,4% ankietowanych.

Jaką opinię mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu? Chłopcy w wieku 16 – 19 lat.

Ankiety skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych zawierały jeszcze jedno dodatkowe pytanie dotyczące opinii bliskich osób na temat picia przez osobę badaną alkoholu. Osoby bliskie uwzględnione w pytaniu to mama, tata, najlepszy przyjaciel oraz znajomi.

Jaką opinię mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu?

Chłopcy – wiek 16 – 19 lat

	Mama uważa, że		Tata uważa, że		Najlepszy przyjaciel uważa, że		Znajomi uważają, że	
Zdecydowanie nie wolno mi pić alkoholu	152	39,5%	122	31,7%	27	7,0%	20	5,2%
Raczej nie powinienem pić alkoholu	103	26,8%	101	26,2%	30	7,8%	15	3,9%
To jest moja sprawa	40	10,4%	67	17,4%	146	37,9%	133	34,5%
Od czasu do czasu mogę się napić alkoholu	61	15,8%	55	14,3%	84	21,8%	107	27,8%
Zdecydowanie mogę pić alkohol	5	1,3%	5	1,3%	71	18,4%	85	22,1%
Brak odp.	24	6,2%	35	9,1%	27	7,0%	25	6,5%

Deklaracje uczniów dotyczące opinii ich matek na temat picia przez nich alkoholu: aż 39,5% badanych deklaruje, że ich matki uważają, że zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; 26,8% twierdzi, że według matek raczej nie powinni spożywać alkoholu. 10,4% twierdzi, że matka powiedziała by, że to ich sprawa. 15,8% uczniów twierdzi, że ich matki dopuszczają napięcie się alkoholu przez dziecko od czasu do czasu, zaś zdecydowaną zgodę w opinii chłopców wyraża 1,3% matek. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 6,2% ankietowanych.

Wypowiedzi chłopców dotyczące opinii ich ojców na temat picia przez nich alkoholu: 31,7% badanych deklaruje, że ich ojcowie zdecydowanie sprzeciwiają się picciu przez nich alkoholu; 26,2% twierdzi, że w opinii ojców raczej nie powinni spożywać alkoholu. 17,4% uczniów uważa, że ojciec pozostawiłby to ich decyzji. Stosunkowo niewielu ojców jest przychylnych picciu: 14,3% badanych twierdzi, że ich ojcowie dopuszczają napięcie się alkoholu przez dziecko od czasu do czasu, a zdecydowaną zgodę wyraża 1,3% ojców. Aż 9,1% chłopców nie odpowiedziało jaką według nich opinię ma ich tata na temat picia przez nich alkoholu.

Opinie badanych w stosunku do picia przez nich alkoholu w oczach najlepszego przyjaciela: 7,0% chłopców ma opinię, że ich najlepszy przyjaciel uważa, iż zdecydowanie nie powinni oni pić alkoholu; 7,8% twierdzi że w opinii przyjaciela raczej nie powinni spożywać alkoholu. Bardzo wielu przyjaciół, 37,9%, w przekonaniu badanych uważa, że to ich sprawa. 21,8% uczniów twierdzi, że ich przyjaciel nie ma nic przeciwko picciu przez nich alkoholu od czasu do czasu, a zdecydowana zgodę wyraża według uczniów 18,4% przyjaciół. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 7,0% chłopców.

Przekonania uczniów odnośnie opinii ich znajomych co do picia przez nich alkoholu: według 5,2% badanych ich znajomi uważają, że zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; 3,9% twierdzi, że w opinii znajomych raczej nie powinni spożywać alkoholu. Podobnie dużo jak w odniesieniu do przyjaciół, 34,5%, uważa, że znajomi twierdzą, że to ich sprawa. 27,8% uczniów twierdzi, że ich znajomi dopuszczają napicie się alkoholu przez nich od czasu do czasu, a zdecydowanie nie ma nic przeciwko 22,1% znajomych zdaniem ankietowanych. 6,5% pytanych nie odpowiedziało na to pytanie.

Jaką opinie mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu? Dziewczęta w wieku 16 – 19 lat.

Ankiety skierowane do uczennic szkół ponadpodstawowych zawierały jeszcze jedno dodatkowe pytanie dotyczące opinii bliskich osób na temat picia przez osobę badaną alkoholu. Osoby bliskie uwzględnione w pytaniu to mama, tata, najlepszy przyjaciel oraz znajomi.

Jaką opinie mają poniżej wymienione osoby na temat picia przez Ciebie alkoholu?								
Dziewczęta – wiek 16 – 19 lat								
	Mama uważa, że		Tata uważa, że		Najlepszy przyjaciel uważa, że		Znajomi uważają, że	
Zdecydowanie nie wolno mi pić alkoholu	122	42,2%	121	41,9%	17	5,9%	13	4,5%
Raczej nie powinienem pić alkoholu	90	31,1%	77	26,6%	31	10,7%	8	2,8%
To jest moja sprawa	17	5,9%	32	11,1%	94	32,5%	103	35,6%
Od czasu do czasu mogę się napić alkoholu	42	14,5%	29	10,0%	100	34,6%	101	34,9%
Zdecydowanie mogę pić alkohol	1	0,3%	4	1,4%	30	10,4%	49	17,0%
Brak odp.	17	5,9%	26	9,0%	17	5,9%	15	5,2%

Wypowiedzi uczennic dotyczące opinii ich matek na temat picia przez nie alkoholu: 42,2% badanych deklaruje, że ich matki uważają, że zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; 31,1% twierdzi, że w opinii matek raczej nie powinny spożywać alkoholu. Według dziewcząt 5,9% mam uważa, że picie to sprawa córek. 14,5% ankietowanych twierdzi, że ich matki dopuszczają napięcie się alkoholu przez nie od czasu do czasu; zdecydowana zgodę wyraża jedynie 0,3% matek. Odpowiedzi na to pytanie nie zaznaczyło 5,9% dziewcząt.

Deklaracje dziewcząt dotyczące opinii ich ojców na temat picia przez nie alkoholu: 41,9% ankietowanych deklaruje, że ich ojcowie zdecydowanie zabraniają im pić alkohol; 26,6% twierdzi, że w opinii ojców raczej nie powinny spożywać alkoholu. 11,1% uczennic ma przekonanie, że według ojców jest to ich sprawa czy i jak piją. 10,0% twierdzi, że ich

ojcowie dopuszczają napić się alkoholu przez dziecko od czasu do czasu. Jedynie 1,4% ojców daje córkom zdecydowaną zgodę na spożywanie alkoholu. Na to pytanie nie odpowiedziało 9,0% dziewcząt.

Przekonania badanych odnośnie opinii ich najlepszego przyjaciela co do picia przez nie alkoholu: 5,9% uczennic ma opinię, że ich najlepszy przyjaciel uważa, że zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; 10,7% twierdzi, że raczej nie powinny spożywać alkoholu według przyjaciela. Aż 32,5% uważa, że przyjaciel zupełnie by się tu nie wtrącał. Jeszcze więcej, 34,6% dziewcząt twierdzi, że ich przyjaciel dopuszcza napić się przez nie od czasu do czasu, a zdecydowanie nie ma nic przeciwko 10,4% przyjaciół. Żadnej odpowiedzi nie udzieliło 5,9% pytanych.

Wypowiedzi uczennic dotyczące opinii ich znajomych na temat picia przez nie alkoholu: 4,5% ankietowanych jest przekonana, że ich znajomi uważają, że zdecydowanie nie wolno im pić alkoholu; 2,8% twierdzi, że w opinii znajomych raczej nie mogą spożywać alkoholu. Najwięcej, 35,6% uważa, że według znajomych jest to tylko ich sprawa. 34,9% uczennic twierdzi, że ich znajomi nie mają nic przeciwko, jeśli piją one od czasu do czasu,; zdecydowana zgodę wyraża według dziewcząt 17,0% znajomych. Odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 5,2% ankietowanych.

PODSUMOWANIE

Styl życia

1. Szkoły podstawowe

Internet. W grupie dziewcząt i chłopców w wieku 10-12 lat obserwuje się podobny poziom korzystania z Internetu. Ponad 55% chłopców i ponad 45% dziewcząt korzysta codziennie z internetu, w tym ponad 30% chłopców i 25% dziewcząt spędza w Internecie powyżej 2 godzin dziennie.

Gry komputerowe. Chłopcy zdecydowanie częściej używają gier komputerowych. Niemalże 90% chłopców i niespełna 60% dziewcząt gra kilka razy w tygodniu lecz 30% chłopców i 9% dziewcząt gra powyżej dwóch godzin dziennie.

Używanie komputera. Ponad 90% dziewcząt i chłopców korzysta z komputera kilka razy w tygodniu. Zdecydowanie częściej z komputera korzystają chłopcy. 35% chłopców i 28% dziewcząt korzysta codziennie powyżej dwóch godzin. Co szósty uczeń i co siódma uczennica korzysta powyżej 4 godzin dziennie.

Oglądanie telewizji/filmów. Dziewięćdziesiąt procent dziewcząt i chłopców ogląda telewizję i filmy co najmniej kilka razy w tygodniu. 2/3 uczniów ogląda ją codziennie, w tym ponad 30% ogląda powyżej dwóch godzin dziennie.

Odrabianie lekcji. 4% chłopców twierdzi, że nigdy nie odrabia lekcji lub odrabia je kilka razy w roku, w tej grupie jest 0,5% dziewcząt. Codziennie odrabia lekcje 71% chłopców i 83% dziewcząt.

Spotkania z przyjaciółmi. Kilka razy w tygodniu spotyka się z przyjaciółmi ponad 35% chłopców i dziewcząt.

Spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia. Codziennie bez zajęcia spędza czas 22% chłopców i 18% dziewcząt. Kilka razy w ciągu roku (lub nigdy) spotyka się ze znajomymi 8% dziewcząt i 9% chłopców.

Czytanie. 18% chłopców nie czyta w ogóle lub czyta kilka razy w roku, w tej samej grupie znajduje się 10% dziewcząt. 32% chłopców i 31% dziewcząt czyta codziennie.

Sport. 50% dziewcząt i chłopców deklaruje codzienne uprawianie sportu. W tej grupie jest nieznacznie więcej chłopców. 5% chłopców i 3% dziewcząt uprawia sport kilka razy w roku lub w ogóle nie uprawia sportu.

Słuchanie muzyki. 45% chłopców i 55% dziewcząt słucha codziennie muzyki.

Rozmowa z rodzicami. 22% chłopców i 17% dziewcząt nie rozmawia z rodzicami częściej niż cztery razy w miesiącu, w tym 12 % chłopców i 7% dziewcząt rozmawia z rodzicami kilka razy w roku lub nie rozmawia nigdy z rodzicami.

Imprezy. 11% chłopców i 7% dziewcząt przyznaje się do codziennego imprezowania. 66% chłopców i 76% dziewcząt imprezuje kilka razy w roku lub kilka razy w miesiącu.

2. Szkoły gimnazjalne

Internet. W grupie dziewcząt i chłopców w wieku 12-16 lat obserwuje się podobny poziom używania internetu. Ponad 78% chłopców i ponad 81% dziewcząt korzysta codziennie z internetu, w tym ponad 50% chłopców i 51% dziewcząt spędza w internecie powyżej 2 godzin dziennie. Natomiast $\frac{1}{4}$ badanych chłopców i $\frac{1}{5}$ dziewcząt korzysta z internetu powyżej czterech godzin.

Gry komputerowe. Chłopcy zdecydowanie częściej używają gier komputerowych. Niemalże 86% chłopców i 35% dziewcząt gra kilka razy w tygodniu, a w tym 38% chłopców i tylko 6% dziewcząt gra powyżej dwóch godzin dziennie.

Używanie komputera. Ponad 90% dziewcząt i chłopców korzysta z komputera kilka razy w tygodniu. Ponad $\frac{2}{3}$ wszystkich badanych chłopców i dziewcząt korzysta z komputera codziennie. Z ogółu uczniów co trzeci chłopiec i co czwarta dziewczyna spędzają ponad 4 godziny dziennie przy komputerze.

Oglądanie telewizji/filmów. Ponad dziewięćdziesiąt procent dziewcząt i chłopców ogląda telewizję i filmy co najmniej kilka razy w tygodniu. $\frac{2}{3}$ uczniów ogląda TV codziennie, w tym ponad 30% ogląda powyżej dwóch godzin dziennie.

Odrabianie lekcji. W porównaniu do szkoły podstawowej zdecydowanie mniej uczniów w gimnazjach odrabia lekcje 11% chłopców (2% dziewcząt) twierdzi, że nigdy nie odrabia lekcji lub odrabia je kilka razy w roku. Codziennie odrabia lekcje 55% chłopców i 71% dziewcząt.

Spotkania z przyjaciółmi. Z przyjaciółmi i znajomymi spotyka się kilka razy w tygodniu 43% chłopców i 45% dziewcząt.

Spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia. Codziennie bez zajęcia spędza czas 24% chłopców i 25% dziewcząt.

Czytanie. W porównaniu ze szkołą podstawową znacznie mniejsza jest w gimnazjach ilość uczniów deklarujących czytanie. 35% chłopców nie czyta w ogóle lub czyta kilka razy w

roku, w tej samej grupie znajduje się 19% dziewcząt. 14% chłopców i 22% dziewcząt czyta codziennie.

Sport. 24% dziewcząt i 38% chłopców deklaruje codzienne uprawianie sportu. W tej grupie jest nieznacznie więcej chłopców. 6% chłopców i 8% dziewcząt uprawia sport kilka razy w roku lub w ogóle nie uprawia sportu.

Słuchanie muzyki. Zdecydowanie częściej muzyki słuchają gimnazjaliści, niż uczniowie szkół podstawowych. 61% chłopców i 81% dziewcząt słucha codziennie. 5,5% chłopców i 1% dziewcząt słucha muzyki kilka razy w roku lub nie słucha muzyki zupełnie.

Rozmowa z rodzicami. Młodzież gimnazjalna rzadziej rozmawia z rodzicami niż uczniowie szkół podstawowych. 35% chłopców i 48% dziewcząt rozmawia z rodzicami codziennie, a 10% chłopców i 5,5% dziewcząt rozmawia z rodzicami kilka razy w roku lub w ogóle z rodzicami nie rozmawia.

Imprezy. 9% chłopców i 4% dziewcząt przyznaje się do codziennego imprezowania. 61% chłopców i 75% dziewcząt imprezuje kilka razy w roku lub kilka razy w miesiącu.

Hobby (fotografia, teatr, harcerstwo). Własnemu hobby oddaje się kilka razy w tygodniu 42% chłopców i 50% dziewcząt. 27% chłopców i 14% dziewcząt nie posiada hobby lub nigdy nie zajmowało się własnym hobby.

3. Szkoły ponadgimnazjalne

Internet. W grupie dziewcząt i chłopców w wieku 16-19 lat obserwuje się podobny poziom używania Internetu. Ponad 85% chłopców i ponad 80% dziewcząt korzysta codziennie z internetu, w tym ponad 62% chłopców i 55% dziewcząt spędza w Internecie powyżej 2 godzin dziennie, a ponad 30% chłopców (20% dziewcząt) korzysta z Internetu powyżej czterech godzin.

Gry komputerowe. Chłopcy zdecydowanie częściej używają gier komputerowych. Niemalże 86% chłopców i 35% dziewcząt gra kilka razy w tygodniu, a w tym 38% chłopców i tylko 6% dziewcząt gra powyżej dwóch godzin dziennie.

Używanie komputera. Ponad 90% dziewcząt i chłopców korzysta z komputera kilka razy w tygodniu. Ponad 2/3 chłopców i dziewcząt korzysta z komputera codziennie. Z ogółu uczniów co trzeci chłopiec i co czwarta dziewczyna spędzają ponad 4 godziny dziennie na komputerze.

Oglądanie telewizji/filmów. Ponad dziewięćdziesiąt procent dziewcząt i chłopców ogląda telewizję i filmy co najmniej kilka razy w tygodniu. Niemalże 2/3 uczniów ogląda codziennie, w tym ponad 30% ogląda powyżej dwóch godzin dziennie.

Odrabianie lekcji. W porównaniu do szkoły podstawowej zdecydowanie mniej starszych uczniów odrabia lekcje. 11% chłopców twierdzi że nigdy nie odrabia lekcji, lub odrabia je kilka razy w roku, w tej grupie jest tylko 2% dziewcząt. Codziennie odrabia lekcje 55% chłopców i 71% dziewcząt.

Spotkania z przyjaciółmi. Z przyjaciółmi i znajomymi spotyka się kilka razy w tygodniu 43% chłopców i 45% dziewcząt.

Spędzanie czasu bez konkretnego zajęcia. Codziennie bez zajęcia spędza czas 24% chłopców i 25% dziewcząt szkół ponadgimnazjalnych.

Czytanie. Znacznie mniejsza jest ilość uczniów w szkołach ponad gimnazjalnych deklarujących czytanie w porównaniu ze szkołą podstawową. 35% chłopców nie czyta w ogóle lub czyta kilka razy w roku, w tej samej grupie znajduje się 19% dziewcząt. Codzienne czytanie zadeklarowało 14% chłopców i 22% dziewcząt.

Sport. 24% dziewcząt i 38% chłopców deklaruje codzienne uprawianie sportu. 6% chłopców i 8% dziewcząt uprawia sport kilka razy w roku lub w ogóle nie uprawia sportu.

Słuchanie muzyki. Zdecydowanie częściej muzyki słuchają uczniowie szkół ponadgimnazjalnych niż uczniowie szkół podstawowych. 61% chłopców i 81% dziewcząt słucha codziennie.

Rozmowa z rodzicami. Młodzież ponadgimnazjalna rzadziej rozmawia z rodzicami niż uczniowie szkół podstawowych. 35% chłopców i 48% dziewcząt rozmawia z rodzicami codziennie, a 10% chłopców i 5,5% dziewcząt rozmawia z rodzicami kilka razy w roku lub nigdy nie rozmawia z rodzicami.

Imprezy. 9% chłopców i 4% dziewcząt przyznaje się do codziennego imprezowania. 61% chłopców i 75% dziewcząt imprezuje kilka razy w roku lub kilka razy w miesiącu.

Hobby (fotografia, teatr, harcerstwo). Własnemu hobby oddaje się kilka razy w tygodniu 42% chłopców i 50% dziewcząt. 27% chłopców i 14% dziewcząt nie posiada hobby lub nigdy nie zajmuje się własnym hobby.

Postawy i opinie uczniów wobec używania substancji psychoaktywnych.

1. Szkoły podstawowe

47% chłopców i niemalże 40% dziewcząt przyznaje się do używania substancji psychoaktywnych. Zbliżona jest liczba chłopców (29%) i dziewcząt (27%) używających kawy. Napoje energetyzujące użyło przynajmniej jeden raz 42% chłopców i 27% dziewcząt. Trzykrotnie więcej chłopców używało alkoholu i ośmiokrotnie więcej chłopców paliło papierosy. Wzorec używania substancji przez chłopców i dziewczęta przedstawia się następująco: kawę spożywa kilka razy w tygodniu 3,3% chłopców i 2,8% dziewcząt, napoje energetyzujące kilka razy w tygodniu pije 4,5% chłopców i 2,8% dziewcząt. Kilka razy w miesiącu pali 0,5% i pije alkohol 1% chłopców. Odpowiedzi dziewcząt palących i pijących alkohol nie ma w tym przedziale czasowym. Chłopcy i dziewczęta najczęściej zaczynają używać substancji psychoaktywnych w przedziale wiekowym 7-11 lat.

Uczniowie wypowiedali się na temat konsekwencji użycia alkoholu. Ponad 70% chłopców i ponad 80% dziewcząt uznało, że po spożyciu alkoholu: może mieć kłopoty, może się źle czuć, może zaszkodzić to ich zdrowiu. 69% chłopców i 74% dziewcząt uznało, że może się uzależnić. 14% chłopców (9% dziewcząt) stwierdziło, że po spożyciu alkoholu poprawi się ich nastrój, a 13% chłopców (10% dziewcząt) uznało, że będzie się dobrze bawić.

2. Szkoły gimnazjalne

69% chłopców i 71% dziewcząt deklaruje używanie substancji psychoaktywnych w celu zmiany nastroju. Kawę spożywa 56% chłopców i 64% dziewcząt. Napoje energetyzujące używa taka sama liczba dziewcząt i chłopców (70%). Do używania alkoholu w celu zmiany samopoczucia przyznaje się więcej dziewcząt – 46% (chłopcy – 41%). Również więcej dziewcząt (30%) deklaruje palenie papierosów (chłopcy - 28%). Marihuany lub haszyszu używało ponad 14% chłopców i 13% dziewcząt. Z amfetaminą miało kontakt dwa razy więcej dziewcząt – 0,8%, niż chłopców.

Dwa procent chłopców i niespełna jeden procent dziewcząt przyznaje, że codziennie pali marihuanę lub haszysz. 5% chłopców i 7% dziewcząt codziennie pali papierowy. Niemalże 2% chłopców i 0,5% dziewcząt codziennie pije alkohol.

Ponad 60% chłopców i dziewcząt twierdzi, że w wyniku spożywania alkoholu może mieć kłopoty w domu, w szkole, z policją lub kłopoty zdrowotne. 50% chłopców i 55% dziewcząt uznaje, że po alkoholu może mieć złe samopoczucie i tylko 38% chłopców i dziewcząt uważa, że może wpaść w uzależnienie. 39% procent chłopców i 42% dziewcząt deklaruje, że po alkoholu będzie się dobrze bawić, a 31% chłopców i 32% dziewcząt uważa, że alkohol poprawi ich nastrój.

W pytaniach projekcyjnych weryfikujących opinie na temat spożywania alkoholu ponad 33 % chłopców i 36% dziewcząt stwierdziło, że picie alkoholu według ich znajomych i przyjaciół jest ich sprawą (odpowiedź: *to jest moja sprawa*).

3. Szkoły ponadgimnazjalne

83% chłopców i 89% dziewcząt deklaruje używanie substancji psychoaktywnych w celu zmiany nastroju. Kawę spożywa 69% chłopców i 81% dziewcząt, napoje energetyzujące 80% chłopców i 85% dziewcząt. Do używania alkoholu w celu zmiany samopoczucia przyznaje się więcej dziewcząt – 83% (chłopcy – 76%). Również więcej dziewcząt (64%) deklaruje palenie papierosów (chłopcy -52%). Marihuany lub haszyszu używało ponad 40% chłopców i 37% dziewcząt. Z amfetaminą miało kontakt znacznie więcej dziewcząt – 1,7% (chłopcy – 0,8%).

7,5% chłopców i 3% dziewcząt przyznaje, że kilka razy w tygodniu pali marihuanę lub haszysz; ponad 18% chłopców i 23% dziewcząt codziennie pali papierosy. Niemalże 16% chłopców i 8% dziewcząt kilka razy w tygodniu pije alkohol.

Ponad 60% chłopców i dziewcząt twierdzi, że w wyniku spożywania alkoholu może mieć kłopoty w domu, w szkole, z policją lub kłopoty zdrowotne. 50% chłopców i 55% dziewcząt uznaje, że po alkoholu może mieć złe samopoczucie i tylko 38% chłopców i dziewcząt uważa, że może wpaść w uzależnienie. 39% procent chłopców i 42% dziewcząt deklaruje, że po alkoholu będzie się dobrze bawić, a 31% chłopców i 32% dziewcząt uważa, że alkohol poprawi ich nastrój.

W pytaniach projekcyjnych na temat spożywania alkoholu ponad 33 % chłopców i 36% dziewcząt stwierdziło, że picie alkoholu według ich znajomych i przyjaciół jest ich sprawą , ponad 10% chłopców i 6% dziewcząt podaje, że według matki mogą pić alkohol (odpowiedź: *to jest moja sprawa*).